

ԳԼԵՆԴԵԼԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

Գլենդելի կանանց կարգավիճակի հանձնաժողով
Մաունթ Սենթ Մերիի համալսարան

Կանանց և աղջիկների կարգավիճակի մասին գեկուլյց

Mount
Saint Mary's
University
LOS ANGELES

MSMU.EDU

California Commission ON THE
WSTATUS OF
WOMEN
... AND GIRLS ...

Հանձնաժողովի ուղերձը

Գլենդելի կանանց կարգավիճակի վերաբերյալ հանձնաժողովը կանանց կարգավիճակի վերաբերյալ իր առաջին զեկույցը հրապարակել է 2004-2006թթ., իսկ մեկ տասնամյակ անց հրապարակվեց «Կանանց և աղջիկների կարգավիճակի վերաբերյալ 2015-2016թթ.» զեկույցը: Երկու զեկույցներն էլ ներկայացնում են Գլենդել քաղաքի կանանց և աղջիկների վրա ազդող հիմնական խնդիրների ուսումնասիրությունները և կետորոնանում են այնպիսի կարևոր հարցերի վրա, ինչպիսիք են ընտանեկան բռնությունը, կրթության ազդեցությունը և տղամարդկանց և կանանց վարձատրության անհավասարությունը:

Գլենդելի կանանց կարգավիճակի վերաբերյալ հանձնաժողովը նոր զեկույցի հանձնարարական է ներկայացրել 2022-2023 թթ. համար: «Կանանց և աղջիկների կարգավիճակի մասին» նոր զեկույցը, որը պատրաստվել է Մաունթ Սենթ Մերիի համալսարանի հետ համագործակցությամբ, գնահատում և հավաքում է վերջին տվյալներն ու միտումները, որոնք ազդում են ավելի քան 98,000 կանանց և աղջիկների կյանքի վրա, որոնք կազմում են Գլենդելի բնակչության 51%-ը:

Նոր զեկույցը ներկայացնում է քաղաքի պատկերը Գլենդելի կանանց և աղջիկների տեսանկյունից՝ յոթ հիմնական ոլորտներում՝ ժողովրդագրություն, կրթություն, զբաղվածություն և եկամուտ, աղքատություն, առողջություն, անվտանգություն և առաջնորդություն: Հետևյալ էջերը ներառում են նաև համեմատություններ 2015-2016 թվականների ուսումնասիրության արդյունքների հետ՝ նշելով ձեռք բերված առաջընթացը և ընդգծելով շարունակական գեներային բացերը, ինչպես նաև COVID-19 գլոբալ համավարակի հետևանքները:

Գլենդելի կանանց կարգավիճակի վերաբերյալ հանձնաժողովը ոգեշնչված է քաղաքի այնպիսի տեսլականով, որտեղ բոլոր կանանց և աղջիկների լիարժեք իրացված ներուժը հարստացնում է ողջ համայնքին, որտեղ բոլոր կանայք և աղջիկներն ունեն հավասար իրավունքներ, հնարավորություններ և կարող են ազատ, հարմարավետ և ապահով ընտրություն կատարել, որտեղ բոլոր կանայք և աղջիկներն ունեն ձայնի իրավունք և հավասար մասնակցություն համայնքի գործերին, և որտեղ խրախուսվում է բազմազանությունը:

Հուսով ենք, որ այս զեկույցը կբացահայտի այն ոլորտները, որտեղ մենք ամենամոտն ենք այս տեսլականի իրականացմանը, և կօգնի մեր ուշադրությունը կենտրոնացնել այն ոլորտների վրա, որտեղ դեռ աշխատանք պետք է կատարվի:

Այս զեկույցը ֆինանսավորվել է Կալիֆոռնիայի կանանց կարգավիճակի վերաբերյալ հանձնաժողովի դրամաշնորհի օգնությամբ:

Գլենդել քաղաքի կանանց կարգավիճակի վերաբերյալ հանձնաժողով

Բովանդակություն

Ներածություն և տվյալների սահմանափակումներ	6
Գլխավոր ամփոփում	8
Ժողովրդագրություն	11
<ul style="list-style-type: none">• Բնակչություն• Վետերանի կարգավիճակ• Ռասայական/Էթնիկ բաշխվածություն<ul style="list-style-type: none">○ Գլենդելի ամերիկահայ համայնք• Սեռական կողմնորոշում/գենդերային ինքնություն• Տարիք• Տնային տնտեսություններ• Հարաբերությունների կարգավիճակը• Տանը խոսվող լեզուն	
Կրթություն	16
<ul style="list-style-type: none">• K-12 աշակերտներ<ul style="list-style-type: none">○ Գրանցում○ K-12-ում գրանցված ամերիկահայ աշակերտներ○ Ավագ դպրոցի ավարտական ցուցանիշներ• Կրթական ձեռքբերում	
Զբաղվածություն և եկամուտներ	19
<ul style="list-style-type: none">• Զբաղվածություն• Եկամուտներ• Մասնագիտություններ	
Աղքատություն	23
<ul style="list-style-type: none">• Աղքատության չափում• Աղքատության կարգավիճակ• Աղքատություն և տարիք• Աղքատություն և ընտանիքներ• Անօթևանություն<ul style="list-style-type: none">○ COVID-19-ի ազդեցությունը	
Առողջություն	27
<ul style="list-style-type: none">• Կյանքի ակնկալվող տևողություն• Մահվան հիմնական պատճառները<ul style="list-style-type: none">○ COVID-19-ի ազդեցությունը○ Կանանց վաղաժամ մահը• Նորածնի և մոր առողջությունը• Քրոնիկ հիվանդություններ և COVID-19• COVID-19-ի ազդեցությունը• Մտավոր բարեկեցություն	

- Վարքագծեր, որոնք ազդում են առողջության վրա
 - Բժշկական խնամքի հասանելիություն և օգտագործում
 - Կանխարգելիչ խնամք. զննումներ և պատվաստումներ
 - Առողջ սովորություններ. սնունդ և ֆիզիկական ակտիվություն

Անվտանգություն

39

- Թաղամասերի անվտանգություն
- Հանցագործությունը Գլենդելում
- Ընտանեկան բռնություն/ զուգընկերոջ կողմից բռնություն
- Սեռական բռնություն
- Մարդկանց թրաֆիքինգ

Առաջնորդություն

43

- Գլենդելի բնակիչների բաշխվածությունն՝ ըստ գործատուի տեսակների
 - Գլենդելի բնակիչների բաշխվածությունն՝ ըստ գործատուի
- Կանանց պատկանող բիզնեսներ
- Ոչ առևտրային կազմակերպություններ
- Կանանց քաղաքական մասնակցությունը
 - Նահանգային/վարչաշրջանային ներկայացուցչություն
 - Տեղական իշխանություն
 - Քաղաքային խորհուրդ
 - Գլենդելի քաղաքային խորհուրդներ և հանձնաժողովներ
 - Ընտրված դպրոցական խորհուրդներ

Խմբագրի նշումներ

47

Աղյուսակների ցանկ

Ժողովրդագրություն

- Կանանց ռասան և ազգային պատկանելությունը Գլենդելում և Լոս Անջելեսում
- Ամերիկահայ համայնքը Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում
- Սեռական կողմնորոշում և գեներային ինքնություն
- Միջին տարիք (տարիներով)
- Գլենդելի տնային տնտեսությունների ընտրված բնութագրերը՝ ըստ ընդհանուր տնային տնտեսությունների տոկոսի
- Գլենդելի բնակիչների և տանը խոսվող լեզուների տոկոսը

Կրթություն

Աղյուսակ 1 Աղջիկների տոկոսային բաշխումը K-12 հանրային դպրոցներում՝ ըստ ռասայի/էթնիկ պատկանելության, 2021-2022 թթ.

Աղյուսակ 2 Ավագ դպրոցի ավարտական ցուցանիշները, 2020-2021 թթ

Աղյուսակ 3 25 տարեկան և բարձր տարիքի կանանց կրթական մակարդակը

Աղյուսակ 4 Գլենդելի կանանց կրթական ձեռքբերումն ըստ ռասայի/ազգության, 2021թ.

Չբաղվածություն և եկամուտ

Աղյուսակ 5 Կանանց գործազրկության տարեկան ցուցանիշները. 2012-2021 թթ.

Աղյուսակ 6 Ամսական գործազրկության ցուցանիշները Գլենդելի կանանց և տղամարդկանց համար (Սեզոնային աշխատանքը ճշգրտված չէ)

Աղյուսակ 7 Միջին եկամուտները և եկամուտների տարբերությունն ըստ սեռի, լրիվ դրույքով աշխատողների համար

Աղյուսակ 8 Գլենդելում լրիվ դրույքով աշխատող կանանց միջին եկամուտներն ըստ ռասայի/էթնիկական պատկանելության և եկամուտների տարբերությունն ըստ սեռի, 2021 թ.

- Աղյուսակ 9 Գլենդելում լրիվ դրույթով աշխատող կանանց և տղամարդկանց տոկոսը յուրաքանչյուր մասնագիտական խմբում և միջին եկամուտները, 2021 թ.
- Աղյուսակ 10 Գլենդելում կանանց ամենաբարձր վարձատրվող մասնագիտությունները կառավարման, բիզնեսի, գիտության և արվեստի ոլորտներում, 2021 թ.
- Աղյուսակ 11 Գլենդելի կանանց կողմից հիմնականում զբաղեցրած մասնագիտությունները
- Աղքատություն**
- Աղյուսակ 12 Աղքատության ցուցանիշները, 2021 թ.
- Աղյուսակ 13 Գլենդելի աղքատության մեջ ապրող կանանց և աղջիկների տոկոսն ըստ ռասայի/հիսպանիկ ծագման. 2010-2014 և 2017-2021 թթ.
- Աղյուսակ 14 Գլենդելի աղքատության մեջ ապրող ընտանիքների տոկոսը, 2021 թ.
- Աղյուսակ 15 Գլենդել քաղաքի անօթևանների թիվը, 2015-2022 թթ.
- Աղյուսակ 16 Գլենդելի անօթևան բնակչության ռասայական/էթնիկ բաշխվածությունը, 2022 թ.
- Առողջություն**
- Աղյուսակ 17 Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում և Սան Ֆերնանդո SPA 2 տարածքում մահվան առաջատար պատճառների մահացության ցուցանիշները, 2010-2019 թթ.
- Աղյուսակ 18 Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանանց մահացության ցուցանիշները մահվան առաջատար պատճառներից՝ ըստ ռասայի և էթնիկական պատկանելության, 2019 թ.
- Աղյուսակ 19 Վաղաժամ մահացության մակարդակը (կորցրած կյանքի հնարավոր տարիներ), Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանայք
- Աղյուսակ 20 Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանանց՝ կրծքագեղձի քաղցկեղից մահացության ցուցանիշն ըստ ռասայի/ազգության, 2019թ
- Աղյուսակ 21 Կրծքով կերակրման գերակշռումը Գլենդելի հիվանդանոցներում, 2020 թ.
- Աղյուսակ 22 Կալիֆոռնիայում նորածինների և հղիության հետ կապված մահացության ցուցանիշներն ըստ ռասայի/մոր էթնիկ պատկանելության
- Աղյուսակ 23 Ընդհանուր քրոնիկ հիվանդություններով չափահաս կանանց և տղամարդկանց տոկոսը, 2020-21 թթ.
- Աղյուսակ 24 Չափահաս անձանց տոկոսը, ովքեր, ամենայն հավանականությամբ, ունեցել են լուրջ հոգեբանական դրվագներ վերջին 12 ամիսների ընթացքում, 2019 և 2021 թթ.
- Աղյուսակ 25 Գլենդելի ոչ ինստիտուցիոնալացված քաղաքացիական բնակչության տոկոսը, ովքեր ապահովագրված չեն
- Աղյուսակ 26 Կանանց տոկոսը, ովքեր հայտնել են, որ կատարել են մամոգրաֆիա և ՊԱՊ թեստ, 2018թ.
- Աղյուսակ 27 Կանանց և տղամարդկանց տոկոսը, ովքեր հայտնել են, որ ստացել են թոքաբորբի կամ գրիպի դեմ պատվաստում, 2018 թ.
- Աղյուսակ 28 Գլենդելում չափահաս անձանց շրջանում ֆիզիկական ակտիվության և սնվելու օրինաչափությունները
- Անվտանգություն**
- Աղյուսակ 29 Հանցագործությունների տեսակները Գլենդելում և Լոս Անջելես քաղաքում, 2019 թ.
- Աղյուսակ 30 Ինտիմ զուգընկերոջ կողմից ընտանեկան բռնության ենթարկված չափահաս անձանց տոկոսը, 2018թ.
- Աղյուսակ 31 Գլենդելում ընտանեկան/ինտիմ զուգընկերոջ կողմից բռնության մասին զեկույցների թիվը, 2019-2022 թթ.
- Աղյուսակ 32 Կալիֆոռնիայում գրանցված մարդկանց թրաֆիքինգի դեպքերի բնութագրերը, 2021 թ.
- Առաջնորդություն**
- Աղյուսակ 33 Գլենդելի աշխատող բնակիչների տոկոսն՝ ըստ գործատուի տեսակի
- Աղյուսակ 34 Գլենդելի բազմազանությունը Գլենդելի կամավորական հանձնաժողովներում և խորհուրդներում

Ներածություն ۶ տվյալների սահմանափակումները

Գլենդելում կանանց և աղջիկների կարգավիճակի մասին 2022-2023թթ. զեկույցը հիմնված է վստահելի վիճակագրության վրա, որը հիմնականում հավաքվել է մեծ չափերի նմուշների հարցումներով: Ամենահաճախ հիշատակվող տվյալների աղբյուրը ԱՄՆ-ի մարդահամարի բյուրոյի Ամերիկյան համայնքի հետազոտության (ACS) տարեկան ծրագիրն է: Հրապարակված ACS տվյալների աղյուսակների էական սահմանափակումներից մեկը ռասայական և էթնիկ պատկանելության դասակարգումն է: ACS-ի տվյալները ներկայացվում են 5 միառասայական խմբերով, զումարած մեկ բազմառասայական խումբ: Լատինամերիկյան բնակչությունը միակ էթնիկ խումբն է, որը նշվում է առանձին, ինչպես նաև սպիտակամորթ անձանց քանակը՝ չհաշված հիսպանիկ ծագման անձանց: Այս զեկույցը, որը հիմնված է տվյալների վիճակագրական վերծանման վրա, ընդհանուր առմամբ սահմանափակում է ռասայական/էթնիկ դասակարգումները չորս խմբերի, որոնք կազմում են Գլենդելի բնակչության 96%-ը: Միառասայական դասակարգումները ներառում են աֆրոամերիկացի, ասիացի ամերիկացի և սպիտակամորթ (ներառյալ բոլոր էթնիկ խմբերը, բացառությամբ լատինամերիկացիների)¹: Այս զեկույցի չորրորդ խումբը ներառում է ցանկացած ռասայի մարդկանց, ովքեր սերում են հիսպանիկ/լատինացիների կամ նախնիներից:

ԱՄՆ-ի մարդահամարի բյուրոն տեղեկություններ է հավաքում նախնիների մասին և յուրաքանչյուր հինգ տարին մեկ հրապարակում է ընտրված բնակչության մանրամասն աղյուսակները: Հայ բնակչության վերաբերյալ վիճակագրական տվյալները հասանելի են այս աղյուսակների միջոցով, սակայն այս զեկույցի պատրաստման ժամանակ ամենավերջին տվյալները վերաբերում էին 2011-2015թթ.-ին²: Քանի որ հայ համայնքը կազմում է Գլենդելում գերիշխող էթնիկ համայնքը, այս խմբին առնչվող մարդահամարի վերջին տվյալների բացակայությունը սահմանափակում է Գլենդելի կանանց կարգավիճակի ըմբռնումը ռասայական/էթնիկ պատկանելության առումով: Հայ կանանց վերաբերյալ տվյալները հրապարակվել են այս զեկույցի ավարտից հետո: Ուսումնասիրության մեջ այս բացը հաշվի առնելու համար մենք այդ տվյալները ներառել ենք առանձին զեկույցի մեջ: Մոտավորապես 3 Գլենդելի բնակիչներից 1-ը հայկական ծագում ունի: (Գլենդելում 5 բնակիչներից գրեթե 1-ը հիսպանիկ ծագման են): Քանի որ հայերը և Մերձավոր Արևելքի և Հյուսիսային Աֆրիկայի մյուս բնակչությունները ԱՄՆ մարդահամարի բյուրոյի հարցումներում ներկայումս ռասայական կամ էթնիկական առանձին դասակարգման մեջ չեն ներառվում, այդ բնակչությունը դասակարգվում է որպես սպիտակամորթ և ներառվում է սպիտակամորթ անձանց տվյալների մեջ: Խնդրում ենք սա նկատի ունենալ, երբ կարդում եք զեկույցի տվյալները սպիտակամորթ կանանց վերաբերյալ. թվերը մեծապես ազդեցություն են կրում հայ բնակչության կողմից, բայց հատուկ չեն որևէ առանձին էթնիկ խմբի: Ցավոք, ներկայումս հավաքագրված տվյալները թույլ չեն տալիս տարանջատել հայ կանանց տվյալները, ինչը կլուսաբաներ նրանց կարգավիճակը:

Հետազոտության տվյալների վրա հիմնված բոլոր զեկույցներում հայտնաբերված լրացուցիչ սահմանափակումները ներառում են հետևյալը.

- **Հարցման տվյալները և նմուշի չափը:** Հարցման տվյալներն օգտագործելիս պատասխանները հիմնականում պատասխանողի տեսանկյունից են, և պատասխանի ճշգրտությունը հավաստի չէ: Այնուամենայնիվ, խոշոր ուսումնասիրություններում հետազոտության տվյալների ամենակարևոր սահմանափակումներից մեկը նմուշի չափն է, և արդյոք այդ նմուշի հարցվածները ներկայացնում են ամբողջ բնակչությանը: Այս պատճառով, հետազոտության արդյունքների մեծ մասը զեկուցվում է սխալի տոկոսով, որը տալիս է մի շարք արժեքներ, որոնք, հավանաբար, պարունակում են ճիշտ արժեքը: Պարզության համար՝ այս զեկույցը չի պարունակում սխալի տոկոս և հաճախ օգտագործում է կլորացված արժեքներ. սխալի տոկոսը կարելի է գտնել նշված տեղեկատու աղբյուրներում: Սխալների տոկոսը կարելի է

¹ Գլենդելում ԱՄՆ-ի և նրա տարածքների բնիկ բնակչությունը (ամերիկյան հնդկացիների, բնիկ Ալյասկայի, բնիկ Հավայան կղզիների և Խաղաղօվկիանոսյան կղզիների բնակիչների) այնքան փոքր է, որ վիճակագրական տվյալները սովորաբար աննշան են կամ ունեն այնպիսի մեծ նմուշի սխալներ, որոնք վստահելի չեն:

² Ընտրված բնակչության նոր մանրամասն աղյուսակների (հայերեն) թողարկման ամսաթիվը հասանելի չէ ԱՄՆ Մարդահամարի բյուրոյի կայքում:

Նվազագույնի հասցնել՝ օգտագործելով ավելի մեծ չափի նմուշներ, օրինակ՝ մի քանի տարվա տվյալները միավորելու միջոցով:

- **Բազմամյա տվյալների օգտագործում:** Վիճակագրական արդյունքների սխալի տոկոսը կարելի է նվազեցնել՝ օգտագործելով ավելի մեծ չափի նմուշի: Օրինակ, ԱՄՆ-ի մարդահամարի բյուրոն հրապարակում է 5 տարվա տվյալների աղյուսակներ, որոնք սխալի ավելի փոքր տոկոսների առավելությունն ունեն և հավասարեցնում են անոմալիաները, որոնք կարող են առաջանալ մեկ տարվա հաշվարկում: Այս զեկույցի մեջ, որտեղ նշվում են միտումները, օգտագործվում են 5 տարվա տվյալների չիամընկնող ամփոփումները:
- **Տվյալների աշխարհագրական սահմանափակումները:** Մինչ Ամերիկյան համայնքի հետազոտությունը թույլ է տալիս վերլուծել Գլենդեյլի հատուկ տվյալները, այլ տվյալների բազաները տարածվում են ավելի շրջանային կամ վարչաշրջանային բնակչության վրա: Այս զեկույցում, որտեղ տվյալները հատուկ չեն Գլենդեյլին, շրջանային տվյալները կամ ընդհանուր վարչաշրջանի տվյալները ներառված են համատեքստի համար: Չեկույցում, մասնավորապես, նշվում են հետևյալ տվյալները.
 - Սպասարկման պլանավորման տարածքի (SPA) մակարդակը, որն օգտագործվում է Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչության կողմից: Գլենդեյլը գտնվում է Սան Ֆերնանդոյի սպասարկման պլանավորման տարածք 2-ում; քաղաքը կազմում է SPA 2 տարածքի բնակչության 22%-ը:
 - Համեմատական տվյալներ վարչաշրջանի մակարդակով: Գլենդեյլը Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի մի մասն է և կազմում է վարչաշրջանի բնակչության մոտ 2%-ը: Այնուամենայնիվ, Գլենդեյլի բնակչությունը տարբերվում է վարչաշրջանի բնակչությունից՝ և՛ ռասայական առումով՝ սպիտակամորթ կանանց ավելի մեծ համամասնության պատճառով, և՛ էթնիկական առումով՝ նշանավոր ամերիկահայ համայնքի պատճառով, ուստի այս տեղեկատվությունը սովորաբար ավելացվում է միայն համատեքստի համար:
 - Մայրական առողջության մասին տեղեկատվությունը հասանելի է տարածաշրջանային մակարդակով՝ Լոս Անջելեսի, Վենտուրայի և Սանտա Բարբարայի երեք վարչաշրջանների համար: Գլենդեյլի հիվանդանոցների մասին վիճակագրությունը ներառված է այնքան, որքան տեղին է և հանրությանը հասանելի:
- **Ամենավերջին հասանելի տվյալները:** Ընդհանուր առմամբ, որքան մեծ է տվյալների բազան, այնքան ավելի շատ ժամանակ է պահանջվում տվյալների հավաքագրման և վավերացման համար: Այս զեկույցում հիշատակված ամենամեծ տվյալների բազան ԱՄՆ-ի մարդահամարի ամերիկյան համայնքի հետազոտությունն է (ACS): Այս զեկույցի պատրաստման ժամանակ՝ 2022 թվականի աշնանը, ամենավերջին հասանելի տվյալները 2021 թվականի համար էին, որոնք հրապարակվել էին 2022 թվականի սեպտեմբերի կեսերին: Ամենավերջին 5 տարվա տվյալները վերաբերում էին 2020-ին՝ 2016-2020 թթ. հետազոտության տվյալների միջինը: Ավելի փոքր վարչաշրջանների առողջապահական հետազոտությունները սովորաբար ամեն տարի չեն իրականացվում, այլ բազմամյա ցիկլով են. Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հետազոտության ամենավերջին արդյունքները 2018 թվականի են: Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հարցումն (CHIS) իրականացվում է ամեն տարի:
- **Խոչընդոտող իրադարձությունների ազդեցությունը:** Հարցումները կամ գրանցված տվյալներն ակնարկներ են, որոնք արվել են տվյալների հավաքման պահին: Հարցվողների մակարդակով կամ գլոբալ մակարդակով խոչընդոտող իրադարձությունները կազդեն պատասխանների վրա: 2020 թվականին ժամանակակից մեծ խոչընդոտող իրադարձություն տեղի ունեցավ, երբ հայտարարվեց COVID-19 համաշխարհային համավարակի մասին: Արդյունքում, 2020 թվականին ԱՄՆ Մարդահամարի բյուրոն չկարողացավ հավաքել հավաստի տվյալներ բոլոր մշտական թեմաների վերաբերյալ: ACS-ի կողմից հավաքված մշտական տվյալների փոխարեն ԱՄՆ-ի Մարդահամարի ACS ծրագիրը արագորեն մշակեց և իրականացրեց գնահատումներ ազգային և նահանգային մակարդակներում երկշաբաթական արագ հարցումների միջոցով: Համավարակի անմիջական ազդեցությունը կարելի է տեսնել՝ համեմատելով 2019 թվականի նախահամավարակային տվյալները 2021 թվականի տվյալների հետ:

Չնայած այս Չեկույցում ներկայացված տվյալներին բնորոշ սահմանափակումներին, կարելի է տեսնել Գլենդեյլի կանանց և աղջիկների վրա ազդող տվյալների վերջին 5-10 տարիների միտումները, ինչպես նաև այն տվյալները, որոնք ցույց են տալիս, որ սոցիալական և տնտեսական նորմերը անցումային փուլում են: Հատկապես անցումային այս ոլորտներում

կարևոր կլինի վերահսկել զարգացող միտումների ազդեցությունը սեռի, ռասայի և էթնիկ պատկանելության վրա: Կարևոր է, որ տվյալների վրա հիմնված որոշումները առաջնորդեն քաղաքականությունների մշակմանը և իրականացմանը, որոնք կնպաստեն և կպահպանեն հավասարության համար առաջընթացը: Գլենդելի բոլոր բնակիչները կօգտվեն՝ լինելով մի հասարակությունում, որը գնահատում է համայնքի բոլոր գործընկերներին:

Այս զեկույցի մեջ օգտագործվող տերմինների սահմանման համար տե՛ս համբազրի նշումները

Գլխավոր ամփոփում

Գլենդելում կանանց և աղջիկների կարգավիճակի մասին 2022-2023 թվականների զեկույցը 2015-2016 թվականներին հրապարակված նմանատիպ զեկույցի թարմացված տարբերակն է, որն, ընդհանուր առմամբ, հղում էր անում 2014 թվականի տվյալներին: Այս արագ փոփոխվող ժամանակներում, և հատկապես 2020 թվականին սկսվող COVID-19 համավարակի ազդեցության պայմաններում՝ Հանձնաժողովը գիտակցում է համայնքում կանանց և նրանց առջև ծառայած մարտահրավերները հասկանալու համար ավելի ընթացիկ տվյալների կարևորությունը:

Այս զեկույցը հիմնված է հրապարակված տվյալների վրա՝ կանանց տեսանկյունից խնդիրների մասին տեղեկացնելու համար: Այն մեծապես հիմնված է Ամերիկյան համայնքի հետազոտության վրա (ACS), որը յուրաքանչյուր տարի իրականացվում է ԱՄՆ Մարդահամարի բյուրոյի կողմից՝ ժողովրդագրական տվյալների հավաքագրման նպատակով, ինչպես նաև՝ Կալիֆոռնիայի մի քանի առողջապահական հետազոտություններն առողջապահական տեղեկատվության համար, և իրավապահ մարմինների համար՝ անվտանգության տեղեկատվության նպատակով, ի թիվս այլ աղբյուրների: Խնդրում ենք տեսնել զեկույցի ներածությունը 8-րդ էջում՝ ներկայացված տվյալների սահմանափակումներն ավելի լավ հասկանալու համար:

Գլենդելում կանանց և աղջիկների կարգավիճակի վերաբերյալ 2022-2023թթ. զեկույցի կարևոր արդյունքները ներառում են հետևյալը.

Ժողովրդագրություն

- Գլենդելի ամենամեծ էթնիկ խումբը ամերիկահայերն են. Գլենդելի բնակչության մեկ երրորդից մի փոքր ավելին հայկական ծագում ունեն: Վերջին տասնամյակում Գլենդելում հայերի տոկոսը տատանվել է 34%-ից (2006-2010 22.) մինչև 37% (2011-2015թթ.), իսկ 2017-2021 թթ. ընթացքում Գլենդելի բնակիչների միջինում 35%-ը նշել է, որ հայկական ծագում ունի:
- Գլենդել քաղաքի լատինամերիկյան բնակչությունը 2014 թ.-ին 19%-ից աճել է մինչև 21%՝ 2021 թ.-ին: Միևնույն ժամանակ այն կանանց մասնաբաժինը, ովքեր նշվում են որպես «սպիտակամորթներ» (ներառյալ բոլոր էթնիկական խմբերը, բացառությամբ հիսպանիկ ծագման) նվազել է 2014 թ.-ին՝ 61%-ից հասնելով մինչև 57%՝ 2021 թ.-ին: ³ Ասիացի ամերիկոսների համամասնությունը մնացել է անփոփոխ՝ մոտ 16%: Աֆրոամերիկացիների բնակչությունը դեռ չափազանց փոքր է մեկ տարվա հաշվարկի վերաբերյալ վիճակագրորեն իմաստալից տեղեկություններ ստանալու համար, սակայն 5 տարվա ընթացքում (2016-2020 թթ.) աֆրոամերիկացի կանայք կազմել են Գլենդելի կանանց 2%-ը:
- Գլենդելում կանանց միջին տարիքը նվազում է: Միջին տարիքը 2014 թվականին եղել է 43.5 տարեկան, իսկ 2021 թվականին այն նվազել է մինչև 41 տարեկան:

³ ԱՄՆ Մարդահամարի բյուրոն հավաքում է սահմանափակ տվյալներ, որոնք վերաբերում են հատկապես հայ և այլ մերձավորարևելյան բնակչությանը: Թեև նախնիներ ունեցող անհատները (օրինակ՝ հայերը) կարող են նույնականացվել ցանկացած ռասայի հետ, շատերը ներառված են որպես սպիտակամորթներ: Ցավոք, այս զեկույցում օգտագործվող բազմաթիվ տվյալների բազաներում հայերին և էթնիկ խմբերին (բացի հիսպանիկ ծագման) բնորոշ տվյալներն այս պահին տարանջատված չեն:

- 2021 թվականին Գլենդեյլի տնային տնտեսությունների 29%-ը գլխավորում են կանայք. սա ցածր է 2014 թ. 33%-ից: Այս տնային տնտեսություններում սովորաբար աղքատության մակարդակն ավելի բարձր է, հատկապես այնտեղ, որտեղ տանը երեխաներ կան:

Կրթություն

- 2021-2022 թվականներին Գլենդեյլի Միացյալ Դպրոցական Շրջանի (GUSD) K-12-րդ դասարաններում սովորող աշակերտների 45%-ը նշվել է որպես հայ: Անգլերեն սովորող աշակերտների շրջանում ամենամեծ լեզվական խումբը հայերենն էր, որը կազմում էր GUSD-ի բոլոր աշակերտների 13%-ը; այս համամասնությունը մոտավորապես նույնն է, ինչ 2013-2014 թվականներին:
- Չնայած Գլենդեյլում լատինաամերիկացիների թիվը մեծանում է, սակայն Գլենդեյլի հանրակրթական դպրոցներում լատինաամերիկացի աշակերտուհիների թիվը կարծես նվազում է: 2013-14 թվականներին Գլենդեյլի միացյալ դպրոցական շրջանում (GUSD) գրանցված աղջիկների 54%-ը դասակարգվել է որպես սպիտակամորթ, այդ թվում՝ հայեր; 24%-ը նշվել է որպես լատինաամերիկուհի: 2021-2022 թվականներին գրանցվածների 58%-ը դասակարգվել է որպես սպիտակամորթներ (որը հիմնականում ներառում է հայ աշակերտուհիներին), իսկ 20%-ը՝ լատինաամերիկուհիներ: Գրանցված աղջիկների մեկ տոկոսը աֆրոամերիկուհի է, 15%-ը՝ ասիացի-ամերիկուհի կամ ֆիլիպինուհի է:
- Գլենդեյլի կանայք այսօր ավելի բարձր կրթական մակարդակ են ստանում, քան տասնամյակի սկզբին: 2014 թվականին 25 տարեկան և ավելի բարձր տարիքի կանանց 39%-ն ուներ առնվազն 4-ամյա քոլեջի կրթություն, իսկ 2021 թվականին այդ թիվը հասել է 50%-ի: Մինևնույն ժամանակ ավագ դպրոցի դիպլոմ ունեցող կանանց մասնաբաժինը 2014 թվականին 15%-ից նվազել է մինչև 10%՝ 2021 թվականին:
- Գլենդեյլի կանայք նույնպես ավելի բարձր կրթական մակարդակ են ստացել, քան վարչաշրջանի կանայք. 2021 թվականին Գլենդեյլի կանանց 50%-ն ուներ բակալավրի աստիճան կամ ավելի բարձր՝ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանանց 36%-ի համեմատ:

Զբաղվածություն և եկամուտներ

- Գլենդեյլի կանանց գործազրկության մակարդակը նվազել է 2014 թվականի համեմատ, երբ այն կազմում էր 8.9%, իսկ 2019 թվականին այն նվազել էր մինչև 5.4%: 2020 թվականին խոչընդոտներով լի տարուց հետո, երբ կանանց և տղամարդկանց գործազրկության մակարդակը հասավ մինչև 18%, 2021 թվականին կանանց և տղամարդկանց գործազրկության տարեկան մակարդակը հետ նվազեց մինչև 8.4%: Գործազրկության մակարդակը 2022 թվականին շարունակել է նվազել, այնպես որ 2022 թվականի դեկտեմբերին գործազրկության մակարդակը կազմել է 4%-ից մի փոքր ավել:
- Կանանց եկամուտները շարունակել են աճել: Գլենդեյլում լրիվ դրույթով աշխատող կանանց միջին եկամուտն աճել է 36%-ով՝ 2014 թվականի \$45,234-ից 2021 թվականին հասնելով \$61,404: 2021 թվականին Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանանց միջին եկամուտը կազմել է \$52,495:
- Գլենդեյլի կանանց և տղամարդկանց միջև եկամուտների տարբերությունն՝ ըստ սեռի ավելի քիչ է, քան ամբողջ վարչաշրջանում և նահանգում: 2021 թ.-ին լրիվ դրույթով աշխատող Գլենդեյլի կանայք վաստակել են տղամարդկանց վաստակածի 94%-ը. սա համեմատվում է Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հետ, որտեղ կանայք վաստակել են տղամարդկանց վաստակածի 90%-ը:

Աղքատություն

- Գլենդեյլի կանանց աղքատության մակարդակը 2014 թ.-ին 17%-ից նվազել է մինչև 14%՝ 2021 թ.-ին, սակայն այն դեռ բարձր է տղամարդկանց աղքատության մակարդակից (12%՝ 2021 թ.-ին): 2017-2021 թվականներին սպիտակամորթ (ներառյալ հայ) կանանց 17%-ը, լատինաամերիկուհիների 26%-ը, աֆրոամերիկուհիների 11%-ը և ասիացի ամերիկուհիների 5%-ը ապրում են աղքատության դաշնային մակարդակից ցածր եկամտով:
- Գլենդեյլում աղքատության մեջ ապրող 4 կանանցից 1-ը (26%) 18 տարեկանից ցածր երեխաներ են, իսկ 4-ից 1-ը (24%)՝ 65 տարեկանից բարձր կանայք:

- Միայնակ կանանց գլխավորած տնային տնտեսությունների 15 տոկոսն ապրում է աղքատության մեջ: Այս տնային տնտեսություններում, որտեղ կանայք միայնակ մայրեր են և խնամում են մինչև 18 տարեկան երեխաներին, 4-ից 1-ը (23%) ապրում է աղքատության մեջ:

Առողջություն

- Գլենդելում ծնված կանանց և տղամարդկանց կյանքի ակնկալվող տևողությունը 2016 թվականի տվյալներով հաշվարկվել է 83.7 տարի: Թեև մենք դեռ չգիտենք տեղական մակարդակում կյանքի տևողության վրա COVID-19-ի ազդեցության մասին, սակայն 2020 թվականին Կալիֆոռնիայի բնակիչների կյանքի ակնկալվող տևողությունը 1.9 տարով պակաս էր, քան 2019 թվականին (համապատասխանաբար 80.9 տարի և 79.0 տարի)
- 2019 թվականին Սան Ֆերնանդոյի սպասարկման պլանավորման տարածքում (SPA 2) կանանց և տղամարդկանց մահվան երկու հիմնական պատճառները սրտի կորոնար կամ իշեմիկ հիվանդությունը և Ալցհայմերի հիվանդությունն էին: Սրտի հիվանդություններից մահացության մակարդակը 2010 թվականի համեմատ նվազել է 25%-ով: Այս նույն ժամանակահատվածում Ալցհայմերի հիվանդության պատճառով մահացության մակարդակն աճել է 64%-ով: այս հիվանդությունն անհամաչափորեն է ազդում կանանց վրա: 2020 թվականին COVID-19-ը փոխարինեց Ալցհայմերի հիվանդությանը՝ որպես Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի մահացության երկրորդ հիմնական պատճառ:
- Կալիֆոռնիայում մայրերի հղիության հետ կապված մահացության մակարդակն, ըստ երևույթին, աճում է: 2018-2020 թվականներին Լոս Անջելեսի, Վենտուրայի և Սանտա Բարբարայի վարչաշրջանների մայրերի հղիության հետ կապված մահացության մակարդակը կազմել է 16.8 մայրական մահ (100,000 կենդանի ծնվածների հաշվով)՝ 2015-2017 թվականների 14.1-ի համեմատ: Թեև այս տվյալները հատուկ չեն Գլենդելի կանանց, սակայն մահացության մակարդակի աճը և ռասայական անհավասարությունը մտահոգիչ են: Կալիֆոռնիայում աֆրոամերիկացի երեխաները մահանում են ավելի քան կրկնակի անգամ շատ, քան սպիտակամորթ նորածինները, իսկ աֆրոամերիկացի մայրերը հղիության հետ կապված պատճառներով գրեթե 4 անգամ ավելի շատ են մահանում, քան սպիտակամորթ մայրերը՝ ծննդաբերությունից հետո մեկ տարվա ընթացքում կամ հղիության ավարտին:
- Գլենդելի կանանց առողջության որոշ դրական ցուցանիշներից է այն, որ չապահովագրված կանանց տոկոսը 2014 թվականի 14%-ից նվազել է մինչև 7% 2021 թվականին, իսկ 4 կանանցից մոտավորապես 3-ը պատվաստվել են թոքաբորբի և գրիպի դեմ: Գլենդելի չափահաս բնակիչների ավելի մեծ տոկոս է համապատասխանել ֆիզիկական ակտիվության ուղեցույցներին 2018 թվականին, քան 2015 թվականին (համապատասխանաբար 37% և 35%):

Անվտանգություն

- Գլենդելը հանցագործության համեմատաբար ցածր մակարդակ ունի, հատկապես երբ համեմատվում է Լոս Անջելես քաղաքի հետ (1 հանցագործություն/100.000 բնակչության հաշվով՝ համեմատած 7/100.000-ի): Բռնի հանցագործությունների մեծ մասը դասակարգվում է որպես ծանր հանցագործություն:
- Գլենդելի կանայք նշում են, որ ինտիմ զուգընկերոջ կողմից ավելի քիչ ֆիզիկական ընտանեկան բռնություն է գործադրվել, քան Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանայք (համապատասխանաբար 10% և 16%):
- Այնուամենայնիվ, սեռական բռնությունը Գլենդելում կարծես թե չի նվազում: Թեև 2021 թվականին ավելի քիչ բռնաբարություններ են գրանցվել, քան 2019 թվականին (համապատասխանաբար՝ 15 և 17), 2022 թվականի ամսական հանցագործությունների հաշվետվությունները ցույց են տալիս, որ 2022 թվականին բռնաբարությունների թիվը կգերազանցի 2021 թվականին:

Առաջնորդություն

- 2016-ից մինչև 2021 թթ. Գլենդելում գրանցված ձեռնարկատիրություն ունեցող կանանց թիվը 2016 թ. համեմատ 2021 թ. ավելացել է 33%-ով. 2021 թ. Գլենդելի 1.885 կին ինքնազբաղված է եղել սեփական բիզնեսում:

- Գլենդելն ընտրել է կանանց՝ ներկայացնելու նրանց Նահանգային ժողովում և Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի վերահսկիչների խորհրդում: Գլենդելի քաղաքային խորհրդի հինգ անդամներից երկուսը և քաղաքային գործավարը կանայք են: Կանայք ներկայումս զբաղեցնում են քաղաքապետարանի 7 պաշտոններից 3-ը և Գլենդելի Միացյալ դպրոցական շրջանի դպրոցական խորհրդի, ինչպես նաև Գլենդելի համայնքային բուլեջի խորհրդում 5 ընտրված պաշտոններից 4-ը:
- Գլենդելի քաղաքային խորհուրդը քաղաքային խորհուրդների և հանձնաժողովների տեղերի 42%-ին նշանակել է կին կամավորներ: Ոչ մի կին չի ծառայում վերստուգիչ հանձնաժողովում կամ քաղաքացիական ծառայության հանձնաժողովում, իսկ Արվեստի և մշակույթի հանձնաժողովում կամ Կանանց կարգավիճակի հանձնաժողովում ոչ մի տղամարդ չկա: Քանի որ կանայք կազմում են քաղաքի բնակչության 51%-ը, նրանք քիչ են ներկայացված Գլենդելի քաղաքապետարանի խորհուրդներում և հանձնաժողովներում:

Ժողովրդագրություն

Բնակչություն

Գլենդելի բնակչության թիվը 192.376 է, որը կազմում է Լոս Անջելեսի շրջանի բնակչության 2%-ը: Գլենդելի բնակիչների 51 տոկոսը իգական սեռի ներկայացուցիչներ են:⁴

Վետերանի կարգավիճակ

Գլենդելում ապրում է մոտ 2500 զինվորական վետերան. նրանք կազմում են բնակչության մոտ 2%-ը: Բանակում ծառայած մոտ 40 կին կա (վետերան բնակչության 2%-ը):⁵

Ռասայական/Էթնիկ բաշխվածություն

Գլենդելի բնակիչների մեծամասնությունը դասակարգված է որպես սպիտակամորթներ (ներառյալ բոլոր էթնիկական խմբերը, ինչպիսիք են հայերը, բայց բացառությամբ հիսպանիկ ծագման), մինչդեռ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի գրեթե կեսը (49%) լատինամերիկացիներ են: Կանանց ռասայական/էթնիկ բաշխվածությունն արտացոլում է Գլենդելի և Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի միջև եղած տարբերությունը:⁶

Կանանց ռասան և ազգությունը Գլենդելում և Լոս Անջելեսում

	Գլենդել, 2016-2020 թթ. ⁷	Գլենդել, 2021թ.	Լոս Անջելեսի վարչաշրջան, 2021թ.
Աֆրոամերիկացի	2%	N/A*	8%
Ասիացի-ամերիկացի	15%	16%	16%
Լատինամերիկացի	19%	21%	49%
Սպիտակամորթ	61%	57%	24%
Այլ	4%	6%	4%

* Նշում. Սպիտակամորթ բնակչությունը ներառում է հարցման բոլոր մասնակիցներին, որոնք դասակարգված են որպես սպիտակամորթներ, բացառությամբ այն անձանց, ովքեր նաև ունեն հիսպանիկ ծագում: Գլենդելի կանանց (և տղամարդկանց) մոտավորապես մեկ երրորդը նշվում է որպես հայկական ծագում ունեցող: Գլենդելի

⁴ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ B01001. Սեռը՝ ըստ տարիքի. <http://data.census.gov>

⁵ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S2101. Վետերանի կարգավիճակը. <http://data.census.gov>

⁶ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակներ B01001, B01001D, H, I. Սեռը՝ ըստ տարիքի. <http://data.census.gov>

⁷ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակներ B01001, B01001B, D, H, I. Սեռը՝ ըստ տարիքի՝ <http://data.census.gov>

աֆրոամերիկացի բնակչությունը չափազանց փոքր է, որպեսզի վիճակագրորեն հաստատուն լինի մեկ տարվա հաշվարկով: Տվյալների 5 տարվա (2016-2020 թթ.) գնահատումներն ապահովում են կանանց ռասայական/էթնիկ բաշխվածության ավելի վստահելի հաշվարկներ:

2014 թվականից ի վեր Գլենդելում լատինաամերիկացիների բնակչությունը 19%-ից հասել է 21%-ի: Այս նույն ժամանակահատվածում գրանցվել է որպես «սպիտակամորթ» նույնականացված կանանց մասնաբաժնի նվազում՝ 2014 թվականի 61%-ից 57%՝ 2021 թվականին: Աֆրոամերիկացի կանանց թիվը մնում է չափազանց փոքր՝ մեկ տարվա ընթացքում վիճակագրական վստահելի գնահատում տալու համար:⁸

Գլենդելի ամերիկահայ համայնքը⁹

Ամերիկահայ համայնքը Միացյալ Նահանգներում բնակչության կարևոր և եզակի մշակութային բաղադրիչ է, որը ԱՄՆ մարդահամարի բյուրոյի կողմից դասակարգվում է որպես սպիտակամորթ համայնք: Գլենդելում բնակվում է երկրի մեծությամբ երկրորդ հայ համայնքը՝ զիջելով միայն շատ ավելի մեծ քաղաքին՝ Լոս Անջելեսին:¹⁰

Ամերիկահայ համայնքը Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում¹¹

	Գլենդել		Լոս Անջելես քաղաք		Լոս Անջելես վարչաշրջան	
	Բնակչություն (հայեր)	Ընդհանուր բնակչության %	Բնակչություն (հայեր)	Ընդհանուր բնակչության %	Բնակչություն (հայեր)	Ընդհանուր բնակչության %
2006-2010 թթ.	65,434	34%	73,256	2%	179,279	2%
2011-2015 թթ.	72,470	37%	82,074	2%	196,075	2%
2016-2020 թթ.	69,660	35%	81,311	2%	188,805	2%

Նշում. այս տվյալները հիմնված են հինգ անընդմեջ տարիների տվյալների բազայի վրա. դրանք ըստ սեռի բաժանված չեն:

Թեև ավելի շատ ամերիկահայեր են ապրում Լոս Անջելես քաղաքում, քան Գլենդելում, սակայն նրանք կազմում են Լոս Անջելես քաղաքի բնակչության ընդամենը 2%-ը: Գլենդելի բնակիչների մեկ երրորդից մի փոքր ավելին (35%) 2016-ից 2020 թվականների 5-ամյա ժամանակահատվածում նշվել է որպես հայկական ծագում ունեցող:¹²

⁸ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ B01001 և աղյուսակ B01001D, H, I: Սեռը ըստ տարիքի՝ <http://data.census.gov>

⁹ Նշում՝ Գլենդելի ամերիկահայ համայնքի վերաբերյալ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրոյի միջոցով համեմատաբար քիչ տվյալներ կան, և ըստ սեռի տարբերակում չի տրամադրվում

¹⁰ Աշխարհի ատլաս. Ամերիկահայերի ամենամեծ բնակչությամբ ԱՄՆ նահանգները. 2022 թվականի նոյեմբեր.. <https://www.worldatlas.com/articles/states-with-the-largest-populations-of-armenian-americans.html>

¹¹ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2010, 2015 և 2020 թվականների Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 5 տարվա գնահատումներ. Աղյուսակ B04006. Նախնիների մասին հաղորդող անձինք. <http://data.census.gov>

¹² ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2020 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 5 տարվա գնահատումներ. Աղյուսակ B04006. Նախնիների մասին հաղորդող անձինք. <http://data.census.gov>

Սեռական կողմնորոշում/գեներային ինքնություն¹³

	2015	2018	2021
Դեռերոսեքսուալ	96%	91%	92%
Գեյ/լեսբուհի	2%*	3%*	3%
Բիսեքսուալ	1%*	6%*	4%
Ասեքսուալ կամ այլ	1%*	0.3%*	2%*
Տիսգեներ	100%*	99%*	99%*
Տրանսգեներ		0.6%*	1%*

Նշում. այս տվյալները 18 և ավելի բարձր տարիքի կանանց և տղամարդկանց պատասխաններն են Սան Ֆրանսիսկո հովտի սպասարկման պլանավորման տարածքի (SPA 2) Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հարցմանը: Նմուշի փոքր չափերի պատճառով աստղանիշով նշված գրառումները վիճակագրորեն անփոփոխ են, և տվյալները մեկնաբանելիս պետք է զգուշամիտ լինել: Դատարկ սյունակը ցույց է տալիս չհաստատված արդյունքները՝ փոքր նմուշի չափի պատճառով:

Սեռական կողմնորոշման բազմազանության շատ դանդաղ աճ է նկատվում. տրանսգեներ բնակչությունը դեռևս կազմում է մոտ 1% կամ ավելի քիչ:

Տարիք

Ընդհանուր առմամբ, կանանց միջին տարիքը ավելի բարձր է, քան տղամարդկանցը: Գլենդելում կանանց միջին տարիքը 41 է՝ համեմատած տղամարդկանց 38 տարեկանի: Որպես խումբ՝ «սպիտակամորթ» դասակարգման կանայք (ներառյալ հայ և մերձավորարևելյան/ հյուսիսաֆրիկյան կանայք, բայց բացառությամբ լատինաամերիկոհիսների) միջին տարիքը կազմում է 44 տարեկան, մինչդեռ լատինաամերիկոհիսները ներկայացնում են ամենաերիտասարդ խումբը՝ միջինը 33 տարեկան:¹⁴

Միջին տարիքը

	Գլենդել	Լոս Անջելեսի վարչաշրջան	Կալիֆոռնիա
Տղամարդիկ	38	37	37
Կանայք	41	39	39
Աֆրոամերիկացի կանայք	40	41	39
Ասիացի-ամերիկացի կանայք	39	45	42
Լատինամերիկացի կանայք	33	34	31
Սպիտակամորթ կանայք (բոլոր էթնիկ խմբերը, բացառությամբ հիսպանիկ ծագման)	44	46	48

Նշում. միջին տարիքը կլորացված է:

Գլենդելի տարեց բնակչությունը հիմնականում իգական սեռի է: Աղջիկները կազմում են Գլենդելի 0-17 տարեկան երեխաների 47%-ը, մինչդեռ կանայք կազմում են 75 տարեկան և ավելի բարձր տարիքի բնակչության 59%-ը (ինչպես նաև 85 և ավելի տարեկանների 65%-ը):¹⁵

¹³ 2015-2021թթ. Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հետազոտություն (CHIS): Առարկայական ոլորտներ՝ ժողովրդագրություն/սեռական կողմնորոշում և գեներային ինքնություն: UCLA-ի առողջապահական քաղաքականության հետազոտությունների կենտրոն, Ֆիլիպսի հանրային առողջության դպրոց. <https://ask.chis.ucla.edu>

¹⁴ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակներ B01002, B01002B, D, H, I. *Միջին տարիքը*. <http://data.census.gov>

¹⁵ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ B01001. *Սեռը՝ ըստ տարիքի*. <http://data.census.gov>

Տնային տնտեսություններ

2021 թվականին Գլենդելում գրանցվել է մոտավորապես 70,831 տնային տնտեսություն, որից 36%-ը սեփականատիրոջ կողմից է բնակեցված, իսկ 64%-ը՝ վարձակալած միավորներ են: Մեկ երրորդը (32%) ոչ ընտանեկան տնային տնտեսություններ են¹⁶՝ միայնակ կամ ոչ զուգընկերոջ հետ ապրող բնակիչներով, մինչդեռ 68%-ը զբաղեցված է 3 հոգանոց միջին մեծությամբ ընտանիքներով:¹⁷

Գլենդելի տնային տնտեսությունների ընտրված բնութագրերը՝ ըստ ընդհանուր տնային տնտեսությունների տոկոսի

	2021 թ.	2014 թ.
Ընդհանուր տնային տնտեսություններ	70,831	72,163
Ոչ ընտանեկան տնային տնտեսություններ	22,692 (32%)	21,402 (30%)
<ul style="list-style-type: none"> Կանանց տնային տնտեսություններ * Միայնակ ապրող 	12,157 *10,051	13,325 *11,426
<ul style="list-style-type: none"> Տղամարդկանց տնային տնտեսություններ * Միայնակ ապրող 	10,535 *6,966	8,077 *5,987
Ընտանեկան տնային տնտեսություններ	48,139 (68%)	50,761 (70%)
<ul style="list-style-type: none"> Ամուսնացած զույգերի տնային տնտեսություններ 	• 35,661	• 35,644
<ul style="list-style-type: none"> Կանանց գլխավորությամբ տնային տնտեսություններ (ամուսին չկա) 	• 8,186	• 10,680
<ul style="list-style-type: none"> Տղամարդկանց գլխավորությամբ տնային տնտեսություններ (կին չկա) 	• 4,292	• 4,437

Նշում. Միայնակ ապրող կանայք/տղամարդիկ ոչ ընտանեկան տնային տնտեսությունների ենթախումբ են:

Տոկոսները հիմնված են ընդհանուր տնային տնտեսությունների վրա:

2014 թվականի համեմատ՝ 2021 թվականին ոչ ընտանեկան տնային տնտեսությունների մասնաբաժինն աճել է, իսկ ընտանեկան տնային տնտեսությունների մասնաբաժինը 70%-ից նվազել է մինչև 68%: Միայնակ կանանց գլխավորած տնային տնտեսությունների թիվը շարունակում է գրեթե կրկնակի գերազանցել միայնակ տղամարդկանց գլխավորությամբ տնային տնտեսություններին: Չամուսնացած զուգընկերների գլխավորությամբ տնային տնտեսությունների տոկոսը 2014 թվականի 4%-ից 2021 թվականին աճել է մինչև 6%:¹⁸

Գլենդելի տները 2021 թվականին ապաստանել են 190,000-ից մի փոքր ավելի բնակչություն.¹⁹ Այս բնակչության՝

- 54,000 երեխաները 18 տարեկանից ցածր են
- 10,100-ը միայնակ ապրող կանայք են,
- 7000-ը միայնակ ապրող տղամարդիկ են,
- 730-ը կանայք և տղամարդիկ են, ովքեր միասեռական հարաբերությունների մեջ են՝ որպես ամուսնացած կամ չամուսնացած զույգեր:

¹⁶ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2014 և 2021 թթ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ B11010. Ոչ ընտանեկան տնային տնտեսություններն ըստ տնային տնտեսության սեռի, միայնակ ապրող, ըստ տնային տնտեսության տարիքի: <http://data.census.gov>

¹⁷ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2014 և 2021 թթ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ. Աղյուսակ S1101. Տնային տնտեսություններ և ընտանիքներ. <http://data.census.gov>

¹⁸ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2014 և 2021 թթ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ. Աղյուսակ DP02. Ընտրված սոցիալական բնութագրերը Միացյալ Նահանգներում. <http://data.census.gov>

¹⁹ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2014 և 2021 թթ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ B09019: Տնային տնտեսության տեսակն (ներառյալ միայնակ ապրող) ըստ հարաբերությունների տեսակի. <http://data.census.gov>

Հարաբերությունների կարգավիճակը

Գլենդեյլի կանանց ավելի մեծ տոկոսն է այսօր ամուրի, քան 2000 թվականին, և ավելի փոքր տոկոսն է ամուսնացած, քան դարասկզբին: 2021 թվականին 15 և բարձր տարիքի կանանց շրջանում՝

- 33%-ը երբեք ամուսնացած չի եղել,
- 48%-ն ամուսնացած է, իսկ
- 19%-ը միայնակ կանայք են, ովքեր կա՛մ այրի են, կա՛մ ամուսնալուծված:²⁰

Այս թվերն էապես չեն տարբերվում «Գլենդեյլ քաղաքի կանանց և աղջիկների կարգավիճակի մասին 2015-2016 թվականների զեկույցում» ներկայացված թվերից:²¹

Տանը խոսվող լեզուն

Գլենդեյլի բնակիչների կեսից ավելին (53%) քաղաք է ներգաղթել այլ երկրից, մինչդեռ վարչաշրջանի յուրաքանչյուր 3 բնակիչներից 1-ը և մի փոքր ավելին (35%) ներգաղթյալ է: Գլենդեյլի գրեթե յուրաքանչյուր երրորդ բնակիչը (34%) խոսում է միայն անգլերեն: Թեև Գլենդեյլում և վարչաշրջանում տանը խոսվում է լեզուների լայն շրջանակ, սակայն Գլենդեյլի բնակչությունը մշակութային առումով շատ տարբեր է վարչաշրջանի բնակչությունից:²²

Գլենդեյլի բնակիչների 7 տանը խոսվող լեզուների տոկոսը

	Գլենդեյլ	Լոս Անջելեսի վարչաշրջան
Միայն անգլերեն	34%	45%
Իսպաներեն	14%	38%
հնդեվրոպական (բացի իսպաներենից) <ul style="list-style-type: none"> • Հայերեն²³ 	40% 37%*	6% 2%
Ասիական և Խաղաղօվկիանոսյան կղզիների լեզուներ	10%	10%
Այլ լեզուներ	2%	1%

Նշում. Հնդեվրոպական լեզուները ներկայացնում են ավելի քան 400 տարբեր լեզուներ, այդ թվում՝ հայերենը, որը լայնորեն տարածված է հայկական սփյուռքում: Գլենդեյլում տանը հայերեն խոսելու վերաբերյալ տվյալները (աստղանիշով նշված) 2011-2015 թվականների ամփոփ տվյալներից են:

Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո: 2021 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ

Բացի անգլերենից, Գլենդեյլի տների 40%-ում խոսվում է հնդեվրոպական լեզուներից որևէ մեկով, բացի իսպաներենից: Անգլերենից զատ, հայերենը հիմնական լեզուն է և, ըստ երևույթին, խոսվում է Գլենդեյլի տների մոտ 37%-ում: ²⁴ Իրենց տանը հայերեն խոսողների կեսից ավելին (59%) իրենց գնահատում է որպես «շատ լավից մի քիչ պակաս» անգլերեն խոսողներ: Ընդհանուր վարչաշրջանում, անգլերենից զատ, իսպաներենը տներում խոսվող հիմնական լեզուն է:²⁵

²⁰ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ B12001. 15+ տարեկան բնակչության սեռը՝ ըստ ամուսնական կարգավիճակի. <http://data.census.gov>

²¹ 2015-2016 թթ. Գլենդեյլ քաղաքի կանանց և աղջիկների կարգավիճակի մասին զեկույց. Գլենդեյլի կանանց կարգավիճակի համաձայնագրով և Մաունթ Սենթ Մերիի համալսարան՝ <https://www.glendaleca.gov/home/showpublisheddocument/37541/636324614239470000>

²² ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ C16005. Մայրենի լեզվակրությունն ըստ տանը խոսվող լեզվի՝ ըստ հինգ և ավելի բարձր տարիքի բնակչության անգլերեն խոսելու կարողության. <http://data.census.gov>

²³ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2015 թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 5 տարվա գնահատումներ (Գլենդեյլի համար); 2021 թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ (Լոս Անջելեսի շրջանի համար): Աղյուսակ B16001. Տանը խոսվող լեզուն՝ ըստ հինգ և ավելի բարձր տարիքի բնակչության անգլերեն խոսելու կարողության

²⁴ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2011-2015թթ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 5 տարվա գնահատումներ: (Սա Գլենդեյլի ամենավերջին տեղեկությունն է այս տվյալների աղյուսակի մեջ) Աղյուսակ B16001. Տանը խոսվող լեզուները և հինգ և ավելի բարձր տարիքի բնակչության անգլերեն խոսելու կարողությունը. <http://data.census.gov>

Կրթություն

K-12-րդ դասարանի աշակերտներ

Գրանցում. Գլենդեյլի Միացյալ դպրոցական շրջանը (GUSD) բաղկացած է 21 տարրական դպրոցներից, հինգ միջնակարգ դպրոցներից և վեց ավագ դպրոցներից, ինչպես նաև մի քանի տեղամասերից, որտեղ մասնագիտացված ծրագրեր են ուսուցանվում:²⁶ Գլենդեյլի միացյալ դպրոցական շրջանում (GUSD) 2021-2022 թվականներին եղել են 24,213 գրանցված աշակերտներ, որոնցից 48%-ը՝ աղջիկներ: 2014-15 թվականներին եղել են 26,000-ից մի փոքր ավել գրանցված աշակերտներ, որոնց 48%-ը՝ աղջիկներ:²⁷

Գլենդեյլի հանրակրթական K-12-րդ դասարաններում ընդգրկված աղջիկների ռասայական/ էթնիկական պատկերը զգալիորեն տարբերվում է վարչաշրջանի պատկերից, որտեղ լատինամերիկոսները կազմում են բնակչության գրեթե երկու երրորդը: Գլենդեյլում հանրակրթական դպրոցների K-12-րդ դասարաններում ընդգրկված աղջիկների 58%-ը դասակարգվում է որպես սպիտակամորթ (ներառյալ՝ հայ, բայց բացառությամբ հիսպանիկ ծագման), իսկ 20%-ը՝ լատինամերիկոսներ են՝ ցանկացած ռասայից:²⁸ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում աղջիկների 13%-ը սպիտակամորթ է, 66 %-ը՝ լատինամերիկոսի:

Աղյուսակ 1. Աղջիկների տոկոսային բաշխումը հանրակրթական դպրոցների K-12-րդ դասարաններում՝ ըստ ռասայի/ազգության, 2021-22 թթ.

	GUSD	Լոս Անջելեսի վարչաշրջան	Կալիֆոռնիա
Աղջիկների թիվը նմուշում	11,669	648,973	2,864,033
Աֆրոամերիկոսի	1%	7%	5%
Ալյասկայի բնիկ / բնիկ ամերիկոսի	0.1%	0.2%	0.5%
Ասիացի ամերիկոսի, ոչ հիսպանիկ ծագման	11%	8%	9%
Ֆիլիպինոսի, ոչ հիսպանիկ ծագման	4%	2%	2%
Խաղաղօվկիանոսյան կղզիների բնիկ	0.1%	0.3%	0.4%
Լատինամերիկոսի	20%	66%	56%
Սպիտակամորթ, ոչ հիսպանիկ ծագման	58%	13%	21%
Բազմառասա, ոչ հիսպանիկ ծագման	4%	3%	4%
Չի հաղորդվում		0.9%	1%

Աղբյուր՝ Կալիֆոռնիայի կրթության վարչություն

Գլենդեյլի միացյալ դպրոցական շրջանում (GUSD) ընդգրկված ամերիկահայ աշակերտները: 2021-2022 թվականներին GUSD-ում գրանցված բոլոր աշակերտների 45%-ը նշվել է որպես հայ՝ աղջիկների 45%-ը (5,212) և տղաների 45%-ը (5,696):²⁹ Շրջանն ունի հայերենի դուալ խորացված ծրագիր, որը սկսվում է տարրական դպրոցից, և բովանդակության 50%-ը դասավանդվում է հայերենով և

²⁵ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ B16001. Տանը խոսվող լեզուները և 5 և ավելի բարձր տարիքի բնակչության անգլերեն խոսելու ունակությունը. <http://data.census.gov>

²⁶ GUSD դպրոցները, տեղամասերը և մասնագիտացված ծրագրերը՝ <http://www.gusd.net/Page/593>

²⁷ Կալիֆոռնիայի կրթության վարչություն. Հանրակրթական դպրոցների K-12-րդ դասարաններում գրանցված աշակերտները, Գլենդեյլի միացյալ դպրոցական շրջան. 2021-22 ուստարվա գրանցված աշակերտները՝ ըստ էթնիկության և դասարանի. <http://dq.cde.ca.gov/>

²⁸ Կալիֆոռնիայի կրթության վարչություն. Հանրակրթական դպրոցների K-12-րդ դասարաններում գրանցված աշակերտները, 2021-2022 ուստարվա շրջանում գրանցվածներն՝ ըստ սեռի, դասարանի և էթնիկության. <http://dq.cde.ca.gov/>

²⁹ Գլենդեյլի միացյալ դպրոցական շրջան. (2016). GUSD Շրջանի ակնարկը: Ընտրված ժողովրդագրություն և տեղեկատվություններ. www.gusd.net/cms/lib

շարունակվում է մինչև ավագ դպրոց՝ աշակերտի ընտրությամբ: Կան գրանցված 871 աշակերտներ (489 աղջիկ և 382 տղա):³⁰ Աշակերտների համար կա հայերենով երկգրագիտության կնիք ստանալու հնարավորություն:

2021-2022 թվականներին յուրաքանչյուր հինգերորդ (4,937) Գլենդեյլի Միացյալ Դպրոցական Շրջանի աշակերտ դասակարգվել է որպես անգլերեն սովորող. նրանց կեսից ավելին (62%) խոսում է հայերեն:³¹ Բացի անգլերեն սովորող աշակերտներից՝ ևս 3,798 հայ աշակերտներ են թեստավորվել որպես անգլերենի հմուտ իմացությամբ աշակերտներ: Անգլերեն սովորող և անգլերենի հմուտ իմացությամբ հայ աշակերտները միասին կազմում են Գլենդեյլի Միացյալ Դպրոցական Շրջանի 28%-ը: Անգլերեն սովորող և անգլերենի հմուտ իմացությամբ աշակերտների հաջորդ ամենամեծ լեզվական խումբը իսպանախոսներն են, որոնք կազմում են GUSD-ում գրանցված աշակերտների 9%-ը:

Ավարտական ցուցանիշները. Գլենդեյլի միացյալ դպրոցական շրջանի մոտ 2000 աղջիկների և տղաների բառամյա ավագ դպրոցն ավարտելու ցուցանիշը 2020-21 թթ. շրջանավարտների շրջանում կազմել է 92%՝ համեմատած ամբողջ վարչաշրջանում աշակերտների 82%-ի և նահանգի 84%-ի հետ:³²

Աղյուսակ 2. Ավագ դպրոցի ավարտական ցուցանիշները, 2020-21 թթ.

	GUSD	Լոս Անջելեսի վարչաշրջան	Կալիֆոռնիա
Աշակերտների թիվը ուստարում	1,960	116,311	500,179
Ավարտական ցուցանիշը	92%	82%	84%
<ul style="list-style-type: none"> • Աղջիկներ • Տղաներ 	<ul style="list-style-type: none"> • 95% • 89% 	<ul style="list-style-type: none"> • 86% • 79% 	<ul style="list-style-type: none"> • 87% • 80%

Աղբյուր՝ Կալիֆոռնիայի կրթության վարչություն

Ինչպես վարչաշրջանում և նահանգում, այդպես էլ Գլենդեյլում աղջիկների ավագ դպրոցն ավարտելու ցուցանիշն ավելի բարձր է, քան տղաներինը: Գլենդեյլում աղջիկների ավարտական ցուցանիշը 2020-21 ուսումնական տարում կազմել է 95%, իսկ տղաներինը՝ 89%: Գլենդեյլի աղջիկների 60 տոկոսը, ովքեր ավարտել են ավագ դպրոցը չորս տարում, բավարարել են Կալիֆոռնիայի համալսարանի և Կալիֆոռնիայի նահանգային համալսարանի ընդունելության պահանջները:

Կրթական ձեռքբերումներ

Գլենդեյլի կանայք, ընդհանուր առմամբ, հակված են ավելի լավ կրթություն ստանալ, քան ողջ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանայք, և ավելի լավ կրթություն ունեն, քան Կալիֆոռնիայի կանայք: Կենտրոնանալով 25 և ավելի բարձր տարիքի կանանց վրա՝ Գլենդեյլի կանանց միայն 10%-ն ունի ավագ դպրոցի մակարդակից ցածր ցուցանիշ՝ համեմատած ամբողջ վարչաշրջանի կանանց 19%-ի հետ:³³

³⁰ Գլենդեյլի Միացյալ Դպրոցական Շրջանի կայքը՝ www.gusd.net/page/1161

³¹ Ed Data (Կրթական տվյալների համագործակցություն). Գլենդեյլի Միացյալ Դպրոցական Շրջանի համար ընտրված առցանց գործիք (տվյալների բազա) www.ed-data.org/district/Los-Angeles/Glendale-Unified/

³² Կալիֆոռնիայի կրթության վարչություն. 2020-21 ուստարում բառամյա ուսման շրջանավարտների ճշգրտված ցուցանիշը. Գլենդեյլի Միացյալ Դպրոցական Շրջան. <http://dq.cde.ca.gov/>

³³ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S1501՝ Կրթական ձեռքբերումներ. <http://data.census.gov>

Աղյուսակ 3. 25 ր բարձր տարիքի կանանց կրթական ձեռքբերումները

	Գլենդել	Լոս Անջելեսի վարչաշրջան	Կալիֆոռնիա
Առանց ավագ դպրոցի վկայականի	10%	19%	15%
Ավագ դպրոցի վկայական	19%	20%	20%
Քոլեջ, առանց դիպլոմի	13%	18%	20%
Ասոշիեյթ / Նախաբակալավրի աստիճան	8%	8%	9%
Բակալավրի աստիճան	32%	23%	23%
Մագիստրատուրա/ բարձր մասնագիտական աստիճան	18%	13%	14%

Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո: 2021թ. ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ

2021 թվականին Գլենդելի կանանց 50%-ն ունի առնվազն բակալավրի աստիճան. 2014 թվականին այդ ցուցանիշը կազմել է 39%:³⁴

Տարբեր ռասաների/էթնիկ պատկանելության կանանց շրջանում կրթական մակարդակը նույնը չէ:

Աղյուսակ 4. Գլենդելի կանանց կրթական մակարդակն ըստ ռասայի/ազգության, 2021թ.

	Ավագ դպրոցի վկայականից ցածր	Ավագ դպրոցի վկայական	Բակալավրի աստիճան	Մագիստրոսական կամ մասնագիտական աստիճան
Բոլոր կանայք	10%	19%	32%	18%
Աֆրոամերիկուսիներ	N	N	N	N
Ասիացի ամերիկուսիներ	2%	6%	51%	18%
Լատինամերիկուսիներ	20%	22%	25%	9%
Սպիտակամորթներ	10%	22%	27%	20%

Նշում. Այս տոկոսները չեն ներառում նրանց, ովքեր որոշ ժամանակ սովորել են քոլեջում կամ ունեցել են ասոշիեյթի/նախաբակալավրի աստիճան: Սպիտակամորթ կանանց շրջանում (ներառյալ հայուհիների) կան բոլոր էթնիկության ներկայացուցիչներ, բացի հիսպանիկ ծագման: «N» նշանակում է, որ աֆրոամերիկացի կանանց վերաբերյալ արդյունքներն այս մանրամասն մակարդակում հաշվի չեն առնվել՝ փոքր չափի նմուշի պատճառով: 2017-2021 թթ. հնգամյա ժամանակահատվածի համար 18 տարեկան և ավելի բարձր տարիքի աֆրոամերիկացի կանանց և տղամարդկանց 95%-ն ունեցել է ավագ դպրոցի կամ ավելի բարձր մակարդակի կրթություն, իսկ 56%-ն ունեցել է բակալավրի կամ ավելի բարձր աստիճան:³⁵

Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո: 2021 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ

Գլենդել քաղաքի կանայք ավելի բարձր կրթություն են ստացել, քան տղամարդիկ: Գլենդելի 25 տարեկան և ավելի բարձր տարիքի չափահասների շրջանում, ովքեր ստացել են բակալավրի աստիճան, 55%-ը կանայք են, 45%-ը՝ տղամարդիկ: Բացի այդ, մագիստրոսի կամ բարձր մասնագիտական կրթություն ունեցողների 55%-ը կանայք են:³⁶

³⁴ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2014 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S1501: Կրթական ձեռքբերումներ. <http://data.census.gov>

³⁵ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 5 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S1501: Կրթական ձեռքբերումներ. <http://data.census.gov>

³⁶ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S1501: Կրթական ձեռքբերումներ. <http://data.census.gov>

Զբաղվածություն և եկամուտներ

Զբաղվածություն

Գլենդեյլի 20-ից 64 տարեկան 58,352 կանանց ավելի քան երկու երրորդն (69%) աշխատանքի է ընդունված: Սա մի փոքր ավելի բարձր է, քան ամբողջ վարչաշրջանում և նահանգում աշխատող կանանց ցուցանիշը՝ 66%: Գլենդեյլի 6 տարեկանից ցածր երեխաներ ունեցող մայրերի կեսից ավելին (58%) աշխատում է:³⁷

2021 թվականին Գլենդեյլում կանանց գործազրկության մակարդակը կազմել է 8.9%: Գործազրկության այս մակարդակն կանանց համար ավելի բարձր է, քան տղամարդկանց (7.8%) և ամբողջ նահանգի կանանց համար (8.4%):³⁸

Աղյուսակ 5. Կանանց գործազրկության տարեկան ցուցանիշները, 2012-2021թթ.³⁹

	2012	2014	2019	2021
Գլենդեյլ	9.0%	8.9%	5.4%	8.9%
Լոս Անջելեսի վարչաշրջան	11.0%	8.5%	4.8%	9.1%
Կալիֆոռնիա	10.7%	8.0%	4.8%	8.4%

Լշում. Գործազրկության այս թվերը վերաբերում են 20-64 տարեկան կանանց:

Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո: Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ

Գործազրկության մակարդակը 2012-ից մինչև 2019 թվականը նվազման միտում ուներ, սակայն, երբ 2020 թվականի մարտին հայտարարվեց համավարակի մասին, գործազրկությունն արագ աճեց: 2019 թվականի հունվարից մինչև 2022 թվականի դեկտեմբերը Գլենդեյլի կանանց և տղամարդկանց զբաղվածության մակարդակի մանրամասն դիտարկումը ցույց է տալիս COVID-19-ի ազդեցությունը զբաղվածության վրա, և նկատվում է հուսադրող միտում, քանի որ գործազրկության մակարդակը հիմնականում շարունակում է իջնել՝ հասնելով համավարակին նախորդող ժամանակաշրջանի մակարդակին:

Աղյուսակ 6. Գլենդեյլի կանանց և տղամարդկանց գործազրկության ամսական ցուցանիշները (սեզոնային աշխատանքը ճշտված չէ)⁴⁰

	Յունվար	Ապրիլ	Սեպտեմբեր	Դեկտեմբեր
2019	4.7%	3.8%	4.0%	3.8%
2020	4.5%	17.8%	11.9%	10.0%
2021	10.4%	10.3%	8.0%	5.9%
2022	6.5%	4.5%	4.2%	4.2%

Աղբյուր՝ Կալիֆոռնիայի զբաղվածության զարգացման վարչություն

Եկամուտներ

Գլենդեյլի կանանց եկամուտների մեջ դրական պատմություն է նկատվում. 2014 թվականին Գլենդեյլում լրիվ դրույթով աշխատող կանանց միջին եկամուտը կազմել է \$45,200-ից մի փոքր ավել: 2021 թվականին միջին եկամուտը կազմել է \$61,000-ից մի փոքր ավել, ինչը 36% աճ է՝ 2014 թվականի տվյալների համեմատ: Գլենդեյլի

³⁷ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S2301: Զբաղվածության կարգավիճակ. <http://data.census.gov>

³⁸ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S2301: Զբաղվածության կարգավիճակ. <http://data.census.gov>

³⁹ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումները նշված տարիների համար. Աղյուսակ S2301: Զբաղվածության կարգավիճակ. <http://data.census.gov>

⁴⁰ Գործազրկության մակարդակի պատմական տվյալներ. Կալիֆոռնիայի զբաղվածության զարգացման վարչություն. Առցանց տվյալների գործիք ըհասանելի է հետևյալ հասցեով՝ <https://labormarketinfo.edd.ca.gov/cgi/dataanalysis/areaselection.asp?Աղյուսակը=labforce>

կանանց 2021 թվականի եկամուտների ցուցանիշներն ավելի բարձր են՝ համեմատած ամբողջ Լուս Անջելեսի վարչաշրջանի կանանց հետ (\$52,495), և ավելի բարձր, քան ամբողջ Նահանգում գտնվող կանանցը (\$57,373):⁴¹

Աղյուսակ 7. Միջին եկամուտը և լրիվ դրույքով աշխատողների եկամուտների տարբերությունն՝ ըստ սեռի

	Գլենդեյլ		Լուս Անջելեսի վարչաշրջան		Կալիֆոռնիա	
	Կանայք	Տղամարդիկ	Կանայք	Տղամարդիկ	Կանայք	Տղամարդիկ
Միջին եկամուտներ	\$61,404	\$65,633	\$52,495	\$58,588	\$57,373	\$65,324
Եկամուտների տարբերությունն՝ ըստ սեռի (լրիվ դրույք, կյոռ տարին)	94%		90%		88%	

Նշում. աշխատավարձի տարբերությունն՝ ըստ սեռի, ներկայացված է որպես կանանց եկամուտների տոկոս՝ համեմատած տղամարդկանց եկամուտների հետ:

Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտություն 1 տարվա գնահատումներ:

Եկամուտների տարբերությունն՝ ըստ սեռի: Ամբողջ վարչաշրջանում, Նահանգում և երկրում կանայք ընդհանուր առմամբ ավելի ցածր միջին եկամուտ ունեն, քան տղամարդիկ: Սեռի վրա հիմնված եկամուտների այս տարբերությունն, ընդհանուր առմամբ, մնացել է մոտավորապես կայուն կամ շատ դանդաղ է կրճատվել վերջին տարիների ընթացքում, երբ կանայք աշխատավարձում հավասար եկամուտ են ստանում: Օրինակ՝ 2015 թվականից ի վեր Կալիֆոռնիայում կանայք ստանում են տղամարդկանց եկամտի 86-88%-ը, մինչդեռ ողջ երկրում կանայք ստանում են տղամարդկանց եկամտի 80-82%-ը: 2021 թվականին Գլենդեյլում լրիվ դրույքով աշխատող կանայք ստացել են տղամարդկանց վաստակածի 94%-ը, ինչը նշանակում է, որ տղամարդկանց վաստակած յուրաքանչյուր \$100-ի դիմաց կանայք վաստակում են \$94 (ըստ միջին եկամտի): Կանանց միջին եկամուտը զգալիորեն տարբերվում է ըստ ռասայի և էթնիկ պատկանելության:⁴²

Աղյուսակ 8. Գլենդեյլում լրիվ դրույքով աշխատող կանանց միջին եկամուտներն ըստ ռասայի/ էթնիկ պատկանելության և եկամուտների տարբերությունն ըստ սեռի, 2021 թ.

	Բոլոր կանայք	Աֆրոամերիկու հիներ	Ասիացի-ամերիկուհիներ	Լատինամերիկու հիներ	Սպիտակամորթներ (բոլոր էթնիկ ազգերը, բացի հիսպանիկ ծագման)
Միջին եկամուտ	\$61,404	\$61,273	\$69,829	\$53,647	\$61,608
Եկամուտը՝ բոլոր տղամարդկանց համեմատ	94%	93%	106%	82%	94%
Եկամուտը՝ սպիտակամորթ տղամարդկանց համեմատ	81%	81%	92%	71%	81%

Նշում. այս աղյուսակում Գլենդեյլի լրիվ դրույքով աշխատող տղամարդկանց միջին եկամուտը ամբողջ տարվա համար կազմում է \$65,633, սպիտակամորթ տղամարդիկ վաստակում են \$75,634: Ե՛վ սպիտակամորթ կանանց, և՛ տղամարդկանց եկամուտների թվի վրա (որոնք ներառում են նաև հայ անհատներ) զգալիորեն ազդում է հայ բնակչությունը, թեև դրա ճշգրիտ ազդեցությունը չափված չէ: Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ

⁴¹ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ B20017. Միջին եկամուտը վերջին 12 ամիսների ընթացքում (2021թ. գնաճով ճշգրտված դոլարով)՝ 16 և ավելի բարձր տարիքի բնակչության սեռն ըստ աշխատանքային փորձի վերջին 12 ամիսների ընթացքում տվյալների համաձայն՝ ըստ վերջին 12 ամիսների եկամուտների. <http://data.census.gov>

⁴² ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակներ B20017B, D, H, I: Միջին եկամուտները վերջին 12 ամիսներին ((2021թ. գնաճով ճշգրտված դոլարով)՝ 16 և ավելի բարձր տարիքի բնակչության սեռն ըստ աշխատանքային փորձի վերջին 12 ամիսների ընթացքում տվյալների համաձայն՝ ըստ վերջին 12 ամիսների եկամուտների. <http://data.census.gov>

Սպիտակամորթ տղամարդիկ, որպես խումբ, ավանդաբար ամենաբարձր վարձատրվողներն են՝ լրիվ դրույքով աշխատողների շրջանում: Գլենդեյի լրիվ դրույքով աշխատող սպիտակամորթ տղամարդկանց համեմատ՝ ասիացի ամերիկոսների եկամուտն ավելի մոտ է սպիտակամորթ տղամարդկանց եկամտի 92%-ին համապատասխանելուն: Լատինամերիկոսները սպիտակամորթ տղամարդկանց ստացած յուրաքանչյուր դոլարի դիմաց վաստակում են 71 ցենտ (ըստ միջին եկամտի):

Մասնագիտություններ

Եկամտի տարբերությունները մասամբ կարող են պայմանավորված լինել տարբեր մասնագիտություններով, որոնցով զբաղվում են աշխատողները: ԱՄՆ-ի մարդահամարի բյուրոն մասնագիտություններն ընդգրկում է հինգ կատեգորիաների մեջ՝ 1. կառավարում, բիզնես, գիտություն և արվեստ, 2. սպասարկում, 3. վաճառք և գրասենյակային գործ, 4. բնական ռեսուրսներ, շինարարություն և պահպանում և 5. արտադրություն, տրանսպորտ և ապրանքի տեղափոխում:

Գլենդեյի կանայք զբաղեցնում են կառավարման, բիզնեսի, գիտության և արվեստի ոլորտներում լրիվ դրույքով աշխատատեղերի գրեթե կեսը (48%), սպասարկման աշխատատեղերի կեսից ավելին (52%) և վաճառքի և գրասենյակային աշխատատեղերի 55%-ը: Բնական ռեսուրսների, շինարարության և պահպանման, ինչպես նաև արտադրության, տրանսպորտի և ապրանքների տեղափոխման ոլորտներում աշխատող կանանց թիվը զգալիորեն ավելի քիչ է, քան տղամարդկանց (այս խմբերում կանայք զբաղեցնում են աշխատատեղերի համապատասխանաբար 4% և 10%-ը):

Աղյուսակ 9. Գլենդեյում յուրաքանչյուր մասնագիտական խմբերում լրիվ դրույքով աշխատող կանանց և տղամարդկանց տոկոսը և միջին եկամուտները, 2021 թ.

	Մասնագիտական խմբում կանանց տոկոսը ⁴³	Միջին եկամուտները ⁴⁴	
		Կանայք	Կանանց եկամուտը՝ տղամարդկանց տոկոսի համեմատ
Բոլոր մասնագիտությունները	44%	\$61,489	94%
Կառավարում, բիզնես, գիտություն և արվեստ	48%	\$77,765	86%
Սպասարկում	52%	\$27,184	87%
Վաճառք և գրասենյակային գործ	55%	\$56,378	116%
Բնական ռեսուրսներ, շինարարություն և սպասարկում	4%	-	-
Արտադրություն, փոխադրում և ապրանքների տեղափոխում	10%	\$61,239	151%

Նշում. գծիկը նշանակում է, որ փոքր նմուշի չափը հանգեցրել է արդյունքների անտեսմանը: Այս թվերը վերաբերում են 16 և ավելի բարձր տարիքի լրիվ դրույքով աշխատողներին:

Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո: 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտություն, 1 տարվա գնահատումներ:

Թեև յուրաքանչյուր մասնագիտական խմբում կան տարբեր տեսակի աշխատանքներ, սակայն այս աղյուսակից երևում է, որ միջին եկամտի հիման վրա կանանց ամենաբարձր վարձատրվող աշխատանքների թվում են կառավարման, բիզնեսի, գիտությունների և արվեստների ոլորտները: Այս մասնագիտական խմբում ամենաբարձր վարձատրվող (միջին աշխատավարձի առումով) աշխատատեղերից վեցը ներառում են երկու տեսակի մասնագիտություններ, որտեղ կանայք կազմում են աշխատուժի կեսից ավելին. դրանք են՝ իրավաբանական և առողջապահական ախտորոշման և բուժման մասնագիտությունները:⁴⁵

⁴³ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S2402. 16 և ավելի բարձր տարիքի լրիվ դրույքով, ամբողջ տարին գրանցված բաղաբացիական աշխատողների աշխատանքն ըստ սեռի. <http://data.census.gov>

⁴⁴ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S2412. Աշխատանքն ըստ սեռի և միջին եկամուտը վերջին 12 ամիսների ընթացքում (2021թ. գնաճով ճշգրտված դոլարով)՝ 16 և ավելի բարձր տարիքի, լրիվ դրույքով, ամբողջ տարվա ընթացքում բաղաբացիական գրանցված աշխատողների շրջանում՝ <http://data.census.gov>

Աղյուսակ 10. Գլենդելում կանանց ամենաբարձր վարձատրվող աշխատանքները կառավարման, բիզնեսի, գիտության և արվեստի ոլորտում, 2021 թ.

Մասնագիտություն	Կանանց միջին աշխատավարձը ⁴⁶	Աշխատող կանանց տոկոսը
Իրավական գործ	\$153,777	56%
Կենսաֆիզիկական և սոցիալական գիտություններ	\$117,895	32%
Առողջական ախտորոշման և բուժման մասնագետներ	\$94,583	52%
Ճարտարապետություն և ճարտարագիտություն	\$84,953	8%
Կառավարում/մենեջմենթ	\$83,406	45%
Բամակարգչային և մաթեմատիկական գործ	\$74,706	11%

Նշում. այս թվերը հիմնված են 2021 թվականի մեկ տարվա հետազոտության վրա: Նկատի ունեցե՛ք, որ մասնագիտական խմբերը ներառում են աշխատատեղերի լայն տեսականի: Օրինակ, «իրավական գործը» ներառում է փաստաբաններին, ինչպես նաև գործավարական աջակցության աշխատողներին: «Առողջական ախտորոշման և բուժման մասնագետները» ներառում են վիրաբույժներին և բժիշկներին, ինչպես նաև բուժքույրերին. այս կատեգորիան չի ներառում առողջապահական տեխնոլոգներին, տեխնիկներին կամ առողջապահական աջակցությանը:

Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո: 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Այլ բարձր վարձատրվող մասնագիտություններից որոշներով հիմնականում տղամարդիկ են զբաղվում. ճարտարապետության և ճարտարագիտության 92%-ը, համակարգչային և մաթեմատիկական աշխատանքների 89% -ը և գիտությունների ոլորտում աշխատատեղերի 68%-ը զբաղեցնում են տղամարդիկ:

Վերջին տասնամյակում որոշակի կտրուկ փոփոխություններ են տեղի ունեցել մասնագիտական ոլորտներում Գլենդելի կանանց ներկայացվածության մեջ: Օրինակ՝ 2014-ից 2021 թվականներին Գլենդելի կանանց ներկայացվածությունն աճել է՝

- իրավական գործերի մեջ՝ 39%-ից մինչև 56%
- ղեկավար պաշտոններում՝ 33%-ից մինչև 45%:

Նույն ժամանակահատվածում Գլենդելի կանանց տոկոսը նվազել է հետևյալ ոլորտներում՝

- Առողջական ախտորոշման և բուժման մասնագետները՝ 72%-ից մինչև 52%՝ հասնելով ոլորտում կանանց և տղամարդկանց ավելի հավասար ներկայացվածության, և
- համակարգչային և մաթեմատիկական ոլորտում 22%-ից մինչև 11%:

Բացի այդ, Գլենդելում, ինչպես նաև՝ վարչաշրջանում և նահանգում որոշ տեսակի աշխատատեղեր կարծրատիպորեն մնում են իգական սեռի ներկայացուցիչների համար, որտեղ աշխատուժի մոտավորապես 2/3-ը կամ ավելին բաղկացած է կանանցից:

⁴⁵ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S2402. Աշխատանքն՝ ըստ սեռի 16 և ավելի բարձր տարիքի լրիվ դրույթով, ամբողջ տարին աշխատող քաղաքացիական բնակչության շրջանում: <http://data.census.gov>

⁴⁶ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S2412. Աշխատանքն ըստ սեռի և միջին եկամուտը վերջին 12 ամիսների ընթացքում (2021թ. գնաճով ճշգրտված դոլարով)՝ 16 և ավելի բարձր տարիքի, լրիվ դրույթով, ամբողջ տարվա ընթացքում քաղաքացիական գրանցված աշխատողների շրջանում. <http://data.census.gov>

Աղյուսակ 11. Գլենդեյի աշխատատեղերը, որտեղ հիմնականում կանայք են

	Կին աշխատողների տոկոսը ⁴⁷	Կանանց միջին աշխատավարձը ⁴⁸
Կրթական ուսուցում և գրադարանային աշխատանք	80%	\$72,828
Բամայնթային և սոցիալական ծառայությունների աշխատատեղեր	66%	\$54,418
Գրասենյակային և վարչական աջակցություն	65%	\$55,801
Առողջապահական ոլորտի տեխնոլոգներ և տեխնիկներ	63%	\$40,992

Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո: 2021 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ:

Աղքատություն

Աղքատության չափում

Այս զեկույցում մենք օգտագործում ենք աղքատության դաշնային մակարդակը (FPL)՝ որպես աղքատության չափման «պաշտոնական» շեմ: Երբ եկամուտներն այս շեմից ցածր են, համարվում է, որ անհատը կամ ընտանիքն «ապրում է աղքատության մեջ»: 2021 թվականին մեկ անձի դեպքում աղքատության դաշնային մակարդակը կազմում է \$13,788: 18 տարեկանից փոքր երկու երեխաներ ունեցող չորս հոգանոց ընտանիքի համար այն սահմանվում է \$27,479:⁴⁹ Աշխարհագրական դիրքը և ապրուստի գնի որևէ փոփոխություն չի ազդում աղքատության դաշնային մակարդակի վրա: Գլենդեյ քաղաքում ապրող անհատի աղքատությունը որոշելու համար օգտագործվում է նույն շեմը, ինչ Միացյալ Նահանգների ցանկացած այլ վայրում ապրող անհատի համար:

Աղքատության կարգավիճակ

Օգտագործելով վերը նշված ցուցանիշները՝ Գլենդեյի բնակիչների 13%-ն ապրում է աղքատության դաշնային մակարդակից ցածր եկամտով: Ինչպես և այլուր, Գլենդեյի կանանց և աղջիկների աղքատության մակարդակն ավելի բարձր է, քան տղամարդկանց և տղաների:⁵⁰

Աղյուսակ 12. Աղքատության ցուցանիշները, 2021թ.

	Գլենդեյ	Լոս Անջելեսի վարչաշրջան	Կալիֆոռնիա	Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ
Կանայք	14%	15%	13%	14%
Տղամարդիկ	12%	13%	11%	12%
Ընդհանուր	13%	14%	12%	13%

Նշում. տոկոսները կլորացված են:

Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ:

⁴⁷ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S2402. Աշխատանքն՝ ըստ սեռի 16 և ավելի բարձր տարիքի լրիվ դրույթով, ամբողջ տարին աշխատող քաղաքացիական բնակչության շրջանում. <http://data.census.gov>

⁴⁸ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S2412. Աշխատանքն ըստ սեռի և միջին եկամուտը վերջին 12 ամիսների ընթացքում (2021թ. գնաճով ճշգրտված դոլարով)՝ 16 և ավելի բարձր տարիքի, լրիվ դրույթով, ամբողջ տարվա ընթացքում քաղաքացիական գրանցված աշխատողների շրջանում. <http://data.census.gov>

⁴⁹ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. աղքատության պատմական շեմեր. (2022) <http://census.gov/data/Աղյուսակ/series/demo/income-poverty/historical-poverty-thresholds.html>

⁵⁰ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S1701. Աղքատության կարգավիճակը վերջին 12 ամիսներին. <http://data.census.gov>

Աղբատուությունը հավասարապես չի ազդում բոլոր ռասաների կամ էթնիկ խմբերի վրա. ընդհանուր առմամբ, սևամորթ կանայք շատ ավելի հավանական է, որ ապրեն աղբատության մեջ:⁵¹ Դրական նշանն այն է, որ մեկ տարում Գլենդեյի կանանց և աղջիկների աղբատության մակարդակը 2021 թվականին նվազել է երեք տոկոսով՝ 2014 թվականից ի վեր, թեև լատինաամերիկոսների մեկ տարվա աղբատության մակարդակը այդ ժամանակահատվածում աճել է վեց տոկոսով (15%-ից մինչև 21%):

Աղյուսակ 13. Գլենդեյում աղբատության մեջ ապրող կանանց և աղջիկների տոկոսն՝ ըստ ռասայի/հիսպանիկ էթնիկության. հնգամյա միջին տվյալները՝ 2010-2014 թթ. և 2017-2021 թթ.

Տվյալների տարին	Բոլոր կանայք	Աֆրո-ամերիկոսներ	Ասիացի ամերիկոսներ	Լատինամերիկոսներ	Սպիտակամորթներ
2010-2014	15%	13%	9%*	16%	18%
2017-2021	15%	11%	5%	26%	17%
2017-2021, Լոս Անջելեսի վարչաշրջան	15%	25%	12%	18%	10%

Նշում. աղբատության հնգամյա գնահատումներն օգտագործվել են Գլենդեյի աֆրո-ամերիկոսների և ասիացի ամերիկոսների աղբատության մակարդակը գնահատելու համար:

Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո: Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ:

Աղբատության հնգամյա գնահատումները ցույց են տալիս, որ բոլոր ռասաների կանանց աղբատության մակարդակը նվազել է, բացառությամբ լատինաամերիկոսների, որն աճել է 10 տոկոսով: Ըստ ռասայի/հիսպանիկ էթնիկության պատկանելության՝ Գլենդեյի կանանց աղբատության հինգ տարվա մակարդակը դասակարգված է որպես սպիտակամորթների (ներառյալ հայ և մերձավորարևելյան/ հյուսիսաֆրիկյան կանայք), և լատինաամերիկոսների աղբատության մակարդակն ավելի բարձր է, քան Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանանց ցուցանիշը:

Աղբատություն և տարիք

Աղբատության մեջ ապրող Գլենդեյի մոտ 14000 կանանց և աղջիկներից⁵²

- 7%-ը 5 տարեկանից ցածր է;
- 26%-ը 18 տարեկանից ցածր է; և
- 24%-ը 65 տարեկանից բարձր է:

Չարկ է նշել, որ եթե 2021 թվականին Գլենդեյի կանանց աղբատության մակարդակը բոլոր տարիքային խմբերում 14% է, ապա 75 տարեկան և բարձր կանանց շրջանում այն կազմում է 19%: 75 տարեկանից բարձր յուրաքանչյուր հինգերորդ կին (մոտ 1,900 կին) ապրում է աղբատության դաշնային մակարդակից ցածր եկամտով:

Աղբատություն և ընտանիքներ

Աղբատությունը հատկապես դժվար է ընտանիքների համար. Գլենդեյի բոլոր ընտանիքների 9%-ն ապրում է աղբատության դաշնային մակարդակից ցածր եկամտով: Երեխաներ ունեցող ընտանիքներում այն ընտանիքները, որոնք գլխավորում են միայնակ կանայք և խնամում են իրենց սեփական կամ այլ հարազատ երեխաներին, շատ ավելի հավանական է, որ ապրեն աղբատության մեջ, քան ամուսնացած զույգերի ընտանիքները:⁵³

⁵¹ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 և 5 տարվա գնահատումները նշված տարիների համար: Գլենդեյի չորս հիմնական ռասայական/էթնիկ խմբերը վիճակագրականորեն ներկայացնելու համար անհրաժեշտ է տվյալների բազմամյա միավորում: Աղյուսակներ B17001, B17001B, D, H, I. *Աղբատության կարգավիճակը վերջին 12 ամիսների ընթացքում՝ ըստ սեռի և ըստ տարիքի.* <http://data.census.gov>

⁵² ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Տոկոսները ստացված են Աղյուսակ B17001-ից. *Աղբատության կարգավիճակը վերջին 12 ամիսների ընթացքում՝ ըստ սեռի և ըստ տարիքի.* <http://data.census.gov>

⁵³ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ CP03. *Չամենատական տնտեսական բնութագրեր.* <http://data.census.gov>

Աղյուսակ 14. Գլենդելում աղքատության մեջ ապրող ընտանիքների տոկոսը, 2021թ

	Գլենդել	Լոս Անջելեսի վարչաշրջան	Կալիֆոռնիա	Միացյալ Նահանգներ
Ամուսնացած ընտանիքներ / զույգեր	8%	7%	5%	5%
• Մինչև 18 տարեկան երեխաների հետ	• 11%	• 8%	• 7%	• 6%
Միայնակ կանանց տնտեսություններ	15%	20%	21%	24%
• Մինչև 18 տարեկան երեխաների հետ	• 23%	• 31%	• 29%	• 34%

Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո: 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա զննահատումներ:

Անօթանություն

Գլենդելը մասնակցում է անօթևան բնակչության ամենամյա հաշվառմանը: 2022 թվականի հաշվառումն իրականացվել է 2022 թվականի փետրվարի 25-ին:⁵⁴ Թեև 2021-ին ամբողջական հաշվարկ չի կատարվել COVID-19-ի պատճառով, սակայն վերջին շրջանում գրանցված ամենաքիչ թվով անօթևաններ եղել են 2017 և 2020 թվականներին, երբ քաղաքում 170-ից քիչ անօթևան մարդ կար:⁵⁵

Աղյուսակ 15. Գլենդել քաղաքի անօթանների թիվը, 2015-2022 թթ.

	2015	2018	2020	2022
Ընդհանուր քանակը	208	260	169	225
Ապաստան գտած բնակչություն	41%	40%	56%	54%

Աղբյուրը՝ Գլենդելի քաղաքապետարան

2022 թվականին ապաստան գտած բնակչության ավելի քան երեք քառորդը (77%) նշվել է որպես սպիտակամորթ (որը կարող է ներառել նաև հայկական ծագում ունեցող անհատներին), 16%-ը՝ սևամորթ, և 5%-ը՝ ասիացի: Ապաստանած բնակչության գրեթե կեսը (49%) նշվել է որպես լատինամերիկացի:

Գլենդելի անօթևան բնակիչներից 103-ն առանց ապաստանի էին: Անօթևան բնակչության շրջանում 38%-ը նշվել է որպես սպիտակամորթ (որը կարող է ներառել հայերին), 11%-ը՝ սևամորթ, 10%-ը՝ հայ և 6%-ը՝ ասիացի: Մեկ երրորդը (32%) չի նշել ռասա կամ էթնիկ պատկանելություն, իսկ մնացած 5%-ը նշվել է որպես բազմազգ կամ բնիկ/այլասկացի:⁵⁶

Գլենդելն աշխատել է իր անօթևան բնակիչների համար ապաստան տրամադրելու ուղղությամբ, և այժմ ժամանակավոր կամ մշտական կացարան է տրամադրում օթևան չունեցողների կեսից ավելին: Նկատի ունեցե՞ք, որ Գլենդելի 2022 թվականի անօթևան բնակչությունը 2020 թվականի հունվարի համեմատ աճել է 33%-ով: Այս հաշվարկների միջև ընկած ժամանակահատվածում հայտարարվել է COVID-19 համավարակը:

⁵⁴ Նշում. կոնկրետ ժամանակահատվածում անօթևան բնակիչների հաշվարկը ԱՄՆ բնակարանային և քաղաքաշինության դեպարտամենտի ինսամքի շարունակականության (CoC) ծրագրի պահանջն է քաղաքապետարանի մասնակցության համար. այդ ծրագիրը, որը գործում է ամբողջ երկրում՝ գնահատելու երկրի անօթևան բնակչության թիվը և այդպիսով՝ տեղեկացնելու դրա համակարգման և այս բնակչության ծառայությունների և ինսամքի ֆինանսավորման մասին: Նման հաշվարկները իրականացվում են CoC-ի միջոցով՝ վարչաշրջանի և նահանգի ողջ տարածքում:

⁵⁵ Գլենդելի քաղաքապետարանի անօթևան բնակիչների հաշվարկի արխիվ. 2022 թ. անօթևանների հաշվառում. համապարփակ գեկույցը պարունակում է նշված տվյալները. www.glendaleca.gov/government/departments/community-services-parks/human-services/homeless-services/homeless-count-archive

⁵⁶ Տոկոսները կլորացվում են և հավասար չեն 100%-ի:

Աղյուսակ 16. Գլենդեյլի անօթյան բնակչության ռասայական/էթնիկ բաշխում, 2022 թ.

	Գլենդեյլի անօթևան բնակչություն ⁵⁷	Գլենդեյլի ընդհանուր բնակչություն ⁵⁸
Աֆրոամերիկացի	15%	2%
Ասիացի- ամերիկացի	4%	15%
Սպիտակամորթ	64%	60%
Բազմառասա	1%	3%
Լատինամերիկացի	36%	20%
Այլ/ոչ մի պատասխան	15%	0.6%

Նշում. անօթևան բնակչության շրջանում նրանք, ովքեր նշում են լատինամերիկյան էթնիկ պատկանելությունը, կարող են նույնականանալ նաև ցանկացած ռասայի հետ, հետևաբար այս սյունակում տոկոսները հավասար չեն 100%-ի: Մարդահամարի տվյալների մեջ Գլենդեյլի ընդհանուր բնակչության տոկոսը միայն մեկ ռասայի համար է. լատինամերիկացին կարող է լինել ցանկացած ռասայի: Հաշվի առնելով մարդահամարի հետազոտության ռասայական ընտրությունը՝ հայերը հիմնականում դասակարգվում են որպես սպիտակամորթներ:

Աղբյուր՝ Գլենդեյլի քաղաքապետարան և ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո: 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ:

Համեմատելով քաղաքի ընդհանուր բնակչության հետ՝ աֆրոամերիկացի և լատինամերիկացի կանայք և տղամարդիկ անօթևան բնակչության մեջ չափազանց շատ են ներկայացված:

Գլենդեյլի 2022 թվականի անօթևան բնակչության թվում 18 տարեկանից բարձր 180 չափահաս անձ կար: Անօթևաններից 87-ը (39%) նշվել են որպես իգական սեռի ներկայացուցիչներ, 126-ը՝ արական սեռի և մեկ անձ՝ տրանսգենդեր: Գրեթե 5%-ը չի պատասխանել այս հարցին:

COVID-19-ի ազդեցությունը. 2021-2022 թվականներին Գլենդեյլում առաջին անգամ անօթևան լինելու մասին հաղորդած 33 անօթևան չափահասների շրջանում կան երեք հիմնական գործոններ, որոնք նպաստել են նրանց անօթևանությանը: Դրանք ներառում են.

- աշխատանքի կորուստ, որը նշում է անօթևան անձանց 25%-ը;
- անսպասելի հիվանդություն, որը նշում է 15%-ը;
- մատչելի բնակարանների բացակայությունը՝ բարձր վարձավճարների և եկամուտների լճացման պատճառով. 13%-ը նշում են, որ ի վիճակի չեն վճարել վարձավճարի թանկացումը:

Թեև այս գործոններից ոչ մեկը հատուկ կապված չէ COVID-19-ի հետ անօթևանության վերաբերյալ հարցման մեջ, սակայն համավարակը բացասաբար է ազդել այս գործոններից յուրաքանչյուրի վրա: Քանի որ բիզնեսները փակվեցին 2020-2022 թվականներին՝ փորձելով վերահսկել վիրուսի բռնկումը, շատերն ունեցան աշխատանքի կորուստ և/կամ աշխատանքային ժամերի կրճատում: Շատերը հենց հիվանդությունից տառապեցին: Մատչելի բնակարանների բացակայությունը տարածված է Հարավային Կալիֆոռնիայի մեծ մասում, և ինդիորն ավելի վատթարացավ 2020-2022 թվականներին, քանի որ եկամուտները կրճատվեցին:

2022 թվականի Գլենդեյլի համայնքային առողջության կարիքների գնահատման ժամանակ, որը համագործակցություն էր Dignity Health-ի և Adventist Health-ի միջև, օգտագործվել են ֆոկուս խմբեր՝ համայնքի կարծիքը ստանալու համար՝ աջակցելու համայնքի կարիքների առաջնահերթությանը: Հատկանշական է, որ բոլոր ֆոկուս խմբերի կողմից քաղաքում մատչելի բնակարանների հարցը դասվել է մտահոգությունների առաջին հնգյակում. հայ հասարակությունը ֆոկուս խմբում այն համարվել է թիվ 1 առաջնահերթություն:⁵⁹

⁵⁷ Գլենդեյլ քաղաքի անօթևանների հաշվառման արխիվ. 2022 Գլենդեյլի անօթևանների թիվը. համապարփակ գեկույց. www.glendaleca.gov/government/departments/community-services-parks/human-services/homeless-services/homeless-count-archive
⁵⁸ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2021 թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ DP05. ACS ժողովրդագրական և բնակարանային գնահատումներ. <http://data.census.gov>

Պատճառները, թե ինչու անհատը կարող է անօթևան դառնալ, բարդ են, սակայն անօթևանությանը նպաստող որոշ ընդհանուր հանգամանքներ ի հայտ են եկել տարիների ընթացքում: 2022 թվականին Գլենդեյի 180 անօթևան չափահասների շրջանում 19%-ը նշել է լուրջ հոգեկան խնդիրներ, իսկ 3%-ը՝ թմրամիջոցների օգտագործման խանգարումներ: 2022 թվականին Գլենդեյում անօթևան չափահասների թվում 11%-ը ճանաչվել է որպես ընտանեկան բռնության ենթարկվածներ: Թեև այս խնդիրները վկայակոչող հարցվողների սեռը չի հաղորդվում, սակայն հայտնի է, որ ընտանեկան բռնությունն անհամաչափորեն է ազդում կանանց և աղջիկների վրա: (Ընտանեկան բռնության և կանանց վրա դրա ազդեցության հետազոտված քննարկման համար տե՛ս Անվտանգության վերաբերյալ գլուխը):

Առողջություն

Կյանքի ակնկալվող տրոհություն

Վերջին տասնամյակի ընթացքում Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի բնակիչների կյանքի ակնկալվող տևողությունն աճել է՝ 2019 թվականին հասնելով 82.4 տարվա (ծննդյան պահից սկսած): Վարչաշրջանի կանանց կյանքի տևողությունը կազմել է 85.2 տարի՝ տղամարդկանց 79.6 տարվա համեմատ:⁶⁰ Սան Ֆերնանդոյի սպասարկման պլանավորման տարածքի (SPA 2)⁶¹, ներառյալ Գլենդեյ քաղաքի բնակիչների կյանքի ակնկալվող տևողությունը 83 տարի է: Գլենդեյի բնակիչների կյանքի տևողությունը 2016 թվականի տվյալներով հաշվարկվել է 83.7 տարի:⁶²

Մենք դեռ պետք է հասկանանք COVID-19-ի ազդեցությունը կյանքի ակնկալվող տևողության վրա՝ տեղական մակարդակում, սակայն ողջ երկրում COVID-19-ը նվազեցրել է կանանց և տղամարդկանց կյանքի տևողությունը միջինը 1.8 տարով: Կալիֆոռնիայում կանանց և տղամարդկանց կյանքի տևողությունը նվազել է 1.9 տարով՝ 2019 թվականին 80.9 տարուց հասնելով 2020 թվականին 79.0 տարվա:⁶³

Մահվան հիմնական պատճառները

2010-2019 թվականներին մահացության մակարդակը վարչաշրջանում և Սան Ֆերնանդո SPA 2 տարածքում ընդհանուր առմամբ նվազել է 3%-ով: Սրտի հիվանդություններից մահը մնացել է թիվ 1 «մարդասպանը» վերջին տասնամյակի ընթացքում և մահվան երկրորդ առաջատար պատճառից կրկնակի անգամ ավել է: Լավ նորությունն այն է, որ սրտի հիվանդություններից մահացության մակարդակում նույնպես նկատվել է վերջին տասնամյակի ամենամեծ նվազումներից մեկը՝ թոքերի քաղցկեղից մահացությունների նվազման հետ մեկտեղ:⁶⁴

⁵⁹ Գլենդեյի համայնքային առողջության կարիքների գնահատում. 2022թ. (հունիս, 2022թ.): Dignity Health՝ Գլենդեյի հիվանդանոցներ և առողջական կենտրոններ, Adventist Health Glendale-ի հետ համագործակցությամբ.
<https://www.dignityhealth.org/content/dam/dignity-health/pdfs/chna/2022-chna/gmhhc-chna-22.pdf>

⁶⁰ Մահացության և կյանքի սպասվող տևողության 60 օրինաչափություններ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում, 2010-2019 թթ. (մայիս 2022թ.) Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջապահության վարչություն, Առողջության գնահատման և համաճարակաբանության գրասենյակ՝ http://www.publichealth.lacounty.gov/epi/docs/2019_Mortality_Report_FINAL_052022.pdf

⁶¹ Նշում. Սան Ֆերնանդոյի սպասարկման պլանավորման տարածքի (SPA 2) առողջապահական տվյալները կներառվեն այս գլխում. դա Գլենդեյի բնակիչների համար ամենատեղայնացված տվյալներն են, թեև այս բաժնում բերված տվյալների մեծ մասը ըստ սեռի բաժանված չէ: Գլենդեյը SPA 2-ի մի մասն է և կազմում է դրա բնակչության 22%-ը:

⁶² Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն: Քաղաքի և համայնքի առողջական պրոֆիլներ, 2018 թ. Գլենդեյ. (2018թ. հունիս): <http://publichealth.lacounty.gov/ohae/docs/cchp/pdf/2018/Glendale.pdf>

⁶³ Արիաս, Ե. Սյու, Ջ. Թեխադա-Վերա, Բ. Մերֆի, Ու. և Բաստիան Բ. (2022թ. օգոստոս): Միացյալ Նահանգների կյանքը, աղյուսակներ 2020թ. Ազգային կենսական վիճակագրական զեկույց 71 (2). Չեկույցները կարելի է ներբեռնել այստեղ՝ <https://www.cdc.gov/nchs/products/index.htm>

Աղյուսակ 17. Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում 3 Սան Ֆերնանդո SPA 2 տարածքում մահվան առաջատար պատճառների մահացության ցուցանիշները, 2010-2019 թթ.

	Լոս Անջելեսի վարչաշրջան		Սան Ֆերնանդո SPA 2 տարածք	
	2019	Փոփոխությունները՝ սկսած 2010թ.-ից	2019	Փոփոխությունները՝ սկսած 2010թ.-ից
Մահվան բոլոր պատճառները	578.9	-6%	560.5	-3%
Սրտի կորոնար հիվանդություն	97.4	-29%	102.2	-25%
Ալցոհայմերի հիվանդություն	39.1	58%	47.5	64%
Կաթված	33.9	-6%	30.2	-6%
Շաբարային դիաբետ	26.7	27%	25.1	-6%
Թոքերի բրոնխի օբստրուկտիվ հիվանդություն	25.6	-14%	22.1	-28%
Թոքերի բաղկեղ	21.7	-34%	20.4	22%

Նշում. Այս հետազոտության մեջ բաղկեղը բաժանվում է ըստ հիվանդության գտնվելու վայրի/մարմնի հատվածի: Այս տվյալները չեն բաժանվում ըստ սեռի: Մահացության մակարդակը հավասար է այդ պատճառով մահացածների թվին՝ 100,000 բնակչության հաշվով. այս ցուցանիշները ճշգրտվում են ըստ տարիքի:

Աղբյուր՝ Լոս Անջելեսի հանրային առողջության վարչություն

Թեև 10 «մարդասպան» հիվանդությունների մեջ մեծ մասի մահացության մակարդակը նվազել է, սակայն Ալցոհայմերի և շաբարախտից մահացության մակարդակի տագնապալի աճ է գրանցվել: Մահացության այս ցուցանիշները բնորոշ չեն հենց Գլենդեյլին, սակայն կան երկու ընդհանուր միտումներ, որոնք պետք է նշել որպես հնարավոր ազդեցություն Գլենդեյլի կանանց և տղամարդկանց առողջության վրա: Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի համար՝

1. Ալցոհայմերի հիվանդությունն անհամաչափորեն է ազդում կանանց վրա, և այն աճում է: Վարչաշրջանում 2019 թվականին Ալցոհայմերի հիվանդությունից մահացության ցուցանիշը կազմել է 42.1 կանանց և 33.9 տղամարդկանց համար: Ավելին, մահացության ցուցանիշի փոփոխությունը տասնամյակի ընթացքում ավելի մեծ է եղել կանանց մոտ (62%), քան տղամարդկանց (52%):
2. Շաբարախտը նույնպես աճում է: Տղամարդիկ ավելի շատ են հակված շաբարախտից մահանալու, քան կանայք (մահացության մակարդակը տղամարդկանց շրջանում՝ 33.4, կանանց շրջանում՝ 21.2), և տասնամյակի ընթացքում մահացության մակարդակի փոփոխությունը տղամարդկանց շրջանում ավելի մեծ է եղել, քան կանանց (30% տղամարդկանց շրջանում՝ համեմատած կանանց 22%-ի հետ):

Այս հիվանդությունները հավասարապես չեն ազդում բոլոր ռասայական կամ էթնիկ խմբերի վրա, թեև Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում կանանց մահացության մակարդակն ըստ ռասայի և էթնիկ պատկանելության ցույց է տալիս, որ յուրաքանչյուր խմբի մահվան հիմնական պատճառը սրտի կորոնար հիվանդությունն է, որին հաջորդում է Ալցոհայմերի հիվանդությունը:⁶⁵

⁶⁴ *Մահացության և կյանքի սպասվող տևողության օրինաչափությունները Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում, 2010-2019 թթ.* (Մայիս 2022) (Աղյուսակ B-2) Լոս Անջելեսի Վարչաշրջանի Գանրային Առողջապահության վարչություն, Առողջության գնահատման և համաճարակաբանության գրասենյակ: http://www.publichealth.lacounty.gov/epi/docs/2019_Mortality_Report_FINAL_052022.pdf

⁶⁵ *Մահացության և կյանքի սպասվող տևողության օրինաչափությունները Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում, 2010-2019 թթ.* (Մայիս 2022) (Աղյուսակ B-2) Լոս Անջելեսի Վարչաշրջանի Գանրային Առողջապահության վարչություն, Առողջության գնահատման և համաճարակաբանության գրասենյակ: http://www.publichealth.lacounty.gov/epi/docs/2019_Mortality_Report_FINAL_052022.pdf

Աղյուսակ 18. Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանանց մահացության մակարդակը մահվան առաջատար պատճառներից՝ ըստ ռասայի և ազգության, 2019 թ.

	Մահացությունների թիվը 100,000 կանանց հաշվով (ճշգրտված ըստ տարիքի)				
	Բոլոր կանայք	Աֆրո-ամերիկուհիներ	Ասիացի - ամերիկուհիներ	Լատինամերիկուհիներ	Սպիտակամորթներ
Սրտի կորոնար հիվանդություն	69.4	106.9	48.9	55.7	78.3
Ալցոհայմերի հիվանդություն	42.1	48.1	24.5	33.5	53.6
Կաթված	31.7	45.8	25.0	31.0	30.8
Թոքերի քրոնիկ օբստրուկտիվ հիվանդություն	21.9	27.0	7.9	11.9	34.0
Շաքարային դիաբետ	21.2	34.9	19.0	26.4	14.3
Կրծքի քաղցկեղ	19.1	29.5	14.8	14.2	21.7

Նշում. Մահացության ցուցանիշները մահացությունների թիվն է 100,000 բնակչության հաշվով և ճշգրտված է ըստ տարիքի: Աղբյուր՝ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն

Աֆրոամերիկացի կանանց շրջանում սրտի կորոնար հիվանդությունից, կաթվածից, շաքարային դիաբետից և կրծքագեղձի քաղցկեղից մահվան դեպքերն ավելի շատ են, քան այլ ռասայի/էթնիկ խմբերի կանանց շրջանում, ինչը եզակի չէ վարչաշրջանի համար: Սպիտակամորթ կանայք ավելի հաճախակի են, որ մահանան Ալցոհայմերից և թոքերի քրոնիկ օբստրուկտիվ հիվանդությունից, քան մյուս խմբերը: Կրծքագեղձի քաղցկեղից մահանալու ամենաքիչ հավանականությունը լատինամերիկյան և ասիացի-ամերիկացի կանանց շրջանում է: Ասիացի-ամերիկացի կանայք մահացության ամենափոքր ցուցանիշն ունեն աղյուսակի առաջատար հիվանդություններից յուրաքանչյուրի համար, բացառությամբ շաքարային դիաբետի:

COVID-19-ի ազդեցությունը. 2020 թվականի մարտին երկրում հայտարարվեց COVID-19-ի համավարակ, քանի որ նոր կորոնավիրուսով վարակված Հարավային Կալիֆոռնիայի բնակիչների թիվն արագորեն աճեց: 2020 թվականի վերջի դրությամբ COVID-19-ը Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում մահվան երկրորդ հիմնական պատճառն էր: Կարչաշրջանում ապրող բոլոր չափահասների շրջանում՝ անկախ սեռից, ռասայից կամ էթնիկ պատկանելությունից, COVID-19-ը դարձավ այդ տարվա մահվան երեք հիմնական պատճառներից մեկը:⁶⁶ Սպասարկման պլանավորման 2-րդ տարածքում COVID-19-ից մահացության ցուցանիշը կազմել է 87.4 (100,000 բնակչի հաշվով), որը զիջում է միայն սրտի կորոնար հիվանդությանը, որի մահացության ցուցանիշը 108,9 է:

Բացի COVID-19-ի՝ որպես 2020 թվականին մահվան հիմնական պատճառի ներառումից, մահացության գրեթե բոլոր առաջատար հիվանդությունների տարիքային ճշգրտված մահացության մակարդակը 2020 թվականին աճել է՝ 2019 թվականի համեմատ: Բացառություն են կազմում Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանանց մահացության ցուցանիշները թոքերի քրոնիկ օբստրուկտիվ հիվանդությունից, կրծքագեղձի և թոքերի քաղցկեղից, որոնք նվազել են 2020 թվականին՝ 2019 թվականի մահացության ցուցանիշների հետ համեմատած:

Կանանց վաղաժամ մահը. Եթե մահացության պատճառները սահմանափակվեն 75 տարեկանից երիտասարդ կանանց շրջանում, ապա կրծքագեղձի քաղցկեղը մահացության ամենաբարձր ցուցանիշն ունեցող հիվանդությունների շարքում է: Բացի այդ, կրծքագեղձի քաղցկեղը հիվանդությունների շարքում ամենաբարձր տեղն է զբաղեցնում կյանքի հնարավոր կորցրած տարիների առումով:^{67 68}

⁶⁶ *Մահացությունը Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում, 2020թ. Նախնական զեկույց.* Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն. Առողջության գնահատման և համաճարակաբանության գրասենյակ: 2022 թ. մայիս. <http://www.publichealth.lacounty.gov/epi/>

⁶⁷ *Մահացության և կյանքի սպասվող տևողության օրինաչափությունները Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում, 2010-2019 թթ. (2022թ. մայիս)* Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջապահության վարչություն, Առողջության գնահատման և համաճարակաբանության գրասենյակ. http://www.publichealth.lacounty.gov/epi/docs/2019_Mortality_Report_FINAL_052022.pdf

⁶⁸ *Մահացությունը Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում, 2020թ. Նախնական զեկույց.* Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն. Առողջության գնահատման և համաճարակաբանության գրասենյակ (2022 թ. մայիս). http://publichealth.lacounty.gov/epi/docs/2020_Mortality_Brief_FINAL_052022.pdf

Աղյուսակ 19. Հիվանդություններից վաղաժամ մահացության մակարդակը կյանքի հնարավոր կորցրած տարիներ (ԿՅԿՏ). Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանայք

	2019 (ԿՅԿՏ)
Կրծքի քաղցկեղ	220
Սրտի կորոնար հիվանդություն	202
Շաքարային դիաբետ	127
Կաթված	110
Թոքերի քաղցկեղ	72

Շատթագրություն. ԿՅԿՏ մահացության ցուցանիշները ճշգրտված են ըստ տարիքի և հիմնված են կյանքի հնարավոր կորցրած տարիների թվի վրա (մինչև 75 տարեկանը՝ 100,000 կնոջ հաշվով): Վաղաժամ մահվան առաջատար պատճառներից են թմրամիջոցների ոչ միտումնավոր չափից ավել դոզավորումը (3-րդ տեղը), ավտոմեքանիկները (5-րդ տեղում) և ինքնասպանությունները (9-րդ տեղում):

Աղբյուր՝ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն

Սպասարկման պլանավորման 2-րդ տարածքում կրծքագեղձի քաղցկեղը կանանց շրջանում վաղաժամ մահվան 10-րդ հիմնական պատճառն է:

Աղյուսակ 20. Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանանց կրծքագեղձի քաղցկեղից մահացության ցուցանիշն ըստ ռասայի/ազգության. 2019 թ.⁶⁹

	Մահվան դասակարգված պատճառը	Մահացությունների թիվը	Ըստ տարիքի ճշգրտված մահացության ցուցանիշը
Բոլոր կանայք	6	1,193	19.1
Աֆրոամերիկուհիներ	5	177	29.5
Ասիացի-ամերիկուհիներ	7	166	14.8
Լատինամերիկուհիներ	5	320	14.2
Սպիտակամորթներ	6	510	21.7

Լշում. Տղամարդիկ նույնպես մահանում են կրծքագեղձի քաղցկեղից, բայց դա մահվան հիմնական պատճառ չէ:

Աղբյուր՝ Լոս Անջելեսի հանրային առողջության վարչություն

Սպասարկման պլանավորման 2-րդ տարածքում 2019 թվականին կրծքագեղձի քաղցկեղից մահացել է 276 կին, ինչը կազմում է այդ տարածքում 19.4 մահացության ցուցանիշն՝ 100,000 կնոջ հաշվով, ըստ տարիքի ճշգրտված: Այս տվյալները ըստ ռասայի չեն բաժանվում:

Թեև 18-21 տղուսակների տվյալները կոնկրետ Գլենդեյլի կանանց հատուկ չեն, սակայն կան երեք ընդհանրացումներ, որոնք վերաբերում են բոլոր կանանց առողջությանը:

1. 2020 թվականին հիվանդություններից շատերի մահացության ցուցանիշն ավելի մեծ է, քան 2019 թվականին (թոքերի քրոնիկ օբստրուկտիվ հիվանդությունը, կրծքագեղձի քաղցկեղը և թոքերի քաղցկեղը բացառություններ են Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի կանանց համար): Սա մասամբ պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ կանայք և տղամարդիկ համավարակի ընթացքում հետաձգել են բժշկական օգնություն ստանալը՝ COVID-19-ի ազդեցության ռիսկի կամ առողջապահական համակարգի խաթարման պատճառով:
2. Կրծքագեղձի քաղցկեղը կանանց վաղաժամ մահվան հիմնական պատճառն է՝ կյանքի կորցրած պոտենցիալ տարիների առումով: Մահացության համեմատաբար բարձր մակարդակի պատճառով և այն պատճառով, որ այն տարածվում է այն երիտասարդ կանանց վրա, որոնք ամենաքիչն են այն կասկածում, այն հաճախ հայտնաբերվում է ուշ փուլում, երբ բուժումն ավելի քիչ արդյունավետ է:
3. Աֆրոամերիկացի կանանց շրջանում կրծքագեղձի քաղցկեղից մահանալու հավանականությունը կրկնակի անգամ ավել է, քան ասիացի ամերիկուհիների և լատինամերիկուհիների:

⁶⁹ Մահացության և կյանքի ակնկալվող տևողության օրինաչափությունները Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում, 2010-2019 թթ. (2022թ. մայիս) Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջապահության վարչություն, Առողջության գնահատման և համաճարակաբանության գրասենյակ. http://www.publichealth.lacounty.gov/epi/docs/2019_Mortality_Report_FINAL_052022.pdf

Մոր փ մանկան առողջությունը

2019 թվականին Սան Ֆրանսիսկոյի սպասարկման պլանավորման տարածքում (SPA 2) ծնվել են մոտ 21,700 երեխաներ, որոնցից 71-ը մահացել է ծննդյան առաջին տարում:⁷⁰ Այս նորածիններից 552-ը եղել են դեռահաս մայրերի երեխաներ, 1,580-ը ծնվել են ցածր քաշով, իսկ 1,967-ը վաղաժամ ծնունդներ են: Սրանք բոլորը գործոններն են, որոնք կապված են մանկական մահացության բարձր ռիսկի հետ:

2017-2019 թվականների ընթացքում Կալիֆոռնիայում մանկական մահացության ցուցանիշը կազմել է 4.2՝ 1000 նորածնի հաշվով, որոնք մահացել են ծննդյան մեկ տարվա ընթացքում: Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում մահացության այդ ցուցանիշը կազմել է 3.9՝ 1000 նորածնի հաշվով, ծննդյան մեկ տարվա ընթացքում:⁷¹ Նահանգում 1 տարեկանում մահացած նորածինների գրեթե 95% պատճառը կապված է բնածին արատների հետ:

2018 թ. Գլենդեյլի համայնքային առողջապահական պրոֆիլը ցույց է տվել, որ քաղաքում մանկական մահացության ցուցանիշը կազմում է 3.5 մանկական մահ՝ 1000 կենդանի ծնվածի հաշվով: Այս ցուցանիշը ցածր է վարչաշրջանի 2018 թ. մանկական մահացության ցուցանիշից՝ 4.2:⁷²

Առողջության արդյունքների ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ բացառապես կրծքով կերակրումը կապված է նորածինների և մանկական առողջության բարելավման հետ, ինչպես նաև՝ մանկական գիրության մակարդակի նվազման հետ:⁷³ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում մայրերի 93%-ը սկսում է կրծքով կերակրել, իսկ 62%-ը բացառապես կրծքով է կերակրել իր նորածիններին ծննդյան ժամանակ: Գլենդեյլի երեք հիվանդանոցներում ծննաբերած մայրերը մոտավորապես արտացոլում են այս նույն վիճակագրությունը:⁷⁴

Աղյուսակ 21. Կրծքով կերակրման տարածվածությունը Գլենդեյլի հիվանդանոցներում. 2020թ.

	Ծնունդների թիվը	Կրծքով որոշակի կերակրում	Բացառապես կրծքով կերակրում
Գլենդեյլի Ադվենտիստ հիվանդանոց	1,497	94%	69%
Գլենդեյլի Մեմորիալ հիվանդանոցի առողջական կենտրոն	1,081	90%	44%
USC Վերդուգո Զիլզ հիվանդանոց	533	96%	64%
Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի միջինը	88,671	93%	62%

Նշում. Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում կրծքով կերակրում սկսած մայրերի թիվը 2020 թվականին նվազել է մեկ տոկոսով՝ 2019 թվականի համեմատ:

Աղբյուր՝ Կալիֆոռնիայի հանրային առողջության վարչություն

Նորածինների առողջությունը կապված է մոր առողջության հետ: Զղիության ընդհատումից հետո մեկ տարվա ընթացքում (ծննդաբերության ժամանակ կամ այլ պատճառով) հղիության հետ ուղղակի կամ անուղղակի

⁷⁰ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության, մոր, երեխաների և դեռահասների առողջության վարչություն: Զատուկ հաշվետվություն՝ ըստ սպասարկման պլանավորման տարածքի: Այս թվերը հիմնված են 2012-2016թթ. տվյալների վրա. http://ph.lacounty.gov/mch/fhop/FHOP2019/Special%20Reports_SPA_2019.pdf

⁷¹ Կալիֆոռնիայի հանրային առողջության վարչություն: Ընտանեկան առողջության կենտրոն, մայրական երեխաների և դեռահասների առողջության բաժին (MCAH): Մանկական մահացության վահանակ. www.cdph.ca.gov/infant-mortality-dashboard

⁷² Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն: *Քաղաքի և համայնքի նկարագիր. Գլենդեյլ* (հունիս 2018)թ. <http://publichealth.lacounty.gov/ohae/cchp/healthProfilePDF.htm>

⁷³ Տե՛ս օրինակ՝ Grummer-Strawn, L; Li, R; Perrine, C; Scanlon, KI; Fein, S. «Նորածինների կերակրումը և երկարաժամկետ արդյունքները 6-րդ տարի երեխաներին հետևելու վերաբերյալ արդյունքները նորածինների կերակրման պրակտիկաների II ուսումնասիրությունում»: Մանկաբուժություն. Զատ. 134. Զավելված 1, S1-S3. (սեպտ. 1, 2014): http://pediatrics.aappublications.org/content/134/Supplement_1/S1.full.pdf+html

⁷⁴ Կալիֆոռնիայի հանրային առողջության վարչություն. (2019թ.) Կալիֆոռնիայի ներհիվանդանոցային կրծքով կերակրումը, ինչպես նշված է նորածինների զննման թեստի ձևում՝ ամբողջ նահանգում, շրջանում և հիվանդանոցում ըստ ռասայի/ազգության. www.cdph.ca.gov/Programs/CFH/DMCAH/Breastfeeding/Pages/In-Hospital-Breastfeeding-Initiation-Data.aspx

առնչվող պատճառներով մոր մահացության դեպքը համարվում է հղիության հետ կապված մահ: Չգալիորեն ավելի շատ երեխաներ են մահանում ծննդյան մեկ տարվա ընթացքում, քան նրանց մայրերը՝ հղիության հետ կապված պատճառներով: Մանկական մահացությունը չափվում է 1,000 կենդանի ծնվածների հաշվարկով, իսկ մայրական մահացությունը՝ 100,000 կենդանի ծնվածների հաշվարկով: Հղիության ավարտից 1 տարվա ընթացքում մահացած մայրերի մոտ մեկ երրորդը մահանում է հղիության հետ կապված սրտանոթային խնդիրներից:

Հղիության հետ կապված մահացության մակարդակը Կալիֆոռնիայում 2020 թվականին 2019 թվականի համեմատությամբ կտրուկ աճ է արձանագրել (100,000 կենդանի ծնվածներից համապատասխանաբար 18.6 և 12.8 մահ): Լոս Անջելեսի վարչաշրջանային տարածքում (Ներառյալ Վենտուրայի և Սանտա Բարբարա շրջանները) հղիության հետ կապված մահացության մակարդակը 2018-2020 թվականների համար կազմում է 16.8.⁷⁵ Մտահոգիչ է նորածինների և մայրերի մահացության մակարդակի ռասայական մեծ անհավասարությունը:

Աղյուսակ 22. Կալիֆոռնիայում նորածինների և հղիության հետ կապված մահացության ցուցանիշներն՝ ըստ մոր ռասայի/ազգության

	Կալիֆոռնիայում նորածինների մահացության ցուցանիշը (1,000 կենդանի ծնվածների հաշվարկով) ⁷⁶	Կալիֆոռնիայում կանանց հղիության հետ կապված մահացության մակարդակը (100,000 ծնվածների հաշվարկով) ⁷⁷
Բոլոր ռասաները/Եթնիկները	4.17	18.6 (2020)
Աֆրոամերիկացի	8.36	45.8
Ասիացի- ամերիկացի	2.3	15.0
Լատինամերիկացի	4.21	14.8
Սպիտակամորթ, ոչ լատինամերիկյան ծագման	3.45	12.6

Նշում. և՛ նորածինների, և՛ մայրերի մահը տեղի է ունենում ծննդյան օրվանից կամ հղիության ավարտից մեկ տարվա ընթացքում: Մանկական մահացության տվյալները 2019թ. են, իսկ հղիության հետ կապված մահացության տվյալները 2018-2020 թթ. են, բացառությամբ կոնկրետ նշված դեպքերի:

Աղբյուր՝ Կալիֆոռնիայի հանրային առողջապահության վարչություն. մոր, երեխաների և դեռահասների առողջության ստորաբաժանում (MCAH)

Նորածինների և հղիության հետ կապված մահացության ընդհանուր ցուցանիշների մեջ ծածկված է այն փաստը, որ ինչպես աֆրոամերիկացի երեխաների, այնպես էլ նրանց մայրերի մահացության մակարդակը զգալիորեն ավելի բարձր է, քան այլ ռասաներինը/Եթնիկներինը: Ավելի հավանական է, որ աֆրոամերիկացի երեխաները մեկ տարվա ընթացքում ավելի քան կրկնակի շատ մահանան, քան սպիտակամորթները, իսկ աֆրոամերիկացի մայրերը գրեթե չորս անգամ ավելի հավանական է, որ մահանան հղիության հետ կապված պատճառներով, քան սպիտակամորթ կանայք:

Քրոնիկ հիվանդություններ և COVID-19

Տարածված քրոնիկ հիվանդություններն ազդում են հիվանդների կյանքի որակի վրա և նրանց ավելի շատ խոցելի դարձնում լուրջ հիվանդությունների ազդեցությանը, եթե նրանք վարակվում են որևէ վարակիչ հիվանդությամբ:

⁷⁵ Կալիֆոռնիայի հանրային առողջության վարչություն. Ընտանեկան առողջության կենտրոն. մոր, երեխաների և դեռահասների առողջության ստորաբաժանում: Հղիության հետ կապված մահացության տվյալներ. (Միջին ցուցանիշը հաշվարկված է 2018-2020 թվականների տվյալներով): <https://www.cdph.ca.gov/Programs/CFH/DMCAH/surveillance/Pages/Pregnancy-Related-Mortality.aspx>

⁷⁶ Կալիֆոռնիայի հանրային առողջության վարչություն. Ընտանեկան առողջության կենտրոն. մոր, երեխաների և դեռահասների առողջության ստորաբաժանում: Հղիության հետ կապված մահացության տվյալները Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի համար. <https://www.cdph.ca.gov/Programs/CFH/DMCAH/surveillance/Pages/Infant-Mortality.aspx>

⁷⁷ Կալիֆոռնիայի հանրային առողջության վարչություն. Ընտանեկան առողջության կենտրոն. մոր, երեխաների և դեռահասների առողջության ստորաբաժանում: Հղիության հետ կապված մահացության տվյալները. <https://www.cdph.ca.gov/Programs/CFH/DMCAH/surveillance/Pages/Pregnancy-Related-Mortality.aspx>

Գլենդելում բնակչության մոտավորապես 10-15%-ի մոտ ախտորոշվել է մեկ կամ մի քանի քրոնիկ հիվանդություններ (չհաշված գիրությունը, որն ավելի հաճախ է հանդիպում):

Աղյուսակ 23. Ընդհանուր քրոնիկ հիվանդություններով ախտորոշված չափահաս կանանց ֆ տղամարդկանց տոկոսը, 2020-2021 թթ.

	Գլենդել ⁷⁸	Սան Ֆերնանդո (SPA 2) ⁷⁹		Լոս Անջելեսի վարչաշրջան ⁸⁰	
	Կանայք և տղամարդիկ	Կանայք	Տղամարդիկ	Կանայք	Տղամարդիկ
Ասթմա	16%	16%	11%	16%	12%
Շաքարային դիաբետ	11%	10%	11%	11%	13%
Սրտի հիվանդություն	8%	5%	10%	5%	8%
Գիրություն (մարմնի զանգվածի ինդեքսը>30)	26%	28%	25%	30%	28%

Նշում. տոկոսները կլորացված են: Գլենդելի տվյալները բաժանված չեն ըստ սեռի և գնահատվում են՝ հիմնվելով 2020 թվականի CHIS տվյալների վրա: SPA 2-ի և Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի տվյալները վերցված են 2021 թվականի CHIS հարցումից: Թվերը ներկայացնում են հարցման մասնակիցների այն տոկոսը, ովքեր «այո» են պատասխանել «Երբևէ ախտորոշվե՞լ եք ասթմայով/ շաքարախտով /սրտային հիվանդությամբ » հարցին:

Աղբյուր՝ 2020 և 2021թթ. Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հարցում (CHIS)

Թեև Գլենդելին բնորոշ տվյալները սահմանափակ են, սակայն կանանց շրջանում ընդհանուր առմամբ դիտարկվում է ասթմայի ավելի բարձր դեպքեր, միևնույն ավելի շատ տղամարդիկ, քան կանայք, տառապում են շաքարային դիաբետով և սրտի հիվանդություններով:

COVID-19-ի ազդեցությունը: Քրոնիկ հիվանդությունները վնասում են օրգանիզմի իմունային համակարգին՝ ավելի դժվարացնելով վարակների դեմ պայքարը: Սա հատկապես ակնհայտ էր COVID-19 համավարակի ժամանակ, երբ վիրուսից մահացածների թվում անհամաչափ թվով մարդիկ տառապում էին նաև այնպիսի հիվանդություններից, ինչպիսիք են շաքարախտը, ասթման կամ թոքերի և սրտի այլ հիվանդությունները: Հիվանդությունների վերահսկման կենտրոնն այս հիվանդությունները նշել է որպես համակցող գործոններ, որոնք կարող են լուրջ հիվանդություն առաջացնել՝ նոր կորոնավիրուսով հիվանդանալու պարագայում: Ընդհանուր առմամբ, ասթմայով ավելի շատ կանայք են տառապում, քան տղամարդիկ, միևնույն ավելի շատ տղամարդիկ, քան կանայք են տառապում շաքարային դիաբետով:

Մտավոր առողջություն

Վերջին մի քանի տարիները լի էին անորոշությամբ՝ խիստ վարակիչ նոր կորոնավիրուսով պայմանավորված, որն արագորեն տարածվեց ամբողջ աշխարհում: Որոշ անհատներ և ընտանիքներ աղքատության մեջ հայտնվեցին, քանի որ բիզնեսները դադարեցին գործել, իսկ դպրոցները փակվեցին՝ փորձելով վերահսկել վարակի բռնկումը: Եկամուտները կրճատվեցին՝ աշխատանքային ժամերի կրճատման կամ աշխատատեղերի կորստի պատճառով: Մարդիկ անհանգստանում էին ֆինանսների համար, հարազատների համար, ովքեր կարող էին վարակվել այդ հիվանդությամբ, և սեփական առողջության համար: Կանայք լրացուցիչ բեռ վերցրեցին իրենց ուսերին, քանի որ ստանձնեցին լրացուցիչ ընտանեկան խնամքի մեծ մասը, երբ երեխաները ստիպված էին մնալ տանը, քանի որ դպրոցները և երեխաների խնամքի կենտրոնները փակ էին:

⁷⁸ Հրապարակված տվյալներ՝ ըստ 2020 թ. Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հարցման (CHIS), AskCHIS Neighborhood Edition-ի համար: Տվյալները առանձնացված չեն ըստ սեռի: UCLA Առողջապահական քաղաքականության հետազոտությունների կենտրոն, Ֆիլիֆինգի հանրային առողջության դպրոց: Արտահանվել է 2022թ. նոյեմբերին. <http://askchisne.ucla.edu>

⁷⁹ 2021 թ. Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հարցում. առարկայական ոլորտ՝ Առողջական պայմաններ, առարկայական ոլորտը գիրության համար՝ առողջական վարքագիծ: UCLA Առողջապահական քաղաքականության հետազոտությունների կենտրոն, Ֆիլիֆինգի հանրային առողջության դպրոց. <http://ask.chis.ucla.edu>

⁸⁰ 2021 Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հարցում. առարկայական ոլորտ՝ Առողջական պայմաններ, առարկայական ոլորտը գիրության համար՝ առողջական վարքագիծ: UCLA Առողջապահական քաղաքականության հետազոտությունների կենտրոն, Ֆիլիֆինգի հանրային առողջության դպրոց. <http://ask.chis.ucla.edu>

Բարձր սթրեսի ժամանակ անձը կարող է նյարդայնացած կամ լարված զգալ կամ նույնիսկ ավելի վատ՝ սկսել հուսահատության զգացում զգալ: Մինչ 2020 թվականի մարտին COVID-19 համավարակի հայտարարումը, Կալիֆոռնիայի կանանց 19%-ի մոտ ախտորոշվել էր դեպրեսիա: 2020 թվականին Կալիֆոռնիայի կանանց ավելի քան 50%-ը հայտնել է, որ ունեցել է դեպրեսիայի մեղմ և ծանր ախտանիշներ:⁸¹

2018 թվականին Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջության հարցմանը պատասխանած Գլենդեյի չափահաս բնակիչների 19%-ը նշել է, որ իրենց մոտ դեպրեսիա է ախտորոշվել: Կարչաշրջանի չափահասների 17%-ը նշել է նույնը:⁸² Այս թվերը չեն հակասում նահանգում չափահաս անձանց փորձին: Թեև համավարակի ազդեցությունը Գլենդեյի կանանց վրա այդ ընթացքում չափող տվյալներ չեն հայտնաբերվել, սակայն հավանական է, որ նրանք համավարակի առաջին օրերին զգացել են խիստ անհանգստության և երբեմն ընկճվածության նմանատիպ զգացումներ:

Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հարցումները (CHIS) որոշակի պատկերացում են տալիս SPA 2 տարածքում չափահաս բնակչության մտավոր առողջության մասին: 2019 և 2021 թվականների հարցման պատասխանները ցույց են տալիս, որ հարցվողների թիվը, ովքեր, ամենայն հավանականությամբ, ունեցել են «լուրջ հոգեբանական դրվագներ վերջին 12 ամիսների ընթացքում», աճել է, ինչը, հավանաբար, մեծ մասամբ պայմանավորված է COVID-19 համավարակի հետևանքով առաջացած խափանումներով:⁸³

Աղյուսակ 24. Չափահաս անձանց տոկոսը, որոնք, ամենայն հավանականությամբ, ունեցել են լուրջ հոգեբանական դրվագ վերջին 12 ամիսների ընթացքում, 2019 և 2021 թթ.

	Սան Ֆերնանդո SPA 2		Լոս Անջելեսի վարչաշրջան	
	2019	2021	2019	2021
Կանայք	11%	18%	14%	20%
Տղամարդիկ	11%	12%	11%	13%

Նշում. Կալիֆոռնիայի առողջապահության հարցազրույցի հարցման (CHIS) թիվը դիտարկում է մի քանի հարցերի պատասխանները, որոնք ուսումնասիրում են մտավոր խնդիրների միջամտությունը նորմալ սոցիալական, մասնագիտական և ընտանեկան գործունեության մեջ՝ որոշելու, թե արդյոք տեղի է ունեցել «լուրջ հոգեբանական դրվագ»:

Աղբյուր՝ Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հարցում

Կալիֆոռնիայի առողջապահության հարցազրույցի հարցման Neighborhood Edition հրատարակությունը, որի տվյալները հիմնված են 2020թ. CHIS տվյալների վրա, հաղորդում է, որ Գլենդեյի չափահաս բնակիչների 11%-ը «հավանաբար վերջին 12 ամիսների ընթացքում լուրջ հոգեբանական դրվագ է ունեցել» (2018թ. և և 2016 թ. համեմատ 10%-ից փոքր-ինչ աճել է):⁸⁴

⁸¹ Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոն, բրոնիկ հիվանդությունների կանխարգելման և առողջության խթանման ազգային կենտրոն: (2019թ.) Կարթագոնայի ռիսկի գործոնների վերահսկողության ծրագրի (BRFSS) տարածվածության և միտումների տվյալներ. www.cdc.gov/BRFSS/brfssprevalence ; ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. (2020թ.): Տնային տնտեսությունների արագ հարցում. 21-39-րդ շաբաթները. Առողջություն. Աղյուսակ 2b. Կալիֆոռնիա. վերջին 7 օրվա ընթացքում զգացված դեպրեսիայի ախտանիշներն՝ ըստ ընտրված բնութագրերի. <http://census.gov/programs-surveys/household-pulse-survey/data.html>

⁸² 2018թ. Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հարցում. Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն. <http://publichealth.lacounty.gov/ha/LACHSDDataTopics2018.htm>

⁸³ 2019 և 2021թ. Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հարցում: Առարկայական ոլորտ՝ մտավոր և էմոցիոնալ բարեկեցություն. <http://ask.chis.ucla.edu>

⁸⁴ Հրապարակված տվյալներ՝ հիմնված 2020 թվականի Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հետազոտության (CHIS) վրա՝ AskCHIS Neighborhood Edition-ի համար: UCLA-ի Առողջապահական քաղաքականության հետազոտությունների կենտրոն, Ֆիլիբիգի հանրային առողջության դպրոց: Արտահանվել է 2022 թվականի նոյեմբերին. <http://askchisne.ucla.edu>

2022 թվականին Գլենդեյի համայնքի առողջության կարիքների գնահատման ժամանակ համայնքի գործընկերները նշել են, որ մտավոր առողջությունը Գլենդեյում առողջության ամենաբարձր առաջնահերթություններից մեկն է: Հարցվածները թվարկել են որոշ խնդիրներ, խոչընդոտներ և մարտահրավերներ, որոնց բախվում են համայնքի անդամները՝ կապված մտավոր առողջության բուժում ստանալու հետ, այդ թվում⁸⁵

- սոցիալական խարանում և մշակութային նորմեր, որոնք կապված են մտավոր առողջության խնդիրների ճանաչման և բուժում փնտրելու հետ,
- լեզվական խոչընդոտներ առողջապահության մասնագետների հետ շփվելիս,
- ծախսերի պատճառով սահմանափակ հասանելիություն սահմանափակ թվով մտավոր առողջության մասնագետներին, ովքեր ընդունում են ապահովագրական վճարումները
- մտավոր առողջության ծառայությունների բավարար ֆինանսավորման բացակայություն:

Առողջության վրա ազդող վաղբազձեր

Թեև ընդհանուր առողջական վիճակը կարգավորող ոչ բոլոր գործոններն են ենթակա անհատական որոշումների, այնուամենայնիվ, անհատները որոշակիորեն վերահսկում են իրենց առողջական վիճակը՝ անհրաժեշտության դեպքում ստանալով բժշկական օգնություն, կիրառելով կանխարգելիչ առողջական պրակտիկաներ և պահպանելով առողջ սովորություններ:

Բժշկական խնամքի հասանելիություն և օգտագործում: 2021 թվականին SPA 2-ում կանանց 10%-ը (տղամարդկանց 6%-ը) հայտնել է, որ դժվարանում է գտնել առաջնային բժշկական խնամքի բժիշկ, ով կզննի նրանց կամ կընդունի նոր հիվանդներ: Բժշկական մասնագետին դիմելու կարիք ունեցողների շրջանում կանանց 17%-ը (տղամարդկանց 16%-ը) նշել է, որ դժվարանում է մասնագիտացված խնամք գտնել: Կանանց 13%-ը և տղամարդկանց 5%-ը նշել են, որ իրենց ապահովագրությունը չի ընդունվել մասնագետի կողմից:⁸⁶

Բժշկական ապահովագրությունը մեղմացնում է առողջապահության հետ կապված ծախսերը: Վերջին մի քանի տարիների ընթացքում Գլենդեյի չափահավաքված բնակչության տոկոսը 2014 թ. 14%-ից նվազել է մինչև 7%՝ 2021 թ.:⁸⁷

Աղյուսակ 25. Գլենդեյի ոչ ինստիտուցիոնալ, քաղաքացիական բնակչության տոկոսը, ովքեր ապահովագրված չեն

	2014	2016-2020	2021
Ընդամենը	14%	7%	7%
18 տարեկան կամ ավելի երիտասարդ	5%	3%	3%
19-64 տարեկան			
• Աշխատող	• 17%	• 10%	• 9%
• Գործազուրկ	• 29%	• 16%	• 21%
• Աշխատուժի մեջ ներառված չէ	• 12%	• 10%	• 9%
Կանայք	13%	6%	6%
Տղամարդիկ	16%	8%	7%

Աղբյուր. ԱՄՆ մարդահամար 2014թ., 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտություն 1 տարվա գնահատումներ; 2020թ. 5 տարվա գնահատումներ

⁸⁵ Գլենդեյի համայնքային առողջության կարիքների գնահատում. 2022թ. (հունիս, 2022թ.): (Տե՛ս էջ 106): Dignity Health, Գլենդեյի բժշկական հիվանդանոցներ և առողջապահական կենտրոններ՝ Adventist Health Glendale-ի հետ համագործակցությամբ. <https://www.dignityhealth.org/content/dam/dignity-health/pdfs/chna/2022-chna/gmhhc-chna-22.pdf>

⁸⁶ 2021թ. Կալիֆոռնիայի առողջապահության հարցազրույցի հարցում: Թեմա՝ խնամքի հասանելիություն և օգտագործում/խնամքի խոչընդոտներ. վերջին 12 ամիսների ընթացքում առաջնային խնամքի/մասնագիտացված բժշկական օգնություն գտնելու դժվարություն. <http://ask.chis.ucla.edu>

⁸⁷ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. 2014 և 2021 թվականների ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ; 2020թ. 5 տարվա գնահատումներ. Աղյուսակ S2701. *Առողջության ապահովագրության ծածկույթի ընտրված բնութագրերը Միացյալ Նահանգներում.* <http://data.census.gov>

Չնայած բնակչության ավելի քան 90%-ը ապահովագրված է բժշկական ծառայությունների համար, այնուամենայնիվ, 2021 թվականին համավարակի ժամանակ կալիֆոռնիացիների մոտավորապես 4-ից 1-ը (23%) հետաձգել են անհրաժեշտ բժշկական օգնությունը: 2020 թվականին Գլենդեյի չափահասների մոտ 23%-ը ուշացրել է դեղատոմսերը կամ բժշկական ծառայությունները՝ 2016 թվականի 21%-ի և 2018 թվականի 21.5%-ի համեմատ:⁸⁸ 2021 թվականին այն հարցին, թե ինչու են հետաձգել անհրաժեշտ բուժօգնություն ստանալը, SPA 2 տարածքում կանայք պատասխանել են հետևյալ կերպ.⁸⁹

- 28%-ը՝ ապահովագրության հետ կապված պատճառներով (օրինակ՝ ապահովագրության բացակայություն, ինամքի ծախսեր և այլն)
- 15%-ը՝ առողջապահական խոչընդոտների պատճառով (օրինակ՝ առողջապահական կենտրոնը փակ է, դժվար է հանդիպում նշանակելը և այլն)
- 23%-ը՝ անձնական պատճառներով
- 34%-ը՝ COVID-ի պատճառով (օրինակ՝ չի ցանկացել ռիսկի դիմել՝ առողջապահական կենտրոն այցելելով)

Գլենդեյում 2022 թվականի առողջապահության կարիքների գնահատման մեջ համայնքի ներդրումը ցույց է տվել, որ լեզվական խոչընդոտները (հատկապես հայ և իսպանալեզու բնակչության շրջանում) նշանակալից դեր են խաղացել անհրաժեշտ առողջապահական ինամքից խուսափելու հարցում:⁹⁰

Գլենդեյի տարածքում կան մի քանի ֆինանսավորվող համայնքային առողջապահության կենտրոններ, որոնք առաջնային ինամք են տրամադրում չապահովագրված և բժշկական առումով անապահով բնակչությանը: Չնայած այս կենտրոնների առկայությանը՝ ըստ 2022 թվականի Գլենդեյի համայնքային առողջապահական կարիքների գնահատման՝ ավելի քան 100,000 ցածր եկամուտ ունեցող բնակիչներ (որոնց եկամուտը աղքատության դաշնային մակարդակի կրկնակիից քիչ է) չեն սպասարկվում այս կլինիկաների կողմից:⁹¹

Կանխարգելիչ ինամք. հետազոտություններ կանանց համար: Առաջարկվող պատվաստանյութերի և հետազոտությունների վերաբերյալ տեղեկացված լինելը կարևոր դեր է խաղում կանանց առողջության պահպանման գործում: Կանոնավոր գնումները բարձրացնում են հիվանդությունների վաղ հայտնաբերման հավանականությունը, երբ բուժումը կարող է ավելի արդյունավետ լինել հիվանդությունը նահանջելու և ապրելու հավանականությունը բարձրացնելու համար: Կրթագեղձի և արգանդի վզիկի քաղցկեղից մահացության ռիսկը նվազեցնելու համար խորհուրդ է տրվում մամոգրաֆիա և Պապանիկոլաուփի (ՊԱՊ) թեստ կատարել որոշակի տարիքային խմբերի համար: Կանանց 70-80%-ը կամ ավելին ողջ շրջանում և Գլենդեյում արդիական տեղեկություններ ունեն այս երկու ոլորտներում:⁹²

⁸⁸ Յրապարակված տվյալներ՝ հիմնված 2020 թ. Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հետազոտության (CHIS) վրա՝ AskCHIS Neighborhood Edition-ի համար: UCLA-ի Առողջապահական բաղաբաղաձայնության հետազոտությունների կենտրոն, Ֆիլիփին հանրային առողջության դպրոց: Արտահանվել է 2022 թվականի նոյեմբերին՝ <http://askchisne.ucla.edu>

⁸⁹ 2021թ. Կալիֆոռնիայի առողջապահության հարցազրույցի հարցում. Թեմա՝ ինամքի մատչելիություն և օգտագործում. բժշկական ինամքի հետաձգման կամ չեղարկման հիմնական պատճառը՝ <http://ask.chis.ucla.edu>

⁹⁰ Գլենդեյի համայնքային առողջության կարիքների գնահատում. 2022թ. (հունիս, 2022թ.): (Տե՛ս էջ 52): Dignity Health, Գլենդեյի բժշկական հիվանդանոցներ և առողջապահական կենտրոններ՝ Adventist Health Glendale-ի հետ համագործակցությամբ՝ <https://www.dignityhealth.org/content/dam/dignity-health/pdfs/chna/2022-chna/gmhhc-chna-22.pdf>

⁹¹ Գլենդեյի համայնքային առողջության կարիքների գնահատում. 2022թ. (հունիս, 2022թ.): (Տե՛ս էջ 50): Dignity Health, Գլենդեյի բժշկական հիվանդանոցներ և առողջապահական կենտրոններ՝ Adventist Health Glendale-ի հետ համագործակցությամբ՝ <https://www.dignityhealth.org/content/dam/dignity-health/pdfs/chna/2022-chna/gmhhc-chna-22.pdf>

⁹² 2018թ. Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հետազոտություն, Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն. www.publichealth.lacounty.gov/ha/LACHSDataTopics2018.htm

Աղյուսակ 26. Կանանց տոկոսը, ովքեր հայտնել են, որ կատարել են մամոգրաֆիա 7 ՊԱՊ թեստ, 2018թ.

	Մամոգրաֆիա	Պապ թեստ
Տարիքային խումբ/հաճախականություն	50-74 տարեկան, վերջին 2 տարվա ընթացքում	21-65 տարեկան, վերջին 3 տարվա ընթացքում
Գլենդել	71%	78%
Լոս Անջելեսի վարչաշրջան	77%	81%

Աղբյուր՝ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջության հետազոտություն, 2018թ.

Կանխարգելիչ խնամք. պատվաստումներ: COVID-19-ի դեմ պատվաստանյութերը վերջին ժամանակներում խստիվ առաջարկվել են՝ մեղմելու նոր կորոնավիրուսի լուրջ հետևանքները, որոնք հանգեցնում են COVID-19-ի: 2022 թվականի նոյեմբերի դրությամբ չպատվաստված Կալիֆոռնիայի բնակիչները մոտ երեք (2,9) անգամ ավելի հավանական է, որ կմահանային COVID-19-ից, քան նրանք, ովքեր ամբողջությամբ պատվաստված են եղել առաջնային սերիայի չափաբաժիններով (առանց խթանիչի):⁹³ 2023 թվականի հունվարի դրությամբ Կալիֆոռնիայի բնակչության 73%-ը լիովին պատվաստված է եղել, 61%-ը պատվաստվել է և ստացել է խթանիչ: Ամբողջությամբ պատվաստվածների 53%-ը կանայք են:⁹⁴

Մինչև 2023 թվականի մարտի 10-ը Գլենդելի մոտ 60,000 բնակիչ վարակվել էր վիրուսով, և 1,000-ից մի փոքր ավելի Գլենդելի բնակիչներ մահացել են այդ հիվանդությունից:⁹⁵ Գլենդելի բնակիչների (6 մասական և ավելի) գրեթե երեք չորրորդը (71%) ստացել է պատվաստանյութի առնվազն մեկ չափաբաժին, իսկ 66%-ը լիովին պատվաստված է եղել: Մեծահասակներն ավելի լավ արդյունք են ցուցադրել. 65 տարեկան և ավելի մեծահասակների 86%-ը ստացել է պատվաստանյութի առնվազն մեկ չափաբաժին, իսկ 80%-ը ամբողջությամբ պատվաստված է եղել:⁹⁶

Կանխարգելիչ խնամք. թոքաբորբի և գրիպի դեմ պատվաստում: Թեև Սան Ֆերնանդո SPA 2 տարածքում մահերի միայն 2%-ն է վերագրվում թոքաբորբին և գրիպին⁹⁷, այդ մահերը հաճախ կարելի է կանխել պատվաստման միջոցով: Գլենդելի տարեց բնակիչների ավելի քան 70%-ը, որոնք հիմնականում կանայք են, պատվաստված են այս հիվանդությունների դեմ:⁹⁸

Աղյուսակ 27. Կանանց 7 տղամարդկանց տոկոսը, ովքեր հայտնել են, որ ստացել են թոքաբորբի կամ գրիպի պատվաստում. 2018 թ.

	Թոքաբորբ	Գրիպ
Տարիքային խումբ/հաճախականություն	65+ տարեկան/ երբևէ պատվաստվել է	65+ տարեկան /նախորդ տարվա ընթացքում
Գլենդել (2016)	73%	73%
Լոս Անջելեսի վարչաշրջան	72%	73%

Աղբյուր՝ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջության հարցում, 2018թ.

⁹³ Կալիֆոռնիայի հանրային առողջության վարչություն (2022թ.). COVID-19-ը Կալիֆոռնիայում: Մուտքը՝ 2023 թ. հունվարի 5. covid19.ca.gov/state-dashboard

⁹⁴ Կալիֆոռնիայի հանրային առողջության վարչություն (2022թ.). պատվաստումների տվյալները: Մուտքը՝ 2023 թ. հունվարի 5. covid19.ca.gov/vaccination-progress-data/#overview

⁹⁵ COVID-19 դեշբորդ. Տեղադրություններ և ժողովրդագրություն: Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն. (մուտքը՝ 12 մարտի, 2023թ.) <http://publichealth.lacounty.gov/media/coronavirus/locations.htm>

⁹⁶ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի COVID-19 պատվաստանյութի դեշբորդ, Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն: (մուտքը՝ 12 մարտի, 2023թ.) <http://publichealth.lacounty.gov/media/coronavirus/vaccine/vaccine-dashboard.htm>

⁹⁷ Մահացության և կյանքի սպասվող տևողության օրինաչափությունները Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում, 2010-2019 թթ. (2022թ. մայիս) Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջապահության վարչություն, առողջության գնահատման և համավարակաբանության գրասենյակ՝ http://www.publichealth.lacounty.gov/epi/docs/2019_Mortality_Report_FINAL_052022.pdf

⁹⁸ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջության հետազոտություն, 2018թ., Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն՝ www.publichealth.lacounty.gov/ha/LACHSDataTopics2018.htm

Վարչաշրջանի տարածքում տարեց կանանց ավելի մեծ տոկոսն է պատվաստվել թոքաբորբի դեմ, քան տղամարդկանց (համապատասխանաբար՝ 75% և 69%), իսկ տղամարդկանց ավելի մեծ տոկոս (75%) է ստացել գրիպի դեմ պատվաստում, քան կանանց (72%):

Ինչպես հաղորդվում է 2022 թվականի Գլենդեյի համայնքի առողջության կարիքների գնահատման մեջ, տարեցներն ավելի հավանական է, որ տարեկան պատվաստվեն գրիպի դեմ, քան երիտասարդները և երեխաները: SPA 2 տարածքի բնակիչների շրջանում 2018 թվականին 18 տարեկան և ավելի մեծահասակների միայն 46%-ն է գրիպի դեմ պատվաստում ստացել վերջին տարում: Այնուամենայնիվ, 6 ամսականից մինչև 17 տարեկան երեխաների մեծ մասը (59%) և տարեցները (67%) վերջին տարում ստացել են գրիպի պատվաստում:⁹⁹

Առողջ սովորություններ՝ սնունդ և ֆիզիկական ակտիվություն: Առողջ ապրելակերպը ներառում է առողջ սննդակարգ և ֆիզիկական ակտիվություն: Թեև Գլենդեյի վերաբերյալ ըստ սեռի առանձնացված վերջին տվյալներն ընդհանուր առմամբ հասանելի չեն, սակայն Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հետազոտություններն անց են կացվում մոտավորապես 3 տարին մեկ անգամ, իսկ Կալիֆոռնիայի առողջապահության ամենամյա հարցազրույցները ցույց են տալիս, որ Գլենդեյի բնակիչների մեկ երրորդից ավելին ֆիզիկապես ակտիվ է: 15%-ից պակաս բնակիչներն են համապատասխանում մրգերի և բանջարեղենի օգտագործման ուղեցույցներին: Այս արդյունքները 2015 թվականից ի վեր էականորեն չեն բարելավվել:

Աղյուսակ 28. Գլենդեյի չափահաս բնակչության ֆիզիկական ակտիվության 7 սնվելու օրինաչափությունները¹⁰⁰

Ֆիզիկական ակտիվություն	2015	2018
Չափահաս բնակչության տոկոսը, ովքեր համապատասխանում են աներոբիկայի և մկանների ամրապնդման առաջարկվող ուղեցույցներին (150 րոպե/շաբաթական, ներառյալ 2 օր մկանների ամրապնդման վարժություն)	35%	37%
Սնվելու սովորություններ		
Մրգերի և բանջարեղենի ամենօրյա սպառման ցուցումներին (5 կամ ավելի չափաբաժին/օր) համապատասխանողների տոկոսը	14%	13%

Լշում. Գլենդեյի վերաբերյալ գնահատումները տարանջատված չեն ըստ սեռի. դրանք բխում են Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հետազոտության պատասխաններից: Աղբյուր՝ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հետազոտություն

Անվտանգություն

Թաղամասերի անվտանգություն

Հատկանշական է, որ 2018թ. Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հետազոտության ժամանակ Գլենդեյի չափահաս բնակչության 100%-ը պատասխանել է, որ իրենց թաղամասերը պաշտպանված են համարում հանցագործությունից:¹⁰¹ 2021թ.-ին SPA 2 տարածքի չափահասների գրեթե 1%-ը *երբեք* ապահով չի զգացել իրենց թաղամասում: Միայն յուրաքանչյուր 4-րդ կինն է (և յուրաքանչյուր 3-րդ տղամարդ) իրեն մշտապես ապահով զգում:¹⁰²

⁹⁹ Գլենդեյի համայնքային առողջության կարիքների գնահատում. 2022թ. (հունիս, 2022թ.): (Տե՛ս էջ 113). Dignity Health, Գլենդեյի բժշկական հիվանդանոցներ և առողջապահական կենտրոններ՝ Adventist Health Glendale-ի հետ համագործակցությամբ՝ <https://www.dignityhealth.org/content/dam/dignity-health/pdfs/chna/2022-chna/gmhhc-chna-22.pdf>

¹⁰⁰ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հետազոտություն, 2015 և 2018թ., Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն: 2015 թ. տվյալների համար՝ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջապահության վարչություն բաղաձայն և համայնքի առողջության պրոֆիլներ, 2018թ., Գլենդեյ. <http://publichealth.lacounty.gov/ohae/cchp/HealthProfilePDF.htm> 2018 թվականի տվյալների համար՝ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հետազոտություն, 2018թ. <http://publichealth.lacounty.gov/ha/LACHSDataTopics2018.htm>

¹⁰¹ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հետազոտություն, 2018թ., Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի հանրային առողջության վարչություն. *18+ տարեկան բնակիչների տոկոսը, ովքեր իրենց թաղամասերը պաշտպանված են համարում հանցագործությունից՝* www.publichealth.lacounty.gov/ha/LACHSDataTopics2018.htm

¹⁰² 2021թ. Կալիֆոռնիայի առողջապահության հարցազրույցի հարցում. Թեմա՝ բնակչության վայրը՝ կացարան/թաղամաս՝ <http://ask.chis.ucla.edu>

- Կանանց 26%-ը (տղամարդկանց 35%-ը) իրենց մշտապես ապահով են զգացել,
- Կանանց 61%-ը (տղամարդկանց 52%-ը) մեծ մասամբ իրենց ապահով են զգացել, և
- Կանանց 12%-ը (տղամարդկանց 12.5%-ը) երբեմն իրենց ապահով են զգացել:

Հանցագործությունը Գլենդելում

Գլենդելում հանցագործությունների թիվը տարբեր է տարեցտարի, և դժվար է կայուն միտում գտնելը: Անցած տասնամյակի ընթացքում քաղաքում բռնի հանցագործությունների զագաթնակետը եղել է 2017 թվականին, երբ FBI-ի հանցագործությունների միասնական համակարգին 274 բռնի հանցագործություն է հաղորդվել:¹⁰³ 2020 թվականին 206 բռնի հանցագործությունների է հաղորդվել՝ 2019 թվականի 231-ի համեմատ: 2021թ. Գլենդելում հաղորդվել է 220 բռնի հանցագործության և 3,365 գույքային հանցագործության մասին:¹⁰⁴

Աղյուսակ 29. Հանցագործությունների տեսակները Գլենդելում և Լոս Անջելես քաղաքում. 2019թ.¹⁰⁵

	Քաղաք Գլենդել	Քաղաք Լոս Անջելես
Բռնության հանցագործության ցուցանիշը (1000 բնակչի հաշվով)	1	7
Բնակիչների թիվը	202,601	4,015,546
Բռնի հանցագործությունների թիվը	231	29,400
Բռնի հանցագործությունների դասակարգված տոկոսը որպես՝ <ul style="list-style-type: none"> • սպանություն/ոչ անզոչություն սպանություն • բռնաբարություն • կողոպուտ • դաժան հարձակում 	2% 7% 40% 51%	1% 8% 33% 59%
Գույքային հանցագործությունների թիվը	3305	95,704

Նշում. Այս թվերը հիմնված են Գլենդելի և Լոս Անջելեսի ոստիկանական բաժանմունքների զեկույցների վրա, որոնք ուղարկվել են FBI-ի հանցագործությունների միասնական հաշվետվության համակարգին: Աղբյուրը՝ Հանցագործությունների միասնական հաշվետվություն, FBI:

Գլենդելում բռնի հանցագործությունների ցուցանիշը (1000 բնակչի հաշվով) 1 է, մինչդեռ Լոս Անջելեսում այն կազմում է 7: Լոս Անջելեսցիները բռնի հանցագործության զոհ դառնալու յոթ անգամ ավելի շատ հավանականություն ունեն, քան Գլենդելի բնակիչները:

Հանցագործությունների մշտադիտարկման ժամանակ Գլենդելի ոստիկանության բաժինն առանձնացնում է հատուկ հանցագործությունների մի շարք, այդ թվում՝ երեխաների նկատմամբ բռնություն, պարզ հարձակում, ընտանեկան բռնություն, խարդախություն, ինքնության գողություն և վանդալիզմ: Այս հատուկ նշված հանցագործություններից կանայք հատկապես տուժում են ընտանեկան բռնությունից:

Ընտանեկան բռնություն / զուգընկերոջ կողմից բռնություն

Կանայք անհամաչափորեն են ազդվում ինտիմ զուգընկերոջ կողմից իրականացվող ընտանեկան բռնությունից. համաձայն 2016/2017 թվականների զնահատումների՝ ԱՄՆ-ում յուրաքանչյուր 5-րդ կինը (20%) ենթարկվել է սեռական շփման բռնության (օրինակ՝ բռնաբարություն, անցանկալի սեռական շփում)՝ համեմատած յուրաքանչյուր 12-րդ (8%) տղամարդու հետ: ԱՄՆ-ում յուրաքանչյուր երրորդ կին (33%) դարձել է ինտիմ զուգընկերոջ կողմից դաժան ֆիզիկական բռնության զոհ՝ համեմատած յուրաքանչյուր 4-րդ տղամարդու հետ (25%):¹⁰⁶

¹⁰³ Նշում. բռնի հանցագործությունները ներառում են սպանությունը և ոչ անզոչությամբ կատարված սպանությունը, բռնաբարությունը, կողոպուտը և դաժան հարձակումը: Գույքային հանցագործությունները ներառում են բնակարանային գողություն, անձնական իրերի գողություն, ավտոմեքենայի գողություն և հրկիզում:

¹⁰⁴ Հետաքննությունների դաշնային բյուրո, հանցագործության տվյալների հետախույզ. Կալիֆորնիա / Գլենդել. <http://cde.ucr.cjis.gov/> <https://crime-data-explorer.app.cloud.gov/pages/explorer/crime/crime-trend>

¹⁰⁵ Հանցագործության միատեսակ հաղորդումներ. հետաքննությունների դաշնային բյուրո. (2019թ.). Տվյալները վերցված են առցանց տվյալների բազայի՝ հանցագործության տվյալների հետախույզի միջոցով: [տվյալների բազա]: <http://cde.ucr.cjis.gov/LATEST/webapp/#/pages/explorer/crime/crime-trend>

2018 թվականի Լոս Անջելեսի շրջանի առողջապահական հետազոտության ժամանակ բնակիչներին հարցրել են, թե արդյոք նրանք երբևէ որևէ ֆիզիկական բռնության կամ անցանկալի սեռական հարաբերության են ենթարկվել ինտիմ զուգընկերոջ կողմից:¹⁰⁷

Աղյուսակ 30. Չափահաս բնակիչների տոկոսը, ովքեր զուգընկերոջ կողմից ենթարկվել են ընտանեկան բռնության, 2018թ.

	Ֆիզիկական բռնություն (հարվածներ, ապտակներ, հրումներ, ոտքով հարված և այլն)		Անցանկալի սեռական հարաբերություն	
	Կանայք	Տղամարդիկ	Կանայք	Տղամարդիկ
Գլենդել	10%	11%	NA	NA
SPA 2	18%	11%	9%	1% *
Լոս Անջելեսի վարչաշրջան	16%	12%	10%	3%

Նշում. NA -ն նշանակում է, որ ըստ սեռի բաժանված վիճակագրությունը հասանելի չէ այս տվյալների աղբյուրում: Աստղանիշը ցույց է տալիս, որ տվյալը կարող է վիճակագրորեն անվստահելի լինել փոքր չափի նմուշի պատճառով: Ընդհանուր առմամբ, Գլենդելի կանանց և տղամարդկանց 3%-ը հայտնել է, որ անցանկալի սեռական հարաբերության է ենթարկվել ունեցել ինտիմ զուգընկերոջ կողմից:

Աղբյուր՝ 2018թ. Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հարցում:

Գլենդելում ինտիմ զուգընկերոջ կողմից ֆիզիկական բռնությունն այնքան էլ չի համապատասխանում SPA 2 տարածքում կամ վարչաշրջանում նկատված օրինաչափությանը: Շատ վայրերում ավելի շատ կանայք, քան տղամարդիկ, ընտանեկան իրավիճակներում ենթարկվում են ծանր ֆիզիկական բռնության: Այնուամենայնիվ, 2018 թվականի Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հարցման մեջ Գլենդելում բնակվող կանանց և տղամարդկանց տոկոսը, ովքեր ֆիզիկական բռնության են ենթարկվել ինտիմ զուգընկերոջ կողմից, մոտավորապես նույնն է (կամ նույնիսկ մի փոքր ավելի քիչ) կանանց և տղամարդկանց համար: Պարզ չէ, թե արդյո՞ք Գլենդելում ավելի շատ տղամարդիկ, քան թե կանայք են ենթարկվում ֆիզիկական բռնության զուգընկերոջ կողմից, թե՞ տղամարդիկ ավելի ակտիվ են եղել բռնության դեպքերի մասին հայտնելիս, թե՞ մեկ տարվա տվյալների այս կետը անոմալիա է:

Թեև ընտանեկան / ինտիմ զուգընկերոջ բռնության մասին շատ քիչ է հաղորդվում, այնուամենայնիվ, 2021 թվականին Գլենդելի ոստիկանության բաժինը գրանցել է ընտանեկան բռնության հետ կապված օգնության 333 կանչ: 2020 թվականին զանգերի թիվը եղել է 323.¹⁰⁸ Որոշ բաղաձայններում 2020 թվականին ընտանեկան բռնության մասին հաղորդումները զգալիորեն ավելի քիչ են եղել, քան նախորդ տարվա ընթացքում, ինչը մասամբ պայմանավորված է համավարակի ընթացքում ընտանեկան/ինտիմ զուգընկերոջ բռնության մասին միջադեպերը չզեկուցող: Այնուամենայնիվ, կարծես թե այդպես չէ Գլենդելում, որտեղ ընտանեկան/ինտիմ զուգընկերոջ բռնության վերաբերյալ օգնության համար զանգերի թիվը 2020 թ.-ին մոտավորապես նույնն է եղել, ինչ 2019 թ.-ին:

¹⁰⁶ Leemis, R., Friar, N., Khatiwada, L., Chen, M., Kresnow, M., Smith, S., Caslin, S., and Basile, K. (2022). Ինտիմ գործընկերների և սեռական բռնության վերաբերյալ ազգային հետազոտություն. 2016/2017թթ. զեկույցն ինտիմ զուգընկերոջ բռնության վերաբերյալ: Վնասվածքների կանխարգելման և վերահսկման ազգային կենտրոն, հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոն. www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/nisvs/NISVSReportonIPV_2022.pdf

¹⁰⁷ Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահական հետազոտություն, 2018թ. Լոս Անջելեսի վարչաշրջանի առողջապահության վարչություն. *18+ տարեկան բնակիչների տոկոսը, ովքեր հայտնել են, որ երբևէ ենթարկվել են որևէ ֆիզիկական բռնության կամ անցանկալի սեռական հարաբերությունների՝ ինտիմ զուգընկերոջ կողմից.* www.publichealth.lacounty.gov/ha/LACHSDataTopics2018.htm

¹⁰⁸ Գլենդելի ոստիկանական բաժանմունք. Հանցագործության ամսական վիճակագրություն և գործունեության հաշվետվություններ 2020թ. դեկտեմբեր, 2021թ. և 2022 օգոստոս ամիսների համար. <https://glendaleca.gov/government/departments/police-department/community-outreach-resources-and-engagement-c-o-r-e/crime-prevention-programs-resources/crime-statistics-booking-logs>

Աղյուսակ 31. Գլենդեյլում ընտանեկան/ զուգընկերոջ բռնության մասին հաղորդումների թիվը, 2019-2022 թթ.

	2019	2020	2021	Տարեսկզբից մինչև 2021թ. օգոստոս	Տարեսկզբից մինչև 2022թ. օգոստոս
Միջադեպերի քանակը	327	323	333	226	194

Աղբյուր՝ Գլենդեյլի ոստիկանական բաժանմունք

2022 թվականի օգոստոսին ընտանեկան բռնության դեպքերի թիվը կազմել է 194, ինչը 14%-ով պակաս է մեկ տարի առաջվա 226 դեպքերից: Թեև 2022 թվականին ընտանեկան բռնության դեպքերի թիվը, ըստ երևույթին, ավելի ցածր է, քան 2021 թվականին, սակայն ինտիմ զուգընկերոջ կողմից բռնության դեպքերը պատմականորեն չեն նվազում որևէ կայուն ձևով:

Ընտանեկան բռնության հետևանքներից մեկը կարող է լինել անձի կամ անձանց տեղահանումն իրենց տնից: 2022 թվականին հաշվառված Գլենդեյլի 225 անօթևան մարդկանցից 20 չափահաս նշվել է որպես անօթևան՝ ընտանեկան բռնության պատճառով. ընտանեկան բռնության ենթարկված 18 անձ ապրում էր ապաստարաններում, իսկ 2-ը՝ անօթևան էին:¹⁰⁹ 2020 թվականին Գլենդեյլի անօթևան բնակչության շրջանում հայտնաբերվել է ընտանեկան բռնության ենթարկված 19 չափահաս անձ:

Սեռական բռնություն

ԱՄՆ-ում սեռական բռնության ենթարկվածների ավելի քան 85%-ը կանայք են: Ամբողջ երկրում յուրաքանչյուր 6-րդ կին (17%) և յուրաքանչյուր 33-րդ տղամարդ (3%) իրենց կյանքի ընթացքում եղել են բռնաբարության կամ բռնաբարության փորձի զոհ:¹¹⁰

Գլենդեյլի ոստիկանության բաժանմունքի վիճակագրության համաձայն՝ 2021 թվականին գրանցվել է բռնաբարության 15 դեպք՝ 2019 թվականի 17 դեպքի համեմատ: 2022 թվականի օգոստոսին գրանցվել է 11 բռնաբարության դեպք՝ 2021 թվականի այս ժամանակահատվածում 9-ի համեմատ: 2022 թվականին սեռական բռնության դեպքերը աճել են, առնվազն կարճ ժամանակահատվածում, և քաղաքում նվազելու միտում չի արձանագրվել:¹¹¹

Մարդկանց թրաֆիքինգ

Մարդկանց թրաֆիքինգը մարդուն շահագործման նպատակով հարկադրելը կամ տեղափոխելն է. գոյություն ունի շահագործման երկու լայն կատեգորիա՝ աշխատանքային և/կամ սեռական ստրկություն:¹¹² Երկրում կանայք կազմում են մարդկային թրաֆիքինգ վերապրածների մոտ 80%-ը:¹¹³

Կալիֆոռնիան երեք նահանգներից մեկն է (մյուս երկուսը՝ Ֆլորիդան և Տեխասը), որոնք ամենաշատն են տուժել մարդկանց թրաֆիքինգի հետևանքով: Մարդկանց թրաֆիքինգի ազգային թեժ գծի միջոցով

¹⁰⁹ Գլենդեյլ քաղաքի անօթևանների հաշվառման արխիվը՝ www.glendaleca.gov/government/departments/community_services_parks/human-services/homeless-services/homeless-count-archive

¹¹⁰ Բռնաբարության, չարաշահումների և ինցեստների ազգային ցանց (RAINN): Սեռական բռնության զոհերի վիճակագրություն: Նյու-Յորք վերցված է 2022 թվականի նոյեմբերին՝ www.rainn.org/statistics/victims-sexual-violence

¹¹¹ Գլենդեյլի ոստիկանական բաժանմունք. *Հանցագործության ամսական վիճակագրություն և գործունեության հաշվետվություններ 2020 թ. դեկտեմբերի, 2021թ. և 2022 թ. օգոստոսի համար՝*

<https://glendaleca.gov/government/departments/police-department/community-outreach-resources-and-engagement-c-o-r-e/crime-prevention-programs-resources/crime-statistics-booking-logs>

¹¹² Կալիֆոռնիա նահանգի գլխավոր դատախազության գրասենյակ: Տե՛ս, օրինակ, *Մարդկային թրաֆիքինգի վիճակը*

Կալիֆոռնիայում, 2012թ.: Թեև 2012 թ. զեկույցի վիճակագրությունը հին է, սակայն հրապարակումը լավ պատկերացում է տալիս նահանգում մարդկային թրաֆիքինգի մասին. <https://oag.ca.gov/transnational-organized-crime/>

¹¹³ Մարդկային թրաֆիքինգի ազգային թեժ գիծ: Polaris Project. Ներբեռնվել է 2022 թ. նոյեմբերին.՝

<https://humantraffickinghotline.org/>

2021 թվականին գրանցվել է թրաֆիքինգի 10,583 դեպք: Կալիֆոռնիայում կատարված զանգերը կազմում են այդ դեպքերի 13%-ը, Տեխասում՝ 9% և Ֆլորիդայում՝ 7.5%:¹¹⁴ Մարդկանց թրաֆիքինգի ոլորտը ստրկատիրական ոլորտ է, որը խախտում է սահմանները: Կալիֆոռնիայի դեպքերը ներառում են զոհեր ամբողջ աշխարհից և ազգերից, ինչպես նաև զոհեր, որոնք այլ վայրեր են տեղափոխվում:

2007թ.-ին իր ստեղծման օրվանից Կալիֆոռնիայի մարդկանց թրաֆիքինգի ազգային թեժ գիծը հայտնաբերել է մարդկանց թրաֆիքինգի 12,676 դեպք մինչ 2021 թվականը:¹¹⁵ 2021 թվականին նահանգում հաղորդված դեպքերի թիվը 1334 է եղել՝ 2018 թվականին գրանցված թվից պակաս (1651): 2021 թվականին գրանցված դեպքերի թիվը գրեթե 200-ով պակաս է, քան 2019 թվականին գրանցված թիվը: Որոշ ենթադրություններ կան, որ մարդկանց թրաֆիքինգի գրանցված դեպքերի այս զգալի նվազումը կարող է մասամբ պայմանավորված լինել համավարակի ընթացքում սահմանային ճանապարհորդությունների սահմանափակումներով:

Աղյուսակ 32. Կալիֆոռնիայում գրանցված մարդկանց թրաֆիքինգի դեպքերի բնութագրերը. 2021թ.

Դեպքերի թիվը	1334
Թրաֆիքինգի տեսակը	
Մեռական թրաֆիքինգի տոկոս	84%
Աշխատանքային կամ աշխատանքային և սեռական թրաֆիքինգի տոկոս	16%
Տուժողի/զոհի սեռը	
• Կանանց տոկոսը	86%
• Տղամարդկանց տոկոսը	13%
• Գենդերային փոքրամասնությունների տոկոսը	1%
Զոհի տարիքը	
• Չափահասների տոկոսը (18 տարեկան և բարձր)	80%
• Անչափահասների տոկոսը (մինչև 18 տարեկան)	20%
Քաղաքացիություն	
• Օտարերկրյա քաղաքացիների տոկոսը	54%
• ԱՄՆ քաղաքացիների տոկոսը	46%

*Նշում. այս տոկոսները հիմնված են յուրաքանչյուր հարցի պատասխանների ընդհանուր քանակի վրա: Շատ դեպքերում համապարփակ տեղեկատվություն չի տրամադրվում զոհ(եր)ի կամ ներգրավված թրաֆիքինգի տեսակի մասին, հետևաբար պատասխանների քանակը տատանվում է ըստ կատեգորիաների:
Աղբյուր՝ Polaris Project*

Հարկ է նկատել, որ թրաֆիքինգի ճնշող մեծամասնությունը կապված է կին զոհերի հետ սեռական հարաբերությունների հետ: Թրաֆիքինգի զոհերի տարիքը միշտ չէ, որ հայտնի է, բայց նրանցից, ում տարիքը հայտնի է, 5-ից 1-ը երեխա է, իսկ 5-ից 4-ը՝ չափահաս:

Լուս Անջելեսում գործող «Ստրկության և թրաֆիքինգի դեմ» կոալիցիան (CAST) մարդկանց թրաֆիքինգի ենթարկվածներին համապարփակ ծառայություններ տրամադրող ամենամեծ մատակարարն է:¹¹⁶ 2021 թվականին թրաֆիքինգի ենթարկված շուրջ 2,000 ընտանիքներից և CAST ընտանիքներից 90%-ը ապահովվել է կացարանով, իսկ 86%-ն ունեցել է աշխատանք կամ սովորել է դպրոցում:

CAST-ն ունի շահերի պաշտպանության առաքելություն և ծավալուն քաղաքականության օրակարգ: Այդ օրակարգի մի մասը ներառում է մարդկանց թրաֆիքինգի և դրա զոհերի տարածվածության ուսումնասիրության համար ֆինանսավորում ապահովելն ինչպես վարչաշրջանում, այնպես էլ Լուս Անջելես քաղաքում: Այս տեղեկատվությունը չափազանց կարևոր է տվյալ տարածքում մարդկանց թրաֆիքինգի ոլորտին ուղղված տվյալների վրա հիմնված պատասխան մշակելու համար:

¹¹⁴ Մարդկային թրաֆիքինգի ազգային թեժ գիծ: Polaris Project: Ներբեռնվել է 2022 թ. նոյեմբեր. <https://humantraffickinghotline.org/>

¹¹⁵ Մարդկանց թրաֆիքինգի ազգային ռեսուրսների կենտրոն. Polaris Project-ն՝ առանց ստրկության աշխարհի համար. www.traffickingresourcecenter.org/state/california

¹¹⁶ Ստրկության և թրաֆիքինգի վերացման կոալիցիա, CAST-LA: Տե՛ս 2021 թ. ազդեցության հաշվետվությունը. www.castla.org/wp-content/uploads/2022/03/CastLA-2021ImpactReport_digital.pdf

Առաջնորդություն

Գլենդեյլի առաջնորդներին կարելի է գտնել տարբեր մեծության կազմակերպություններում: Այս բաժնում մենք կկենտրոնանանք երեք ոլորտներում կին առաջնորդների վրա՝ որպես մասնավոր ձեռնարկատերեր, որտեղ լավ առաջնորդությունը կարևոր է բիզնեսի հաջողության համար, շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններում, որոնք գլխավորապես կենտրոնանում են ողջ տարածքում կանանց և տղամարդկանց կյանքի որակի բարելավման վրա, և կանայք տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, որտեղ մշակվում և իրականացվում է քաղաքականություն, որն ազդում է քաղաքի բոլոր բնակիչների կյանքի վրա:

Գլենդեյլի բնակիչների բաշխումը 4 գործատուի տեսակը

2021 թվականին Գլենդեյլի կանայք կազմում էին քաղաքում ապրող, աշխատանքի ընդունված չափահասների 47%-ը: 16 տարեկանից բարձր 43,000 կին աշխատել է լրիվ կամ կես դրույքով:¹¹⁷ Չբաղվածության հիմնական ոլորտները ներառում են պետական կորպորացիաները, մասնավոր առևտրային ընկերություններ և ոչ առևտրային կազմակերպությունները: անհատները կարող են նաև ինքնազբաղված լինել՝ իրենց պատկանող կորպորացիայի կամ առանց կորպորացիայի բիզնեսում:

Աղյուսակ 33. Գլենդեյլի աշխատող բնակիչների տոկոսն ըստ գործատուի տեսակի

	2021	Աշխատանքային ոլորտում կանանց տոկոսը
16 և ավելի տարեկան քաղաքացիական աշխատող բնակչություն	90,715	47%
Մասնավոր առևտրային կազմակերպություններում աշխատավարձով աշխատողներ	66,045	47%
<ul style="list-style-type: none"> • Մասնավոր ընկերության աշխատակիցներ 	<ul style="list-style-type: none"> • 61,354 	<ul style="list-style-type: none"> • 48%
<ul style="list-style-type: none"> • Ինքնազբաղված՝ սեփական ձեռնարկությունում 	<ul style="list-style-type: none"> • 4,691 	<ul style="list-style-type: none"> • 40%
Մասնավոր շահույթ չհետապնդող աշխատավարձով աշխատողներ	6,491	60%
Կառավարության աշխատողներ		
<ul style="list-style-type: none"> • Տեղական • Նահանգային • Դաշնային 	<ul style="list-style-type: none"> • 6,400 • 2,498 • 1,128 	<ul style="list-style-type: none"> • 59% • 56% • 32%
Ինքնազբաղված՝ սեփական, առանց իրավաբանական անձի բիզնեսում կամ չվճարվող ընտանեկան աշխատող	8,153	28%

Նշում. այս թվերը հիմնված են Գլենդեյլի բնակիչների բնակչության վրա, և հնարավոր է՝ ոչ բոլորն են աշխատում քաղաքում: Աղբյուր՝ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո: 2021 թ. Ամերիկյան համայնքի հարցման 1 տարվա գնահատումներ:

Իրավաբանական անձով գրանցված բիզնես ունեցող ինքնազբաղված կանանց թիվն աճել է 33%-ով՝ 2016թ. 1,416-ից հասնելով 1,885-ի 2021 թվականին:¹¹⁸ Կանանց թվի աճը, ովքեր ունեն և աշխատում են իրենց սեփական բիզնեսում, վկայում է քաղաքում կանանց ստեղծագործելու և ձեռնարկատիրական տաղանդի մասին:

Գլենդեյլի կանայք կազմում են մասնավոր շահույթ չհետապնդող կազմակերպությունների աշխատուժի մեծամասնությունը (60%) և Գլենդեյլում կամ մոտակա համայնքներում տեղական և նահանգային կառավարության աշխատողների 58%-ը:¹¹⁹

¹¹⁷ ԱՄՆ մարդահամարի 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S2408. Աշխատողների դասն՝ ըստ սեռի՝ 16 և ավելի բարձր տարիքի քաղաքացիական աշխատող բնակչության հաշվարկով. <http://data.census.gov>

¹¹⁸ ԱՄՆ Մարդահամարի բյուրո. 2016 և 2021 թվականների Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S2408. Աշխատողների դասն՝ ըստ սեռի՝ 16 և ավելի բարձր տարիքի քաղաքացիական աշխատող բնակչության հաշվարկով. <http://data.census.gov>

¹¹⁹ ԱՄՆ Մարդահամարի բյուրո. 2016 և 2021 թվականների Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Աղյուսակ S2408. Աշխատողների դասն՝ ըստ սեռի՝ 16 և ավելի բարձր տարիքի քաղաքացիական աշխատող բնակչության հաշվարկով. <http://data.census.gov>

Գլենդել քաղաքի աշխատուժի ժողովրդագրությունը: Գլենդելի քաղաքապետարանը հետևում է իր աշխատակիցների ժողովրդագրությանը: 2003 թվականից սկսած՝ կանայք կազմում են քաղաքապետարանի աշխատակիցների մոտավորապես 30%-ը: Կանանց զբաղեցրած ղեկավար աշխատատեղերի տոկոսը 2008-ի 31%-ից աճել է մինչև 36% 2021 թ.-ին, իսկ կանանց զբաղեցրած տեխնիկական/մասնագիտական պաշտոնների տոկոսը այդ նույն ժամանակահատվածում 45%-ից աճել է մինչև 49%:

Քաղաքապետարանն ունի նաև քաղաքականություն՝ հետևելու քաղաքի աշխատուժի մաս կազմող հայերին՝ այլ էթնիկություններից անկախ: 2021 թվականի Գլենդելի աշխատուժի ժողովրդագրության վերաբերյալ վերջին զեկույցը ցույց է տվել, որ քաղաքում աշխատող բոլոր կանանց և տղամարդկանց 22%-ը հայկական ծագում ունի:¹²⁰ Այս թվերը վկայում են քաղաքի աշխատուժում հայերի աճի մասին. 2008թ.-ին քաղաքի համար աշխատող կանանց և տղամարդկանց 14%-ն ուներ հայկական ծագում:¹²⁰ 2021 թվականին հայերը զբաղեցրել են բոլոր ղեկավար պաշտոնների մոտ 22%-ը՝ 2008 թվականի 5%-ի համեմատ:

Կանանց պատկանող ձեռնարկություններ

2017 թվականին ԱՄՆ-ում կային 11,7 միլիոն կանայք, որոնք ղեկավարում էին իրենց սեփական բիզնեսը¹²¹, որոնք ներկայացնում էին երկրի բոլոր մասնավոր ձեռնարկությունների գրեթե 38%-ը: Կանանց պատկանող այս ձեռնարկությունները տարեկան \$1.8 տրիլիոն եկամուտ են ստեղծել: Կալիֆոռնիայում կան կանանց պատկանող ամենամեծ թվով ձեռնարկությունները (1,543,000); մոտ 627,000-ը գտնվում էր Լոս Անջելեսի մետրոպոլիտենի տարածքում:¹²²

2017-18 թթ. տարեկան բիզնես հետազոտություններից ստացված տեղեկատվությունը ցույց է տալիս, որ Գլենդելում գործում էր մոտ 6,000 մասնավոր սեփականություն հանդիսացող գործատուների ձեռնարկություն, ինչը նշանակում է, որ այդ ձեռնարկությունները վճարել են աշխատողներին և ապահովել նվազագույնը \$1,000 եկամուտ 2017 թվականին: Այս մասնավոր ձեռնարկություններից 18%-ը կանանց պատկանող ձեռնարկություններ էին, ևս 13%-ը պատկանում էր հավասարապես կնոջը և տղամարդուն:¹²³ Գլենդելի կանանց պատկանող ձեռնարկություններում աշխատում էին գրեթե 10,000 մարդ և բաշխում էին տարեկան \$340 միլիոն աշխատավարձ:

Ընդհանուր առմամբ, կանանց պատկանող ձեռնարկությունները զբաղվածության և եկամուտների առումով ավելի փոքր են, քան միջին ամերիկյան ձեռնարկությունները. ազգային մակարդակով գնահատվում է, որ կանանց պատկանող ձեռնարկությունների ավելի քան 80%-ն ունի 10-ից պակաս վարձատրվող աշխատող:¹²⁴ 2021 թվականին ԱՄՆ-ում նոր բիզնես սկսողների կեսը (49%) գլխավորել են կին ձեռներեցները:¹²⁵

¹²⁰ Գլենդել քաղաքի աշխատուժի ժողովրդագրության թարմացում. 2008-2021թթ. (ղեկտեմբեր 2022թ.): Գլենդելի քաղաքապետարան, ներքին առևտու. <https://www.glendaleca.gov/home/showpublisheddocument/69583/638090447362770000>

¹²¹ Կանանց պատկանող ձեռնարկությունը սահմանվում է որպես մասնավոր սեփականություն հանդիսացող ցանկացած ձեռնարկություն, որտեղ կինն ունի ավելի քան 50% սեփականության իրավունք:

¹²² Կանանց ազգային բիզնես խորհուրդ (2022) 2021թ. տարեկան հաշվետվությունը թվերով: <https://www.nwbc.gov/annual-reports/2021/#ByTheNumbers>

¹²³ ԱՄՆ մարդահամարի բյուրո. Տնտեսական հետազոտությունների ծրագիր. 2017 թ. տարեկան բիզնես հետազոտության գնահատումներ. Արդյուսակ AB1700CSA01. *Բիզնեսի տարեկան հետազոտություն. Կիճակագրություն գործատուների ընկերությունների համար՝ ըստ ոլորտի, սեռի, ազգության, ռասայի և վետերանի կարգավիճակի ԱՄՆ նահանգների, մետրոպի տարածքների, վարչաշրջանների և այլ վայրերի համար. 2017 թ.* <http://data.census.gov>

¹²⁴ Կանանց ազգային բիզնես խորհուրդ (2022թ.) 2021թ. տարեկան հաշվետվությունը թվերով. <https://www.nwbc.gov/annual-reports/2021/#ByTheNumbers>

¹²⁵ Համաշխարհային տնտեսական ֆորում. (2022թ. հուլիս): *Ահա թե ինչպիսին է կանանց ձեռներեցությունն ամբողջ աշխարհում:* <https://www.Weforum.org/agenda/2022/07/women-entrepreneurs-gusto-gender/>

Ոչ առևտրային (շահույթ չհետապնդող) կազմակերպություններ

ԱՄՆ-ում կան ավելի քան 1.5 միլիոն շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ:¹²⁶ Այս խմբերը շատ բազմազան են, որոնց միավորում է շահույթ չհետապնդող կազմակերպության սահմանումը, որտեղ գործունեությունը նվիրված է նպատակին ծառայելուն և ոչ թե շահույթի առաջնային շարժառիթին: Օրինակները ներառում են անապահով բնակչությանը խորհրդատվական և վերապատրաստման ծառայություններ մատուցելը, սոցիալական ծառայությունները և բնապահպանական պատճառները. ավելի մեծ շահույթ չհետապնդող կազմակերպությունները հաճախ կապված են կրոնական կամ կրթական հաստատությունների և արհմիությունների հետ: Թեև շահույթ չհետապնդող կազմակերպությունների մեծ մասն ունեն վարձատրվող վարչական անձնակազմ, սակայն 2017թ.-ին Միացյալ Նահանգների բնակչության մոտավորապես 25%-ը տարեկան միջինը 137 ժամ է ծախսել շահույթ չհետապնդող կազմակերպությունների հետ կամավորական աշխատանք կատարելիս:¹²⁷ 2018 թ.-ին Գլենդեյլի չափահասների 43%-ը հայտնել է, որ վերջին մեկ տարվա մեջ ներգրավված է կամավորական աշխատանքի կամ համայնքային ծառայության մեջ:¹²⁸

2021 թվականին Գլենդեյլի կանայք կազմել են ոչ առևտրային կազմակերպությունների վարձատրվող անձնակազմի 60%-ը. նրանց տարեկան միջին եկամուտը կազմել է \$56,000, մինչդեռ տղամարդկանց պարագայում այն կազմել է գրեթե \$68,000:¹²⁹

Կանանց քաղաքական մասնակցությունը

Կանայք, որոնք կազմում են երկրի և նահանգի բնակչության կեսը, ցավալիորեն քիչ են ներկայացված ընտրվող քաղաքական պաշտոններում՝ ինչպես ողջ երկրում, այդպես էլ Կալիֆոռնիայում: Միացյալ Նահանգների Կոնգրեսում Կալիֆոռնիայի պատվիրակությունը բաղկացած է 36%-ը (20) կանանցից. Կալիֆոռնիայի նահանգի օրենսդիր մարմնում 120 տեղից 33%-ը (39) զբաղեցնում են կանայք:¹³⁰

Նշվել է, որ նահանգային գործադիր և օրենսդիր ընտրություններում ավելի քիչ կանայք են առաջադրվում, քան տղամարդիկ: Օրինակ՝ 2022 թվականին կանայք կազմում էին նահանգապետերի թեկնածուների մոտավորապես 33%-ը:¹³¹ Որքան քիչ են կանայք առաջադրվում, այդքան քիչ են ստանում կառավարական պաշտոններ և շարունակում են քիչ ներկայացված լինել ինչպես երկրի քաղաքական որոշումների կայացման գործում, այնպես էլ Կալիֆոռնիայում:¹³²

Գլենդեյլի նահանգային և շրջանային ներկայացուցչությունը: Գլենդեյլը նահանգային ժողովում (44-րդ շրջան) ներկայացված է Լորա Ֆրիդմանի կողմից, (52-րդ շրջան) Վենդի Կարիյոյի կողմից, իսկ նահանգի Սենատում (25-րդ շրջան)՝ Էնթոնի Պորտանտիոնի կողմից: 5 անդամից բաղկացած Վարչաշրջանի վերահսկիչ խորհրդում Գլենդեյլն ընկնում է 5-րդ շրջանի մեջ՝ ի դեմս Քեթրին Բարգերի: Ընդհանուր առմամբ, Գլենդեյլի կանայք լավ ներկայացված են նահանգային և շրջանային կառավարման մարմիններում:

¹²⁶ *Ոչ առևտրային կազմակերպությունները Միացյալ Նահանգներում. վիճակագրություն և փաստեր:* (սեպտեմբեր 2022թ.) Statista հետազոտությունների բաժին. <https://www.statista.com/Topics/1390/nonprofit-organizations-in-the-us/#topicoverview>

¹²⁷ *Ոչ առևտրային կազմակերպությունները Միացյալ Նահանգներում. վիճակագրություն և փաստեր:* (սեպտեմբեր 2022թ.) Statista հետազոտությունների բաժին. <https://www.statista.com/Topics/1390/nonprofit-organizations-in-the-us/#topicoverview>

¹²⁸ 2018 Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հարցում: Neighborhood Edition. UCLA առողջապահական քաղաքականության հետազոտությունների կենտրոն, Ֆիլդինգի համրային առողջության դպրոց: Առցանց տվյալների գործիք՝ ընտրված համայնքային ծառայության և Գլենդեյլի համար: [տվյալների շարժ] Արտահանվել է 2022 թ. Նոյեմբերին. <http://askchisne.ucla.edu>

¹²⁹ ԱՄՆ Մարդահամարի բյուրո. 2021թ. Ամերիկյան համայնքի հետազոտության 1 տարվա գնահատումներ: Այդուհանդերձ S2418. աշխատողների դասն՝ ըստ սեռի և միջին եկամտի վերջին 12 ամիսների ընթացքում (2021թ. գնահով ճշգրտված դրվարով) 16 և ավելի բարձր տարիքի քաղաքացիական աշխատող բնակչության համար. <http://data.census.gov>

¹³⁰ *Կալիֆոռնիայի ընթացիկ թվերը.* (2022թ. դեկտեմբեր): Ռաթգերսի համալսարանի ամերիկյան կանանց և քաղաքականության կենտրոն. <http://www.cawp.rutgers.edu/>

¹³¹ Ամերիկացի կանանց և քաղաքականության կենտրոն (CAWP): 2022թ. *Կանանց տոկոսը 2022 թվականի մեծամասնական կուսակցությունների թեկնածուների և առաջադրվածների մեջ:* Ամերիկացի կանանց և քաղաքականության կենտրոն, Ռաթգերսի համալսարանի Իզլթոնի քաղաքականության ինստիտուտ. <https://cawp.rutgers.edu/election-watch/women-percentage-2022-major-party-candidates-and-nominees> (Մուտքը՝ 2022 թ. դեկտեմբերի 14)

¹³² Նաոմի Քան, *Ինչու՞ չկան ավելի շատ կին քաղաքական առաջնորդներ:* (Դեկտեմբերի 6, 2020թ.) Forbes-ի առաջնորդության ռազմավարության բլոգ. www.forbes.com/sites/naomichahn/2020/12/06/why-arent-there-even-more-women-political-leaders

Տեղական ինքնակառավարում. ընտրված քաղաքային պաշտոնյաներ: Գլենդեյլը կառավարվում է ընտրված քաղաքային խորհրդի կողմից, որը բաղկացած է հինգ անդամներից, որոնք ծառայում են չորս տարի ժամկետով. յուրաքանչյուր տարի խորհուրդն ընտրում է իր անդամներից մեկին՝ այդ տարվա քաղաքապետի պաշտոնը զբաղեցնելու համար: Ընտրվում են նաև քաղաքային գործավարը և քաղաքային գանձապահը: Գլենդեյլում կանայք զբաղեցնում են քաղաքային ընտրված յոթ պաշտոններից երեքը (43%)՝ համեմատած նահանգում ընտրված քաղաքային պաշտոններում կանանց միջին թվի 39%-ի հետ:¹³³

Գլենդեյլի քաղաքային խորհուրդներ և հանձնաժողովներ. Քաղաքային խորհուրդը հնարավորություն ունի խրախուսելու իր տարբեր ընտրողների տեսակետները քաղաքականության մշակման քննարկումներում: Խորհրդի պարտականություններից է անդամներ նշանակել Գլենդեյլի խորհուրդներին և հանձնաժողովներին, որոնք ծառայում են որպես խորհրդի խորհրդատվական մարմիններ: Գլենդեյլի քաղաքապետարանում կան 17 վարչություններ և հանձնաժողովներ, որոնցից 14-ն ունեն խորհրդի կողմից նշանակվող հինգ անդամներ:¹³⁴

Աղյուսակ 34. Գլենդեյլի բազմազանությունը Գլենդեյլի կամավորական հանձնաժողովներում և խորհուրդներում

	Ընդհանուր	Կանայք
Արվեստի և մշակույթի հանձնաժողով	5	5
Վերստուգիչ հանձնաժողով	5	0
Շինությունների և հրշեջների բողոքարկման խորհուրդ	5	1
Քաղաքացիական ծառայության հանձնաժողով	5	0
Կանանց կարգավիճակի հանձնաժողով	5	5
Համայնքային զարգացման բլոկի դրամաշնորհային խորհրդատվական հանձնաժողով	5	2
Դիզայնի վերանայման խորհուրդ	5	2
Գլենդեյլի բնակարանային վարչություն	7	3
Գլենդեյլի քրի և Էլեկտրաէներգիայի ծառայության հանձնաժողով	5	1
Պատմական պահպանության հանձնաժողով	5	2
Չբոսայգիների, հանգստի և համայնքային ծառայությունների հանձնաժողով	5	2
Պլանավորման հանձնաժողով	5	2
Կայունության հանձնաժողով	5	2
Տրանսպորտային և կայանատեղերի հանձնաժողով	5	3
ԸՆԴԱՄԵՆԸ անդամներ	72	30

Նշում. տվյալները վերցվել են վերկայքից 2022 թվականի նոյեմբերի 16-ին և ենթակա են փոփոխման, քանի որ ժամկետներն ավարտվում են, և թափուր աշխատատեղերը լրացվում են: Այս աղյուսակը չի ներառում տարածաշրջանային խորհուրդները, հանձնաժողովները և կոմիտեները, որոնցում Գլենդեյլ քաղաքն ունի տեղեր, այդ թվում՝ Բըրբենքի /Գլենդեյլի /Փասսադենայի օդանավակայանի վարչությունը, Մետրոպոլիտենային քրային շրջանի խորհուրդը կամ Վեկտորի վերահսկողության շրջանը: Ներկայումս այս խորհրդի մոտ 25 տեղերից միայն մեկն է զբաղեցված կնոջ կողմից:

Աղբյուր՝ Գլենդեյլի քաղաքապետարանի կայք

Եթե քաղաքի խորհրդատվական խորհուրդների հիմնական նպատակն է ներկայացնել քաղաքի բնակիչների տեսակետները, ապա առաջարկվում են հետևյալ դիտարկումները.

¹³³ Տե՛ս, օրինակ, 2022թ. կանայք քաղաքապետարանում: Ամերիկացի կանանց և քաղաքականության կենտրոն, Ռաթգերի համալսարան, Նյու Բրուկսվիլ. <https://cawp.rutgers.edu/2022-women-municipal-office>. (Մուտքը՝ 2022թ. նոյեմբերի 18)

¹³⁴ Գլենդեյլի քաղաքապետարան, CA վեբկայք. Կառավարություն. քաղաքային խորհուրդներ և հանձնաժողովներ՝ www.glendaleca.gov/government

1. Կան երեք քաղաքային հանձնաժողովներ և մեկ հանձնաժողով, որտեղ բացակայում է գեներային բազմազանությունը. այս մարմիններում կա՛մ բոլորը տղամարդիկ են, կա՛մ բոլորը կանայք, ուստի քննարկվող հարցերում բացակայում է մեկ այլ սեռի տեսակետը:
2. Ընդհանուր առմամբ, կանայք զբաղեցնում են այս 72 կամավոր խորհրդատվական պաշտոնների 42%-ը: Կանանց մեծամասնությամբ բնակչություն ունեցող քաղաքում (51%) կանայք քիչ են ներկայացված Գլենդեյլի քաղաքապետարանի խորհուրդներում և հանձնաժողովներում:

Ընտրված դպրոցների խորհուրդները. Գլենդեյլի միացյալ դպրոցական շրջանի (GUSD) կրթական խորհուրդը և Գլենդեյլի համայնքային քոլեջի հոգաբարձուների խորհուրդը կազմված են 5 անդամներից՝ ընտրված ըստ տարածքների: Երկու խորհուրդներն էլ պատասխանատու են վերահսկողության և քաղաքականության մշակման համար, որոնք բարելավում են աշակերտների ուսումը և պահպանում անվտանգ և կայուն ուսումնական միջավայրեր: Կանայք այժմ զբաղեցնում են յուրաքանչյուր խորհրդի ընտրված 5 պաշտոններից 4-ը:¹³⁵

Խմբագրի նշումներ

Տվյալների սահմանափակում

Խնդրում ենք տեսնել Գլենդեյլում կանանց և աղջիկների կարգավիճակի մասին 2022-2023թթ. զեկույցի ներածությունը՝ այս զեկույցում օգտագործված տվյալների սահմանափակումների քննարկման համար:

Գլենդեյլում կանանց 7 աղջիկների կարգավիճակի վերաբերյալ 2022-2023 թթ. զեկույցում օգտագործված որոշ ընդհանուր տերմիններ:

- **SPA`** Սպասարկման պլանավորման տարածքը (SPA) աշխարհագրական տարածաշրջան է Լոս Անջելեսի վարչաշրջանում, որը սահմանվել է Լոս Անջելեսի Զանրային Առողջապահության Վարչաշրջանի կողմից՝ համակարգելու համապատասխան հանրային առողջության և կլինիկական ծառայությունների մատուցումը վարչաշրջանի տարածքում: **SPA 2`** Սպասարկման պլանավորման 2-րդ տարածքը, որն ընդգրկում է Սան Ֆերնանդո հովիտը և Սանտա Կլարիտա հովիտը, Գլենդեյլ քաղաքը, ինչպես նաև Բըրբեք, Կալաբասաս, Կանոգա փարք, Քեյնըն քանթրի, Էնսիևո, Լա Կանադա-Ֆլինթրիջ, Սան Ֆերնանդո, Շերման Օուբս, Սան Վեյլի, Վան Նայս և Վուդլենդ Զիլդ համայնքները: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելե՛ք՝ <http://publichealth.lacounty.gov/chs/SPAMain/ServicePlanningAreas.htm>
- **ACS.** Ամերիկյան համայնքի հարցումը, որը սկսվեց 2005 թվականին, փոխարինեց տասնամյա մարդահամարի երկար ձևին: Այն ամենամյա հարցում է, որն անցկացվում է ԱՄՆ մարդահամարի բյուրոյի կողմից և տարեկան բաշխվում է մոտավորապես 3.5 միլիոն տնտեսություններին ողջ ԱՄՆ-ում, Կոլումբիայի շրջանում և Պուերտո Ռիկոյում:
Արդյունքները մոդելավորվում են նմուշառված տարածքի վիճակագրական պատկերը ներկայացնելու համար: Գլենդեյլը Կալիֆոռնիայի այն «վայրերից» է, որի համար տվյալներ են հավաքվում: Գլենդեյլում կանանց և աղջիկների կարգավիճակի մասին 2022-2023թթ. այս զեկույցն օգտագործում է 2021 թվականի տվյալները, որոնք հրապարակվել են 2022 թվականի աշնանը զեկույցը պատրաստելիս: Այս զեկույցում մենք օգտագործել ենք 1 տարվա հաշվարկները, որոնք հրապարակվել են ԱՄՆ Մարդահամարի բյուրոյի կողմից նվազագույնը 65,000 բնակչություն ունեցող տարածքների համար: Մենք նաև օգտագործել ենք 5 տարվա հաշվարկները, մասնավորապես՝ տվյալների միտումները դիտարկելիս՝ վիճակագրական ավելի բարձր կայունության համար: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելե՛ք՝ <https://www.census.gov/programs-surveys/acs>
- **CHIS.** Կալիֆոռնիայի առողջապահական հարցազրույցի հարցում, որն ամեն տարի անցկացվում է UCLA-ի Առողջապահական քաղաքականության հետազոտությունների կենտրոնի կողմից՝ Կալիֆոռնիայի հանրային առողջության և առողջապահական ծառայությունների վարչության հետ համագործակցությամբ:

¹³⁵ Գլենդեյլի միացյալ դպրոցական շրջան՝ <http://gusd.net>; Գլենդեյլի համայնքային քոլեջի շրջան՝ www.glendale.edu

Մեռ. Կարգավիճակի հաշվետվությունն, ընդհանուր առմամբ, գրված է բինար տերմիններով՝ հիմնված բնակչության դեռևս շատ մեծ մասի վրա, որը բինար տերմիններով ինքնորոշվում է որպես իգական կամ արական սեռի:

- Կանայք, աղջիկներ, իգական սեռ: Իգական սեռն ընդհանուր տերմին է, բայց, ընդհանուր առմամբ, Նախընտրելի չէ բազմազանության ուսումնասիրություններում: Այս զեկույցը վերաբերում է կանանց՝ որպես 18 տարեկան և ավելի իգական սեռի ներկայացուցիչներ (եթե այլ բան նշված չէ) և աղջիկներին՝ որպես 18 տարեկանից ցածր իգական սեռի ներկայացուցիչներ:
- Տղամարդիկ, տղաներ, արական սեռ: Տերմինների տարբերակում օգտագործվում է այնպես, ինչպես կանանց, աղջիկների, իգական սեռի դեպքում:

Ռասայական/Էթնիկ դասակարգում. Մարդահամարի հարցումները թույլ են տալիս մեկ ընտրություն կատարել մի քանի ռասաների կամ բազմազգ նույնականացման միջև. ռասայական խումբը բացառապես այդ ռասայից է՝ ինքնանույնականացման հիման վրա: Հիսպանիկ էթնիկ պատկանելություն ունեցող ցանկացած ռասայի հարցվողները առանձին են նշված:

- «Լատինամերիկացին» վերաբերում է խառը սեռերի խմբին, լատինամերիկուհին՝ լատինամերիկացի կանանց, իսկ լատինոն՝ լատինամերիկացի տղամարդկանց: Մարդահամարի բյուրոն լատինամերիկացի է անվանում նաև հիսպանիկ ծագման ցանկացած ռասայի անձանց:
- «Աֆրոամերիկացի» տերմինն այս զեկույցում ներառում է այն անձանց, ովքեր նշվում են նաև որպես «սևամորթներ»:
- «Ասիացի-ամերիկացին», վերաբերում է այն անձին, ով նշվում է որպես ասիացի և բնակվում է Միացյալ Նահանգներում:
- «Սպիտակամորթները» սովորաբար մեծատառով չի նշվում այս զեկույցում և ներառում է բոլորին, ովքեր նույնականացվում են որպես այդպիսին, բացառությամբ այն անձանց, ովքեր նաև լատինամերիկյան կամ հիսպանիկ ծագում ունեն: Սպիտակամորթ բնակչությունը ԱՄՆ մարդահամարի բյուրոյի կողմից սահմանվում է որպես Եվրոպայի, Մերձավոր Արևելքի կամ Հյուսիսային Աֆրիկայի բնիկ ժողովուրդներից որևէ մեկի նախնիներ ունեցող անձինք: ԱՄՆ-ի մարդահամարի հետազոտության տվյալներով հայերը հաշվվում են որպես սպիտակամորթ բնակչության մի մաս:¹³⁶
- Այս զեկույցում ամերիկահայ կամ հայ է համարվում ցանկացած անհատ, ով նշում է, որ հայկական ծագում ունի:

¹³⁶ OMB-ի վիճակագրական քաղաքականության թիվ 15 հրահանգի 1997թ. վերանայումները դաշնային վիճակագրության և վարչական հաշվետվությունների ռասայական և էթնիկ չափանիշների համար. (տե՛ս էջ 19).
<https://www.documentcloud.org/documents/21211671-1997-revisions-to-omb-statistical-policy-directive-no-15-race-and-ethnic-standards-for-federal-statistics-and-administrative-reporting>

ԵՐԱԽՏԻՔԻ ԽՈՍՔ

Գլենդելի քաղաքապետարանի կանանց կարգավիճակի հանձնաժողով

Դոկտոր Սյուզի Աբաջյան, Բ.Գ.Թ. | Գլենդելի քաղաքային գործավար

Դայան Լամբիլոտ | Գլենդելի կանանց կարգավիճակի հանձնաժողովի նախագահ

Լոս Անջելեսի Սենթ Մերիի համալսարան

Ann McElaney-Johnson, PhD | MSMU-ի նախագահ

Էլենորա Չիբերտ, Բ.Գ.Թ. | Առաջատար հետազոտող, MSMU-ի պատվավոր նախկին պրոֆեսոր

Կրիշաունա Յինս-Գեյթեր, Բ.Գ.Թ. | MSMU -ի Հավասարության, բազմազանության և արդարության հանձնաժողովի փոխնախագահ

Ռոբին Օուենս, Բ.Գ.Թ. | MSMU-ի Կանանց առաջընթացի կենտրոնի ժամանակավոր տնօրեն

Անաստասիա Բարան | Հաղորդակցություն + նախագծի կառավարիչ, MSMU-ի Կանանց առաջընթացի կենտրոն

Ջոի Թամայոն և MSMU դիզայնի թիմ

Լոս Անջելեսի Մաունթ Սենթ Մերիի համալսարանը հանդիսանում է միակ կանանց համալսարանը Լոս Անջելեսում և երկրի ամենից բազմազան համալսարաններից մեկն է: Համալսարանը հայտնի է գենդերային հավասարության վերաբերյալ իր հետազոտություններով, առողջապահական և գիտական նորարարական ծրագրերով և համայնքային ծառայությանը ցուցաբերած իր նվիրվածությամբ: Մաունթ Սենթ Մերիի համալսարանը շուրջ տարին տրամադրում է ճկուն և առցանց ծրագրեր բակալավրիատի և մագիստրատուրայի մակարդակներում: **MSMU.EDU**

Գլենդել քաղաքի կանանց կարգավիճակի հանձնաժողովի առաքելությունն է առաջ մղել սոցիալական արդարությունն ու հավասարությունը և ապահովել հավասար իրավունքներ և հնարավորություններ Գլենդելի բոլոր կանանց և աղջիկների համար՝ կառուցելով նոր և ամրապնդելով գոյություն ունեցող կամուրջները քաղաքի տարբեր խմբերի, կազմակերպությունների, գործակալությունների և անհատների միջև, բարձրացնելով համայնքում կանանց խնդիրների և կանանց կարգավիճակի վերաբերյալ գիտելիքների մակարդակը, խրախուսելով և խթանելով մասնակցությունը և ավելացնելով կանանց ներկայությունը Գլենդել քաղաքի կյանքի բոլոր ոլորտներում (ներառյալ տանը, աշխատանքում, դպրոցում և կառավարությունում):